

Vztah vybrané skupiny lidí k možnosti jejich ohrožení

Jan Rakovský

Bakalářská práce
2024

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Ústav bezpečnostního inženýrství

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Jan Rakovský
Osobní číslo: A21032
Studijní program: B1032A020001 Bezpečnostní technologie, systémy a management
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Vztah vybrané skupiny lidí k možnosti jejich ohrožení.
Téma práce anglicky: The relationship of a selected group of people to the possibility of their endangerment

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši na reakci nebo vztah lidí na napadení.
2. Připravte dotazníkové šetření s cílem zjistit aktivity vybrané skupiny lidí ohledně připravenosti na napadení.
3. Realizujte toto dotazníkové šetření, aby směřovalo do oblasti preventivního chování, absolvování obranných kurzů, vlastnění obranných prostředků a zkušeností s napadením.
4. Vyhodnoťte dotazníkové šetření.
5. Zpracujte materiál přehledně prezentující výsledky dotazníkového šetření společně s doporučením.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. MILLER, Rory Kane. Realita násilí: k čemu jsou bojová umění ve skutečném světě. Přeložil Jan KADLEC. Praha: Mladá fronta, 2017. ISBN 978-80-204-4401-1.
2. MILLER, Rory Kane a KANE, Lawrence A. Přiměřená sebeobrana: efektivní rozhodování v násilné situaci. Přeložil Jan KADLEC. Praha: Mladá fronta, 2018. ISBN 978-80-204-5038-8.
3. MILLER, Rory Kane a KADLEC, Jan. Komunikace v konfliktu. Praha: Mladá fronta, 2018. ISBN 978-80-204-4815-6.
4. HOUDEK, Jasmína a HOUDEK, Pavel. Moderní sebeobrana. Praha: Euromedia Group, 2022. ISBN 978-80-242-8204-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Maláník, Ph.D.**
Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce: **8. prosince 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **28. května 2024**

doc. Ing. Jiří Vojtěšek, Ph.D. v.r.
děkan

Ing. Jan Valouch, Ph.D. v.r.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 8. prosince 2023

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

Jan Rakovský, v.r.
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato práce se zaměřuje na vztah obyvatel k napadení. Cílem práce bude blíže prozkoumat jejich připravenost na napadení, znalosti ohledně napadení a jejich reakce na napadení. Zjišťování proběhne formou dotazníkového šetření o deseti otázkách zaměřující se na jednotlivé části. Výsledky všech respondentů budou zcela anonymní. Všechny výsledky budou nakonec hodnoceny. Hodnoceny budou samostatně, a i vzhledem k mnou vybraným napadením.

Klíčová slova: napadení, sebeobrana, nutná obrana, obranné prostředky

ABSTRACT

This work focuses on the relationship of inhabitants to attacks. The aim of the work will be to examine more closely their preparedness for attacks, knowledge about attacks, and their reactions to attacks. The investigation will be carried out in the form of a questionnaire survey with ten questions focusing on individual parts. The results of all respondents will be completely anonymous. All results will be evaluated in the end. They will be evaluated separately and also in relation to the attacks selected by me.

Keywords: attack, self-defense, necessary defense, self-defense tools

Chtěl bych tímto poděkovat panu doktoru Malánikovi za trpělivý přístup při tvorbě této práce a jeho věcným připomínkám. Taky chci poděkovat všem, kteří pomáhali šířit dotazníkové šetření pro co největší počet respondentů.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DEFINICE POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH SE SEBEOBRANOU	11
1.1 DEFINICE NAPADENÍ	11
1.2 DEFINICE NUTNÉ OBRANY	11
1.3 DEFINICE KRAJNÍ NOUZE	12
1.4 DEFINICE SVÉPOMOCI	12
2 ÚTOK A MOŽNOSTI OBRANY	13
2.1 OBRANNÉ PROSTŘEDKY	13
2.1.1 Úderné obranné prostředky	14
2.1.1.1 Kubotan	14
2.1.1.2 Obušek/Tonfa	15
2.1.1.3 Boxer	16
2.1.2 Chemické obranné prostředky	17
2.1.3 Akustické obranné prostředky	19
2.1.4 Elektrické obranné prostředky	20
2.1.4.1 Elektrický paralyzér	20
2.1.4.2 TASER	21
2.1.5 Zbraně	22
2.1.5.1 Nůž	22
2.1.5.2 Pistole	23
2.2 DRUHY NAPADENÍ	24
2.2.1 Napadení formou přepadení	25
2.2.1.1 Přepad příležitostný	25
2.2.1.2 Léčka	25
2.2.2 Napadení formou střetného souboje	26
2.2.2.1 Výpad	26
2.2.2.2 Boj	26
2.3 MOTIVACE K NAPADENÍ	27
2.3.1 Příležitost	27
2.3.2 Obohacení a uspokojení	27
2.3.3 Poměrování	27
2.3.4 Bezvýchodná situace	27
2.3.5 Msta	28
2.3.6 Závist	28
2.3.7 Duševní nemoc	28
2.3.8 Prosazování	28
2.3.9 Skupinový zájem	28
2.3.10 Státní zájem	28
2.4 HLAVNÍ VLIVY NA ŘEŠENÍ OBRANNÉ SITUACE	29
2.4.1 Formy řešení obranné situace	29
2.4.2 Faktory řešení obranné situace	30
2.4.3 Metody řešení obranné situace	31
2.4.4 Aspekty řešení obranné situace	31
2.4.5 Hlediska řešení obranné situace	32

3	NAPADENÍ V ČR ZA ROK 2023	33
3.1	VRAŽDY.....	33
3.2	NÁSILNÁ KRIMINALITA.....	35
3.3	MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA.....	40
3.4	KRIMINALITA CELKEM.....	44
II	PRAKTICKÁ ČÁST	46
4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	47
4.1	DOTAZNÍKOVÉ OTÁZKY	47
4.1.1	Základní rozdělení respondentů	47
4.1.2	Zkušenosti se sebeobranou.....	48
4.1.3	Běžně nošené obranné prostředky	49
4.1.4	Zkušenosti s obrannými prostředky.....	50
4.1.5	Improvizované obranné prostředky	51
4.1.6	Nejpravděpodobnější čas napadení respondenta	51
4.1.7	Nejpravděpodobnější místo napadení respondenta	52
4.1.8	Pohyb respondenta venku	53
4.1.9	Znaky útoku	54
4.1.10	Počátek jednání respondenta	55
4.1.11	Jednání respondenta při útoku.....	56
4.2	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	57
4.2.1	Společné vyhodnocení	57
4.2.2	Vyhodnocení mužské části.....	63
4.2.3	Vyhodnocení ženské části	71
4.2.4	Porovnání a závěr vyhodnocení	79
5	VZOROVÉ PŘÍPADY NAPADENÍ.....	82
5.1	NAPADENÍ SENIORA.....	82
5.2	NAPADENÍ UKRAJINCE	83
5.3	NAPADENÍ PLYNOVKOU.....	83
5.4	NAPADENÍ VE ŠKOLE NOŽEM.....	84
5.5	ZOBECNĚNÍ JEDNOTLIVÝCH NAPADENÍ.....	84
5.5.1	Zjednodušení případu se seniorem	84
5.5.2	Zjednodušení případu s Ukrajinцем.....	84
5.5.3	Zjednodušení napadení plynovkou.....	85
5.5.4	Zjednodušení napadení nožem	85
5.6	POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU S NAPADENÍMI.....	85
5.6.1	Napadení seniora	86
5.6.2	Napadení ukrajince	86
5.6.3	Napadení plynovkou.....	87
5.6.4	Napadení nožem	87
5.6.5	Závěr porovnání	88
	ZÁVĚR	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ	97

ÚVOD

Konflikt je s námi už od začátku a je přítomen v nespočetně velké skupině lidských interakcí. Konflikt nás provází celou historií lidstva, a i s ním spojené napadení. Napadení je tedy nedílnou částí lidské společnosti, ačkoliv se jej snaží zákon potlačit. Sice se s napadením běžně člověk neseťká a pokud se vyhýbá nebezpečným místům, tak někteří se s ním neseťkají vůbec. Jedná se tedy o do určité míry vzácnou věc a šance je malá. I malá šance ale někdy vyjde. Problém je, že ne všichni lidi jsou si tohoto rizika vědomí a nejsou vždy plně připraveni.

Osobně mě zajímá, jestli si lidi vůbec připouští, že by mohli být napadení. Jaké mají prostředky na sebeobranu? Zvládnou se ubránit? Co považují za nebezpečné? Co považují za útok? Jak by na útok reagovali? Doufám, že v rámci této práce budou mé otázky zodpovězeny.

Ačkoliv původně moje motivace byla zjistit, jak jsou respondenti připraveni na útok, tak jsem velmi rychle zjistil, že to zjistit nelze. Jednak neexistují data průběhu nejčastějších druhů napadení. Důvod pro to je jednoduchý. Každé jedno napadení je specifické a faktory ovlivňující průběh se mění. Zároveň není možné zjistit autentickou reakci člověka na dané napadení, dokud se do dané situace člověk nedostane. Napadnout respondenty bez jejich souhlasu nepřichází v úvahu z mnoha důvodů. Zároveň i kdybych se rozhodl je opravdu napadnout a dostal z pokusu data, tak mám výsledky pro jedno dané napadení. Na jiné napadení by mohl respondent reagovat úplně jinak, protože by se změnila okolnosti.

Cílem této práce je tedy zjistit, jaký mají respondenti vztah k napadení. Zjistit jejich názory na okolnosti napadení, a i jejich vlastní připravenost. Dalším nepřímým cílem je i popostrčit respondenty k zamyšlení se a uvědomění si, že v nebezpečí mohou být v podstatě všude a je třeba být opatrný.

Pro zjištění těchto informací jsem se rozhodl pro metodu dotazníkového šetření, kde budou respondenti odpovídat na pár krátkých otázek v jejichž rámci snad bude zjištěn jejich vztah k napadení a taky dojde k jejich zamyšlení se nad vlastní bezpečností. Ideální výsledek by byl, kdyby se respondenti rozhodli pořídit si obranný prostředek na zapsat se na kurz sebeobrany.

V rámci teoretické části bude blíže vysvětleno právní prostředí sebeobrany. Na to bude navazovat popsání nejběžnějších obranných prostředků a vlivy na obranu. Pak se práce podívá na kriminalitu v České republice.

V praktické části pak na to navážu vysvětlením dotazníkového šetření a vyhodnocením výsledků. Nakonec si vyberu několik vzorových napadení a zjednoduším je pro vytvoření vzorových situací. K vytvořeným situacím budou vztaženy některé výsledky z dotazníku, aby se ukázalo, které faktory mohou mít vliv na úspěšné vyřešení konfliktu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH SE SEBEOBRAOU

„Možnost jednat v nutné obraně není dobrodiním státu ani výrazem soudcovské shovívavosti, je právem každého“ [1]

Schopnost a pohnutka bránit se je v každém z nás a je to naše přirozenost. Není to něco, co by musel státní aparát povolovat. Obrana i tak bývá často vsazena do určitých hranic. Bývá omezena pravidly, co ještě obrana je a co není. Svůj smysl to dává. Hranice mezi spravedlivou obranou a pomstou pod vlivem vzteku může být někdy velmi tenká a přechodu si nemusí sám obránce všimnout. Bránit se útoku může tedy každý občan České republiky.

Ve této práci bude používáno několik pojmů, které je vhodné vysvětlit pro vyjasnění s čím se pracuje. Někdy se jedná o známé pojmy, které mají svou právní definici. Někdy se bude jednat o pojem, který už natolik známý nebude. Někdy se zase bude jednat o pojem, který má pouze více podobných definic a je třeba vyjasnit, kterou definicí se práce řídí.

1.1 Definice napadení

„Za násilí se považuje použití fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného či očekávaného odporu. Za násilí se považuje i uvedení jiného lší do stavu bezbrannosti (např. do stavu opilosti), v důsledku které oběť není schopna se účinně bránit).“[2]

Trestní zákoník ČR nemá definici pro slovo napadení a ani zde není téměř vůbec použito. Místo toho používá slovo násilí, které je definováno výše. Napadením bude tedy myšleno použití násilí proti jiné osobě mimo rámec nutné obrany nebo krajní nouze.

1.2 Definice nutné obrany

Nutná obrana má svou právní definici ve dvou zákonech. Těmito zákony jsou trestní zákoník (zákon č.40/2009 Sb.)[3] a Občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.).[4] Tato práce se bude řídit definicí z trestního zákoníku.

V trestním zákoníku je nutná obrana definována v paragrafu 29 následovně:

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.“[3]

„Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[3]

Zároveň je nutné zdůraznit, že obrana neznamena útěk. Člověk nemá povinnost před hrozícím či probíhajícím útokem utéct. Bránit sebe nebo někoho jiného můžeme hned a aktivně.[1]

1.3 Definice krajní nouze

Definici krajní nouze budeme opět brát z trestního zákoníku, kde je definovaná v paragrafu 28.

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.“[3]

„Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“[3]

1.4 Definice svépomoci

Svépomoc je v českém zákoně definována ve 14. paragrafu zákona č. 89/2012 Sb. také známý jako občanský zákoník.[4]

„Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.“[4]

„Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“[4]

2 ÚTOK A MOŽNOSTI OBRANY

Bránit se útoku lze nespočetně mnoho způsoby. Pokud, ale nechce člověk spoléhat čistě na fyzické dispozice a um, je dobré si vytvořit výhodu. Tuto výhodu si může obránce vytvořit zvolením vhodného obranného prostředku. Prostředky mohou být různě účinné, protože záleží na spoustě faktorů, mezi které mimo jiné patří i forma útoku a motivace útočníka.

Ať už ale má obránce výhodu, jakou chce musí si taky vhodně zvolit, jak bude tuto vzniklou situaci řešit. Na všechny zmíněné aspekty jako jsou obranné prostředky, formy útoku, motivace útočníka a vlivy na řešení obranné situace bude blíže probírat tato část.

2.1 Obranné prostředky

„Zařízení primárně zkonstruované k obraně osobních a dalších zájmů chráněných zákonem, ale které není primárně zkonstruováno k ohrožení života útočníka“[5]

Na světě existuje ohromné množství obranných prostředků. Některé jsou více účinné než jiné. Některé jsou zase dostupnější než jiné. Někdy je jeden prostředek v určité situaci lepší než druhý, ale pokud změníme situaci, tak se jejich účinnost prohodí. Vždy tedy záleží na mnoha faktorech, které určí, jak dobrý daný prostředek je.

Největším faktorem je situace, kde můžeme prostředky použít. Pokud jsme v uzavřeném prostoru, tak obranné prostředky na delší vzdálenost mohou až kontraproduktivní. Je tedy nutné zvážit, kdy a kde daný prostředek použijeme.

Dalším velkým faktorem je schopnost obránce manipulovat s obranným prostředkem. Můžeme mít ten nejefektivnější prostředek na světě, ale pokud s ním obránce neumí, tak si spíše ublíží, než pomůže.

Obranné prostředky lze dělit na několik kategorií podle způsobu funkce. Tyto kategorie jsou úderné, elektrické, chemické, světelné, akustické, poutací, palné, speciální a pracovní pes.[5] Tato práce se bude zabývat pouze prvními třemi a akustickými.

Jak již bylo řečeno, máme k dispozici nezměrné množství obranných prostředků. Tato práce se nezabývá improvizovanými obrannými prostředky a soustředí se spíše na obranné prostředky k tomu speciálně vyrobené. Popsány budou nejvíce dostupné a běžné obranné prostředky.

2.1.1 Úderné obranné prostředky

„Ruční obranný prostředek, který působí na útočníka dopadem úderové plochy“[5]

Do této skupiny prostředků patří především kubotan, obušek, teleskopický obušek, tonfa a boxer.[5]

2.1.1.1 Kubotan

„Kubotan, známý též jako Yawara, je malá, nenápadná, ale účinná zbraň určená pro osobní obranu. Její výhodou je, že nepůsobí ani fatální ani závažná zranění a její použití není nijak omezeno. Může být s Vámi kdykoli a kdekoli. Materiálem pro výrobu je obvykle kov, plast nebo dřevo. Kubotany se používají již od středověku, moderní podobu tohoto nástroje představil japonec Takayuki Kubota v 60. letech 20. stol. - původně pro policejní síly. V asijských zemích patří kubotany dodnes k povinné výbavě policistů. Tvar Kubotanu je tužkovitý, šířka cca na prst - ukazováček. Při uchopení do sevřené pěsti bude přecházet na obou stranách o cca 2 cm. To znamená, že při šířce dlaně dejme tomu 10 cm, je ideální délka kubotanu cca 14 cm.“[6]

„Kubotan rozvinul v současném způsobu použití, včetně materiálu ze kterého je vyroben Takayuki Kubota. Jedná se o diskrétní a přitom tvrdý obranný prostředek, který je cca 14 cm dlouhý a v průměru má cca 1,5 cm. Svým tvarem připomíná plnicí pero nebo propisku. Pro netrénované oko se může jevit pouze jako přívěsek na klíče.“[5]

Kubotan je běžně dostupný obranný prostředek. Exceluje v soubojích na blízkou vzdálenost. Jeho hlavní výhodou je malá velikost a nenápadnost. Schovat v ruce jej není nijak složité, protože jej prozrazuje pouze zakončení vyčnívající z pěsti.[5]

V zásadě existují tři hlavní způsoby použití kubotanu. Těmi jsou úder, stržení a na tlakové body. K úderu je použita špička nebo zaoblený konec kubotanu. Efektivní je v podstatě ne jakékoliv místo na těle. Pro stržení je zase použit konec kubotanu, který je zatlačen do kůže nepřítele a prudkým škubnutím je možné útočníka složit k zemi. Poslední jsou talkové body, na které když je zatlačeno koncem kubotanu, tak způsobují velkou bolest, kterou můžeme využít k podmanění nebo přemožení útočníka. Samozřejmě pro správné použití kubotanu je zapotřebí výcvik a taky kontaktní vzdálenost.[5]

Obr. 1 – Kubotan [7]

2.1.1.2 Obušek/Tonfa

Obušek je úderný obranný prostředek s delším dosahem než kubotan. Jedná se v podstatě o tvrdou tyč. Délky se mohou lišit, ale pohybují se okolo 40 – 55 cm. Obušek má taky svou skladnou a lépe nositelnou variantu. Tou je teleskopický obušek, který je konstruován tak, aby se dal složit. Ve složeném stavu není rozměrově o moc větší než kubotan.[8]

Velmi podobná je k obušku tonfa, která má navíc postranní úchop. Je méně skladná, ale umožňuje širší paletu technik a použití než klasický obušek. I tonfa má svou teleskopickou verzi, která je výhodná hlavně pro policii.[5]

Hlavní výhodou obušku je vzdálenost, kterou pokryje. Vzdálenost, na kterou je možné díky němu efektivně udeřit, je poměrně velká a přesáhne útočníka bez zbraně nebo s nožem. Rány způsobené obuškem nejsou smrtelné, pokud nemíříme na body jako jsou hlava, krk nebo páteř. Skvěle se obušek využívá na páky a další zadržovací techniky, kdy nám ušetří velké množství energie a síly.[5]

Obr. 2 – Obušek [9]

Obr. 3 – Tonfa [10]

Nevýhoda obušků je možnost použití kvůli nám. Pokud útočník umí proti obušku bojovat a obránce s ním příliš schopný není, tak hrozí, že mu ho útočník sebere a použije proti němu. Další nevýhodou je, že člověk musí vědět co dělá, aby nezpůsobil větší škodu, než chce. Při úderu na hlavu se totiž z obušku stává smrtící zbraň[5].

2.1.1.3 Boxer

„Boxer je jednoduchá zbraň, která je tvořená spojenými ocelovými prstny. Navléká se na ruku a díky němu je možné dosáhnout velké síly při úderu pěstí. To je dáno tvrdostí materiálu, ale i zasáhnutím menší plochy.“[11]

Poslední ze zmíněných obranných prostředků je boxer. Boxer je většinou kovový návlek na prsty, který chrání prsty, zintenzivňuje sílu úderu a poskytuje ruce oporu pro úder.[11] Funguje na stejnou vzdálenost jako kubotan, ale je méně univerzální.

Obr. 4 – Boxer [12]

Přenositelnost boxeru je jeho výhodou. Vzhledem k tomu, že boxery jsou většinou velikosti dlaně, tak je možné je nosit i v kapse. Pokud si obránce dokonce pořídí formy boxeru, které jsou pouze na první dva prsty, tak je jejich přenos ještě jednodušší. Nehrozí moc nebezpečí, že nám bude sebrán a použit proti obránci, protože by to znamenalo vyvléct jej z prstů.

Nevýhodou boxeru je jeho jednostrannost použití. Obránce jej nemůže využít na velké množství technik. Boxer je tedy určen hlavně na úderové techniky pěstí, kde má mnohonásobně zvyšovat sílu úderu a zároveň snižovat poškození na ruku obránce.

2.1.2 Chemické obranné prostředky

„Ruční obranný prostředek, který na útočníka působí dráždivou chemickou látkou.“[5]

Chemickými obrannými prostředky se nejčastěji myslí obranný sprej. Pro běžného člověka je znám pod slangovými výrazy pepřák nebo pepřový sprej.

Obranný sprej funguje na principu chemické reakce na sliznici. Pro tyto účely se využívají obranné spreje na bázi 3 různých účinných látek. Tyto látky jsou Oleoresin Capsicum (OC), chloracetofenon (CN) nebo orthochlorbenzalmalononitril (CS). Nejčastěji se používá OC

sprej, protože bývá často nejúčinnější a je zde nejmenší riziko trvalých následků. Spreje jsou navrženy, aby způsobovali pálení, dočasnou slepotu, dezorientaci nebo zhoršené dýchání.[13]

Nejčastěji se vyrábí ve čtyřech různých variantách vypouštění účinné látky: pěna, mlha, pa-prsek a sprej s širokým rozptylem. Existují i spreje různého tvaru, které se snaží napodobovat běžné předměty jako je pero, mobil nebo pager.[13]

Obr. 5 – Obranný sprej [14]

Výhoda obranného spreje je vzdálenost, na kterou funguje. Podle typu spreje jsme schopni se před útočníkem bránit už z několika metrů[5]. Umožňuje to zabránit útočníkovi použít silovou převahu, pokud nějakou má. Proto je tento obranný prostředek jeden z nejlepších. Zvláště dobrý je pro ženy, které se tak mohou bránit i výrazně silnějšímu útočníkovi.

Nevýhoda obranného spreje ale tkví ve způsobu, kterým funguje. Jelikož se jedná o chemickou reakci, tak může být někdy velmi účinný a někdy útočníka jen rozzuřit. Každý člověk může na obranný sprej reagovat jinak. Jednomu člověku to neudělá nic a druhého to zastaví

na půl hodiny. Velká nevýhoda je i v ohledu na okolí. V otevřeném prostoru je použití spreje vcelku bezpečné, pokud nejsou silné povětrnostní podmínky. V uzavřených prostorách už ale nastává problém. Pokud bychom chtěli obranný sprej použít například ve vozidle, tak je velká možnost, že zasáhneme sprejem i někoho dalšího. Riziku zasažení neunikne tedy ani obránce. Zasáhnout sama sebe může oběť i nesprávnou manipulací. Je vhodné si teda projít instruktáží a nácvikem používání obranného spreje. Není nic horší, než když se chce někdo bránit obranným sprejem a místo toho si ho nastříkal do očí.

2.1.3 Akustické obranné prostředky

„Ruční obranný prostředek, který na útočníka působí akusticky v různé frekvenci a hlasitosti“[5]

Tato skupina obranných prostředků není moc běžná a v závažnějších případech napadení nemusí být ani nijak účinná. Akustické obranné prostředky jsou založeny na vydávání hlasitého zvuku. Útočníka to nijak nezraní a ani mu to nezpůsobí bolest. Pouze to upoutá pozornost lidí v blízkém okolí. To může útočníka odradit, protože tak vytvoříme riziko, že se někdo kolemjdoucí půjde podívat. Pokud ale útočník nebere ohledy na okolí, tak je tento obranný prostředek zcela neúčinný a jediné v co můžeme doufat je zásah někoho jiného.

Obr. 6 – Osobní alarm [15]

Není vhodné se tedy spoléhat čistě na tento obranný prostředek. Nejlepší by bylo jej doplnit od další obranné prostředky. Zároveň nepřísluší si myslet, že je tento prostředek k ničemu.

Pouze má nižší využitelnost ve srovnání s ostatními. Na druhou stranu s ním není nutné nijak cvičit.

2.1.4 Elektrické obranné prostředky

„Ruční obranný prostředek, který na útočníka působí elektrickým obloukem.“[5]

Do této skupiny obranných prostředků patří v podstatě dva prostředky, které se různě mohou modifikovat. Těmi jsou elektrický paralyzér a TASER.[5]

2.1.4.1 Elektrický paralyzér

„Paralyzér funguje jako dvojstupňový měnič. První stupeň s vf trafem zvyšuje napětí baterie na několik stovek voltů až několik kV. Tímto napětím se nabíjí kondenzátor. Po nabití se kondenzátor vybije do druhého (pulzního) trafa, které zvýší napětí na cca 10 - 50kV. Opakovací frekvence je asi 5 - 40Hz.“[16]

„Paralyzéry fungují na principu elektrického oblouku, který vzniká mezi dvěma elektrodami. Velikost napětí se pohybuje od tisíců až ke statisícům voltů.“[5]

Obr. 7 – Elektrický paralyzér [17]

Elektrický paralyzér je obranný prostředek na krátkou vzdálenost podobně jako kubotan. Jeho použití je poměrně jednoduché, protože stačí zmáčknout spínač a přiložit na útočníka. Výhoda je, že pokud útočník nějak drží obránce, tak může obránce paralyzér použít

k uvolnění jeho úchopu. Osobně ale nedoporučuji se spoléhat čistě na paralyzér, protože při vlastním použití na sobě došlo k pouhému ucuknutí svalů.

2.1.4.2 *TASER*

„Taser (Tom A. Swift Electric Rifle), přenosné zařízení, které zneškodní osobu tím, že přenele elektrický šok o napětí 50 000 voltů. Taser vystřeluje dvě malé šípky, které jsou s zařízením spojeny tenkými dráty, na vzdálenost přibližně 11 metrů (35 stop). Šípky mohou proniknout oděvem a, jakmile se dotknou cíle, dodají elektrický šok, který naruší nervový systém cíle, což vede k dočasnému ochromení. Taser není považován za střelnou zbraň, protože k vypuštění šipek používá stlačený dusík.“[18]

Taser byl vynalezen mezi roky 1970 – 1980 Americkým vynálezcem Jackem Coverem, který tento obranný prostředek pojmenoval po své oblíbené postavě z dětských knih. Postava se jmenovala Tom Swift a jednalo se o malého vynálezce.[18]

Obr. 8 – Taser [19]

U nás je pro běžného člověka taser v podstatě nedostupný, ale jinak se jedná o jeden z nejúčinnějších obranných prostředků na delší vzdálenost. Díky principu, na kterém funguje, se s ním může obránce efektivně bránit i proti lidem pod vlivem omamných látek.

Na druhou stranu není účinný na blízkou vzdálenost. Pokud má útočník příliš tlusté oblečení, tak taky nemusí fungovat. Nakonec je tu asi největší problém taseru. Trefit se v této situaci není vůbec jednoduché a může tedy dojít minuty cíle.

2.1.5 Zbraně

Do této kategorie byly zařazeny zbraně. Jedná se o prostředky, které jsou primárně konstruované na útok, ale lze se s nimi bránit a často je někteří lidé na obranu nosí. Jmenovitě bude brán v potaz nůž a pistole. Definice zbraně se trochu liší z pohledu útočníka a obránce.

„Cokoli, co útočník používá k ohrožení života a zdraví proti druhému člověku“[5]

Toto je definice zbraně z pohledu útočníka. Výrazně se liší od definice z pohledu obránce a je zde uvedena primárně pro srovnání.

„Zařízení primárně zkonstruované k obraně osobních a dalších zájmů chráněných zákonem umožňující ohrozit život útočníka“[5]

Toto je definice zbraně z pohledu obránce. Hlavní rozdíl mezi obranným prostředkem a zbraní je tedy účel konstrukce. Zatímco obranné prostředky nejsou konstruovány, aby ohrozily na životě, tak zbraně jsou.[5]

Samozřejmě lze někoho ohrozit na životě i obranným prostředkem, ale to už se jedná o úmysl nebo špatnou náhodu. U většiny může dojít k pádu na ostrý nebo příliš tvrdý povrch a útočníkovi ublíží tedy daný pád. U jiných lze člověka ohrozit na životě při úderech na určitá místa.

Zbraně na druhou stranu jsou konstruovány tak, že jimi v podstatě nelze způsobit malé zranění a bez dobrých schopností velmi jednoduše vznikne nebezpečné poranění, i když nebylo cílem jej vytvořit.

2.1.5.1 Nůž

„Zbraň využívající mechanickou energii vyvinutou člověkem, která na útočníka působí dopadovou částí“[5]

Toto je definice chladné zbraně, do které nůž patří. Jmenovitě se jedná o řeznou zbraň jejíž ostří je zkonstruováno primárně k řezání. Další druh je bodná kam patří dýka, ale ta se k obraně nevyužívá.[5]

Obr. 9 – Zavírací nůž [20]

Nůž je velmi častý předmět nošený pro sebeobranu, ale není na to stavěný a ani vhodný. Udělat s ním malé zranění je bez správné manipulace velmi těžké. Další problém je v situaci proti jinému noži. V této chvíli obránce nůž vůbec neochrání a s velkou pravděpodobností se s útočníkem akorát ubodá k smrti. Taky nám hrozí nebezpečí, pokud útočník umí bojovat proti noži a sebere nám ho.

2.1.5.2 Pistole

Pistole patří do skupiny střelných zbraní, která se dále dělí na čtyři podskupiny podle typu energie, kterou zbraň využívá k uvedení střely do pohybu. První jsou mechanické zbraň. Tyto zbraně využívají k vystřelení střely mechanickou energii. Sem patří zbraně jako luk nebo kuše, ale ty se na obranu příliš nepoužívají. Následně je plynová zbraň, která využívá energii získanou uvolněním stlačeného plynu. Následně jsou palné zbraně. Do této podskupiny patří právě pistole.[5]

„Střela je vystřelena s využitím chemické energie (hoření)“[5]

„Palná zbraň - střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie.“[21]

Palné zbraně se následně dělí podle dvou nejdůležitějších hledisek. Tyto hlediska jsou způsob nabíjení a délka zbraně. Podle délky zbraně je dělení na krátké a dlouhé. Pojem krátké a dlouhé může být v různých zdrojích chápán jinak. Někde je krátká zbraň chápána jako zbraň ovládaná jednou rukou a dlouhá dvěma.[5] Zákon ČR dělí zbraně podle délky, kde krátká

zbraň nesmí délkou hlavně přesahovat 300 mm a celkovou délkou 600 mm. Dlouhá zbraň je pak jednoduše definovaná jako zbraň, která není krátká.[21]

Podle způsobu nabíjení se zbraně dělí jednoranové, víceranové, opakovací, samonabíjecí a samočinné. Pistole může mít formu všech kategorií, ale nejběžněji se setkáme se zbraněmi samonabíjecími a opakovacími. Opakovací zbraň se nabíjí pomocí ruční manipulace se závěrem nebo revolverovým válcem. Samonabíjecí využívá pro nabití nového náboje energii z výstřelu, ale není možné vystřelit víc nábojů na jedno stisknutí.[21]

Obr. 10 – Pistole [22]

Pro obranu je pistole efektivní, ale musí se používat až jako poslední možnost. Situace, kdy je vhodné pistoli použít je vzácná a většina lidí se s ní neseťká. Je tedy nutné být opatrný a se zbraní zacházet s rozvahou. Způsobit malé zranění, aniž bychom ohrozili útočníka na životě je velmi obtížné a často až nemožné.

2.2 Druhy napadení

Napadení nabývá mnoho podob. V podstatě je každé napadení jedinečné. Nastávají jiné okolnosti. Mění se místo, kde se napadení odehrává. Mění se osoby a zbraně, které se konfliktu účastní. Mění se směr a načasování útoku. Mění se intenzita útoku. Mění se motivace útoku. Proměnných při napadení je hrozně velké množství, a proto je každé jednotlivé napadení jedinečné a v podstatě naprosto odlišné od všech ostatních.[23]

Z tohoto důvodu je klasifikace napadení složitější a musí být velmi obecná, pokud je cílem mít jednoduché dělení. Tato práce bude pracovat s dělením podle způsobu napadení z hlediska přípravy útočníka a připravenosti obránce.

2.2.1 Napadení formou přepadení

Přepad je forma napadení, kdy obránce o útoku neví, dokud k němu nedojde. Neví tedy o přicházející hrozbě a je často zaskočen. Útočník má na své straně moment překvapení, protože útočí z nenadání a zpravidla obránce žádnou formou předem neinformuje o blížícím se útoku. Podle přípravy se tato forma útoku dělí na léčku a příležitostný přepad.[24]

2.2.1.1 Přepad příležitostný

Tato forma napadení splňuje podmínky přepadu ve smyslu, že obránce neví o blížícím se útoku. Zároveň o něm příliš dopředu neví ani útočník sám. Je založen na příležitosti, která vznikne v důsledku mnoha faktorů.[24]

Může tím být chování obránce, jako je třeba pohyb v nebezpečné oblasti nebo nevěnování dostatečné pozornosti svému okolí. Útočník si takto vytvořené příležitosti sám všimne a vyhodnotí, že šance na obohacení se jsou dostatečně velké, na to aby zkusil zaútočit a nějak se třeba obohatit.[24]

Tuto příležitost může taky vytvořit nevědomky sám útočník. Například do obránce omylem strčí a zjistí okolnosti, které jej přimějí konat. Často tato příležitost taky může vzniknout vnějšími vlivy či prostou náhodou, kdy se útočník a obránce setkají ve špatný čas na špatném místě.[24]

Při této formě přepadu platí několik pravidel: „Oběť má počáteční nevýhodu, že neočekává útok. Útočník si obvykle ujasní jen cíl (co chce) a také zahajovací způsob útoku (techniku). Útočník se musí k oběti přiblížit a přepad není organizačně a takticky dobře připravený. Útočník zpravidla neřeší taktiku a techniku během boje, ani po jeho ukončení, ani co s obětí. Obrana je u příležitostného přepadu možná obtížně, ale možnost úspěšné obrany tu existuje“[24]

2.2.1.2 Léčka

Tato forma napadení je založena na přípravě útočníka. Oběť může být vyhlédnuta předem a útočník si následně útok připraví. Taky si může útočník léčku připravit a už jen čekat, kdo

do této pasti vejde. V obou případech je útok promyšlený a předem naplánovaný.[24] (přednáška zákonitosti sebeobranu 2)

Oběť je následně do připravené léčky vlákána nebo jí zaskočena. Útok je vždy neočekávaný nebo jej obránce odhalí příliš pozdě, kdy se mu již nelze vyhnout a musí se bránit.[24]

I zde platí několik pravidel: „Oběť má nevýhodu, že vůbec neočekává přepad. Oběť sama na místo (do prostoru) léčky vejde nebo ji tam útočník (útočníci) vlákají. Útočník si obvykle ujasní jen cíl (co chce) a také zahajovací způsob útoku (techniku). Útočník číhá obvykle na místě (v prostoru léčky) nebo se k oběti na výhodné místo přesune. Oběť se k útočníkovi sama přiblíží a přepad je z hlediska času a taktiky dobře připravený. Útočník zpravidla neřeší během přepadu, ani po jeho ukončení, co způsobí nebo bude s obětí. Obrana je u připraveného přepadu téměř nemožná i pro dobře vycvičené lidi.“[24]

2.2.2 Napadení formou střetného souboje

Tato forma napadení se oproti předchozímu typu liší tím, že situace k napadení postupně graduje nebo je obránce předem informován, že ke konfliktu dojde. Informováním je myšlen výskyt charakteristických znaků pro napadení. Obránce má tedy někdy možnost se situaci ještě vyhnout nebo z ní utéct.[24]

Střetný souboj má většinou dvě fáze, které na sebe přímo navazují. Tyto fáze jsou výpad a boj. Výpad není vždy nutný, ale je velice častý.[24]

2.2.2.1 Výpad

Tato forma napadení slouží v zahájení souboje pro zjištění ochoty oběti se bránit a případně i jak moc. Může taky představovat snahu donutit obránce zaútočit či vykročit z mezí nutné obrany. Nemusí být vždy viditelná nebo nápadná. Nemusí se taky jednat o vědomou reakci útočníka, ale spíše o instinktivní chování ve snaze poměřovat se nebo vyvolat konflikt.[24]

2.2.2.2 Boj

Tato fáze už je samostatné zahájení souboje. Může nastat přímo nebo vyplynout z předchozí fáze výpadu, kde útočník na jeho základě usoudí, že souboj vyhraje. Pokud boj předchází fáze výpadu, tak je to pro obránce výhodou, protože má možnost reagovat a konfliktu se vyhnout nebo jej opustit. Při vynechání fáze výpadu ze strany útočníka má obránce méně času konflikt rozpoznat a vyhnout se mu nebo se na něj připravit.[24]

2.3 Motivace k napadení

Důvodů, proč někoho napadnout, je překvapivě hodně. Mnozí lidé si to ani neuvědomují a mohou posuzovat všechny napadení stejným metrem. Realita je ale jiná jeden z důvodů, proč se jednotlivé napadení tak liší, je mimo jiné i motivace útočníků k tomu někoho napadnout.

V zásadě existuje deset obecných motivací, proč někoho napadnout. Ačkoliv konkrétní důvody už jsou mnohem více různorodé, tak je lze klasifikovat pod tyto motivace. Jsou jimi příležitost, obohacení, poměřování, bezvýchodná situace, msta, závist, duševní nemoc, prosazování, skupinový zájem a státní zájem.[25]

2.3.1 Příležitost

První a asi nejčastější motivací k napadení je příležitost. Útočník původně ani nechce třeba nikoho napadnout, ale nastane situace, kdy dostane dostatečnou výhodu, aby zaútočil. Základní podmínka je, že se naskytne příležitost, kdy může útočník něco získat s minimálním úsilím a následky. Vedlejší motivy pak mohou být totožné s některými dalšími motivacemi.[25]

2.3.2 Obohacení a uspokojení

Pod pojem obohacení spadá velké množství důvodů. Nepatří sem pouze materiální obohacení, když je někdo okraden ale i obohacení finanční, sexuální, duševní, pracovní a mocenského.[25]

2.3.3 Poměřování

Poměřování je typ napadení, kdy se útočník skrze násilí snaží potvrdit nebo posílit svůj status ve skupině či společnosti. Jedna se o takzvaný „opičí tanec“, kdy si útočník vyhlédne oběť, která může například porušovat nějaká společenská pravidla nebo ohrožuje jeho status. Skrze její šikanu a násilí si tak chce svůj státu upevnit. Málo kdy se stává, že by tento typ útoku byl mířen proti výrazně silnějším jedincům nebo naopak výrazně slabším jako mohou být staří lidé či děti.[25][23]

2.3.4 Bezvýchodná situace

Tato motivace je asi jedna z nejpochoptitelnějších. Člověk se může dostat do situace, kdy není schopen uspokojit ani základní fyziologické potřeby a kvůli tomu se pokusí nějak

obohatit. Nejedná se o nic osobního a útočník nechce obránci primárně ublížit. Pouze má třeba hlad a chce si zajistit jídlo nebo prostředky k jeho získání.[25]

2.3.5 Msta

Msta je jedna z osobních motivací, kdy se útočník chce obránci pomstít, protože má pocit, že se obránce proti němu nějak prohřešil a chce dosáhnout „spravedlnosti“. Může se jednat o reakci na zradu a probíhá ve formě osobní, pracovní nebo přes jinou osobu.[25]

2.3.6 Závist

Další z osobních motivací, kdy útočník závidí obránci nějakou formu statku, síly, vzhledu, výhody, pozice nebo moci. Může se tedy pokusit mu daný statek sebrat nebo jej jen potrestat.[25]

2.3.7 Duševní nemoc

Tato motivace je ošemetná. Daná osoba nikomu ublížit třeba nechce, ale její zdravotní stav ji k tomu do určité míry donutí. Tito lidé jsou prostě nemocní a spíše než vězení pak potřebují lékařskou péči a pomoc. Spadají sem i delikventní případy, kdy se jedná o různé úchytky nabádající k násilí.[25]

2.3.8 Prosazování

Tato motivace je problematická kvůli svojí povaze. Útočník jedná pod vlivem svého názoru a přesvědčení a případný trest pak může být neefektivní, dokud nebude změněn postoj útočníka. Jedná se prosazování názorů založené na různých druzích diskriminace jako je rasismus nebo sexismus. Může se jednat o nábožensky fanatickou motivaci nebo jiné postoje.[25]

2.3.9 Skupinový zájem

Při napadení s touto motivací jde útočnickovi o prosazení zájmů nějaké skupiny. Do které patří. Může se jednat o teritoriální souboje gangů nebo zastrašení konkurence v rámci firmy. Mohou sem taky spadat teroristické útoky různých skupin, kdy útok naplánovaný danou skupinou má třeba náboženskou motivaci, ale v rámci jedince se jedná o zájem skupiny.[25]

2.3.10 Státní zájem

Tyto napadení jsou jedny z mála oprávněných, kdy se jedná o prosazování zájmů státu. Pokud někdo nějakým způsobem porušuje zákon, tak státní složky nebo běžní lidé mohou

v rámci zákona danou osobu zastavit a v domáhat se jejich plnění. Samozřejmě státní složky mají výrazně vyšší pravomoce na rozdíl od běžného občana.[25]

2.4 Hlavní vlivy na řešení obranné situace

Jak bylo řečeno okolo napadení existuje velké množství faktorů a okolností, které mění jeho podstatu a odlišují jej od ostatních. Něco podobného existuje i u řešení obranné situace v případě, že je někdo napaden. Jsou zde faktory, které celou situaci ovlivňují a je třeba s nimi počítat. Těchto faktorů máme v zásadě pět. Jsou jimi formy řešení, faktory řešení, metody řešení, aspekty řešení a hlediska řešení.[24]

2.4.1 Formy řešení obranné situace

Forma řešení je vlastně, jak se obránce rozhodne nebo je nucen řešit situaci. V nejlepším případě se obránce situaci prostě vyhne, protože má dostatečně dobré preventivní chování. Prevence je obecně nejlepší způsob. Nikdo nepřijde k újmě, policie nemusí vyšetřovat a případ ani nemusí jít do soudního řízení.[24]

Dalším velmi dobrým způsobem pro obránce je odchod. Obránce už o konfliktu vlastně ví, ale stále nikdo k újmě nepřijde, protože jej opustí nebo uteče.[24]

Ne vždy je ale možné odejít a na scénu přijde smlouvání a snaha dohodnout se útočником. Toto už není úplně ideální řešení, protože v rámci dohody může dojít ke kompromisu, který bude obránce něco stát. Pokud je ale dohoda úspěšná, tak vzniklá škoda může být výrazně menší než, která hrozila. Například když hrozí rvačka v baru, ale obránce se dohodne s útočником na panáka. Obránce sice přijde o určitou peněžní sumu, ale zajistil odvrácení újmy na zdraví.[24]

Pokud se nelze dohodnout, tak před fyzickým kontaktem může ještě nastoupit hrozba, kdy se obránce snaží útočníka zastrašit a odradit jej tím od útoku.[24]

V případech, že vyhnutí se konfliktu nebo komunikace selže, tak již nastupuje nutnost řešit konflikt kontaktně. Situace přejde v boj nebo zadržení. Tyto dvě formy se nemusí nutně vylučovat a mohou následovat jedna po druhé.[24]

V neposlední řadě je nutné nezapomenout na následky. Ve chvíli, kdy dojde k napadení, tak je nevyhnutelné vypořádat se s následky situace bez ohledu na to, zda byla obrana úspěšná nebo ne.[24]

2.4.2 Faktory řešení obranné situace

Faktorů řešení je velké množství. Blíže jsou jimi určeny okolnosti jako způsob útoku a okolí. Dělí se na takových pět podskupin. Směr útoku, čas, provedení, síly a prostředky a prostředí.[24]

Směr útoku určuje sféru neboli směr odkud útok směřuje. Směřovat může s přední, zadní nebo boční sféry. Taky se zde určuje pásmo útoku neboli kam útok směřuje. Záleží, jestli útok směřuje do horního pásma tedy na hlavu, do středního pásma tedy na trup a ruce, a nebo spodního pásma, což je pánevní oblast a nohy. Jedná se o nejdůležitější faktor řešení. Pokud obránce neví, odkud útok směřuje, tak je nemožné se mu aktivně bránit.[24]

Dalším a druhým nejdůležitějším faktorem je čas. Čas přímo ovlivňuje, jak předem si útok obránce všimne a jestli budeme mít prostor zareagovat včas. Čas je přímo spojen se vzdáleností, na kterou útok začíná, a tedy jak úspěšná obrana bude. Čas je ale taky ohromně důležitý z hlediska trvání obrany. Ideálně by měla trvat jen 2-3 sekundy. Pokud trvá déle, tak může nastupovat únava a jiné vlivy, které mají za příčinu klesání šance na úspěšnou obranu.[24]

Po čase nastupuje provedení útoku a obrany. U tohoto faktoru se sleduje situace, způsob a intenzita, jak útoku, tak i obrany.[24]

U Situace je důležité zvážit hlavně tři věci. Jaký stupeň ohrožení sebou útok či obrana nese neboli, jaké hodnoty jsou ohroženy. Jedná se o útok na život a zdraví nebo na svobodu, majetek či čest? Druhým aspektem je motivace. Proč k útoku vůbec došlo? Jedná se o příležitost, bezvýhodnou situaci, osobní důvod nebo něco jiného? Poslední aspekt jsou následky. Jaké následky může útok nebo obrana mít? Co se stane s ohroženými hodnotami?[24]

U způsobu je nutné řešit formu útoku. Jedná se o střetný boj nebo přepad? Dále je technika. Využívá útočník nebo obránce nějaké techniky? Jsou tyto techniky odborné a naučily se je v rámci kurzu nebo jsou to techniky laické, které se naučili sami? Nakonec je nezbytné se podívat na prostředky. Má útočník nebo obránce během boje nějakou zbraň, obranné prostředky nebo ochranné prostředky? Je možné je vůbec tyto předměty použít?[24]

Nakonec je tu intenzita. Zde je v podstatě sedm aspektů, které určují, jak je útok nebo obrana intenzivní. Jsou jimi znovu prostředky, technika, rychlost, síla, místo zásahu, opakování a zranění. Prostředky a technika jsou vysvětleny v přechozím odstavci. Rychlost, síla a místo úderu spolu souvisí, protože pokud chybí jeden z těchto tří aspektů, tak akce nemusí mít

účinek. K čemu je silný a přesný úder, když se mu druhý jednoduše vyhne? K čemu je rychlý a přesný útok, který nemá dostatečnou sílu, aby dané místo nijak poškodil. K čemu je rychlý a silný útok, který se netrefí nebo je veden na místo, kde nic nezpůsobí? Pro úspěšnou akci je dobré mít všechny tři aspekty. Akce může projít i bez některých z nich, ale její účinnost se snižuje. Opakování taky určuje intenzitu, protože i slabý uder na odolné místo může být účinný, pokud je dostatečně opakován. Nakonec je zranění, které může ovlivnit následný vývoj situace. Je zranění omezující nebo způsobuje spíše psychickou újmu? Je dané zranění smrtelné nebo dlouhodobě neškodné?[24]

U síly a prostředků jsou řešeny aspekty jako vybavení, kondice a počty. Jaké vybavení všichni účastníci mají? V jaké jsou kondici? Pokud je člověk unavený, tak jeho obrana bude neúčinná i když se jedná o silného a schopného jedince. Kolik je na obou stranách lidí? Jedná se o „vyrovnaný“ souboj nebo má jedna strana převahu? Jsou v okolí lidé, kteří mohou jednu stranu podpořit?[24]

U prostředí se řeší tři aspekty. Místo je důležitý aspekt, protože určuje, co může obránce použít jako improvizovanou zbraň a kudy utéct. Taky určuje, jestli nemá výhodu útočník. Kde se může schovat. Kolik prostoru na manévrování a používání zbraní mají obě strany.[24]

2.4.3 Metody řešení obranné situace

Metody se dělí na laické a odborné. Do odborných spadají bojové umění, bojové sporty a bojové systémy. Všechny tři obsahují techniky, které je možné použít pro sebeobranu. Do laických metod spadají nějaké vrozené předpoklady, výchovné prostředí, odpozorované způsoby a vyhocené situace. U vrozených předpokladů se počítá s metodami využívající naše tělesné proporce nebo talent na určité techniky. Výchovné prostředí může určit, jak moc je člověk na násilí zvyklý a připravený. Pokud někdo vyrůstá v násilném prostředí, tak na násilí bude zvyklejší než člověk vyrůstající v poklidném prostředí. Odpozorované způsoby mohou být založeny na zkušenostech z jiných napadení nebo filmů. Případně ze sledování někoho, kdo využívá odborné metody. Vyhocená situace pak může tlačit do metody řešení, která by normálně použita nebyla, ale není na výběr.[26]

2.4.4 Aspekty řešení obranné situace

Dnes jsou tři aspekty ovlivňující řešení situace, které musí obránce brát v potaz. Jsou to aspekty osobní, společenské a právní. Osobní aspekt je vnímání situace a její řešení

obráncem samotným. Hlavním problémem napadení je, že často je to jediný aspekt, který si obránce může dovolit řešit. Všechny ostatní by mohli obránce příliš zastavit nebo jeho obranu učinit méně efektivní.[26][23] (přednáška zákonitosti sebeobrany 1, realita násilí)

Další je aspekt, jak obranu vnímá společnost. Je řešena ihned po osobním aspektu a může ovlivnit poslední právní aspekt. Pokud je obránce v právu, tak může být často společenský aspekt právě v jeho prospěch.[26]

Nakonec je tu právní aspekt, který je nejsložitější. Ačkoliv z pohledu obránce i společnosti mohla být obrana opodstatněná a na místě, tak z právního hlediska to může být jinak a spravedlnost není jistá. Pokud jsou fakta a důkazy proti obránci, tak může dojít k jeho odsouzení. Zvláště pokud soud nepřihlédne k faktu, že se třeba jednalo o nutnou obranu.[26][1]

2.4.5 Hlediska řešení obranné situace

Hlediska řešení určují, jak může obránce k situaci přistupovat. Prvně je nutné si uvědomit, kdo je cílem útoku. Jedná se o stát a jeho zájmy? Jedná se o nějakou společnost nebo spolek? Jedná se o život a zdravý člověka nebo jen o majetek? Po posouzení tohoto hlediska nastupuje hledisko kontaktu. Byl útok či obrana kontaktní, bezkontaktní nebo kombinovaná? Následně se řeší dosah řešení obranné situace. Tyto druhy jsou tři podle dosahu. Taktické řeší pouze danou situaci bez brání v potaz i následující dny. Operační má dosah až několik a jedná se o blízkou budoucnost. Strategické řešení bere i ohled na vzdálenou budoucnost a plánuje více dopředu než všechny ostatní.[26]

3 NAPADENÍ V ČR ZA ROK 2023

Jelikož je tato práce věnována vztahu k napadení, tak je nutné přiblížit k jakým napadením v České republice dochází, kolik jich zhruba je a jaký nesou podíl na celkové kriminalitě v této zemi. V rámci tématu se práce bude zaměřovat pouze na kriminalitu zákonem definovanou jako vraždy, násilná kriminalita a mravnostní kriminalita. Kvůli množství dat a relevantnosti budou zkoumány data poskytnuta Policií České republiky a Ministerstvem vnitra za rok 2023.

Celkem za tento rok bylo registrováno 1 082 576 kriminálních skutků. Jsou v tomto čísle zahrnuty i skutky, kterými se práce nebude zabývat jako například hospodářská či majetková kriminalita.[27]

Součástí tabulek jsou i statistiky pachatelů objasněných případů. Je zde vypsáno kolik těchto skutků spáchali nezletilí, mladiství, děti, osoby opakovaně trestané, cizinci a osoby pod vlivem omamných látek. Statistiky u skutků spáchaných dětmi nejsou součtem skutků spáchaných nezletilými a mladistvými kvůli možnému duplicitnímu zápisu. Některé skutky tedy mohly páchat obě skupiny zároveň, proto místy může dojít k případům, kdy součet případů spáchaných nezletilými a mladistvými bude větší než počet případů způsobených dětmi. U případů způsobenými osobou pod vlivem se pak zvlášť vyčleňují případy spáchané pod vlivem alkoholu. Celkově se jednotlivá čísla mohou prolínat a jeden případ může být započítán v několika kategoriích.[27]

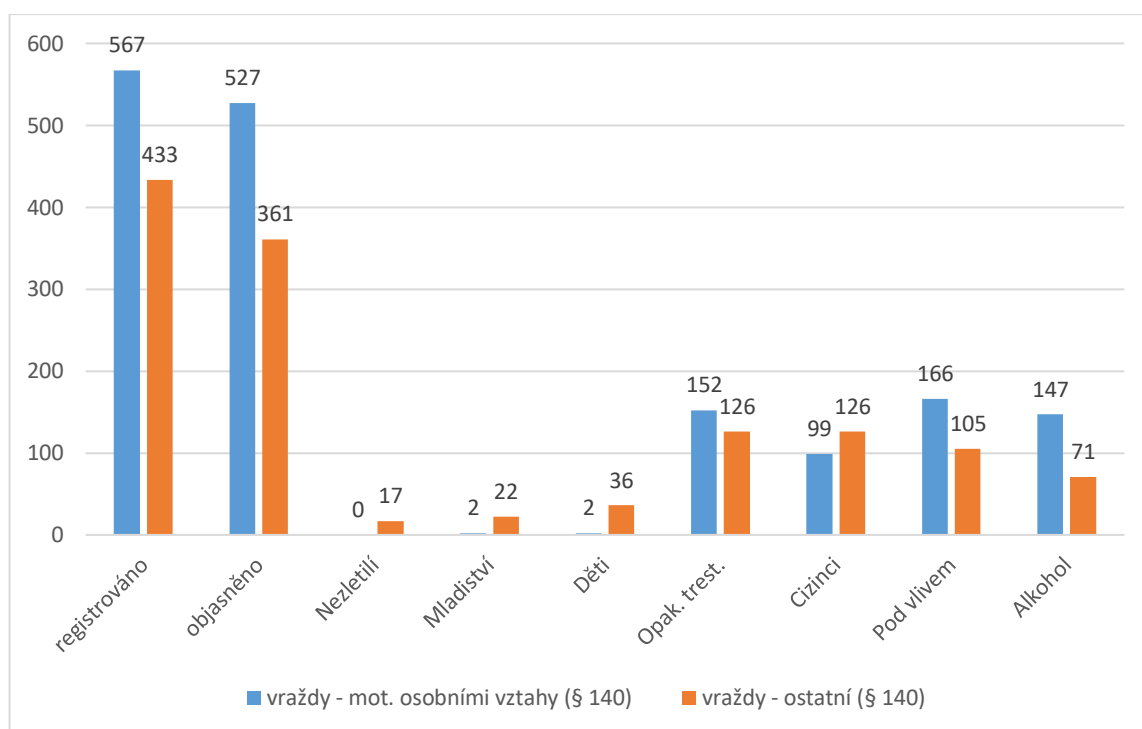
Pro přehlednost budou podkategorie seřazeny podle četnosti a po rozepsání tří skupin nebo velkém skoku v číslech bude vložen graf zobrazující zmíněné statistiky.

3.1 Vraždy

V České republice za rok 2023 bylo registrováno celkem 1 045 vražd. Vraždy se dělí na šest podkategorií: loupežné, sexuální, motivované osobními vztahy, na objednávku, novorozence matkou a ostatní.[27]

Největší skupinou vražd jsou vraždy motivované osobními vztahy, kterých bylo registrováno za zkoumaný rok celkem 567. Pouze 527 z nich bylo objasněno. Když se člověk podívá na tyto vraždy z hlediska, kdo to udělal, tak dostaneme následující statistiky. 2 z nich byly spáchány dětmi z toho všechny mladistvou osobou, 152 osobami opakovaně trestanými, 99 cizinci, 166 bylo spácháno pod vlivem omamných látek a z toho 147krát byl přítomen alkohol.[27]

Druhá největší skupina jsou vraždy, které jsou začleněné do kategorie ostatní. V této kategorii jsou vraždy, které nespádají do žádné z pěti předchozích kategorií, ale stále spadají do definice vraždy podle §140 Trestního zákoníku. Těchto vražd bylo nahlášeno 433 a objasněno z nich bylo 361. Děti jich bylo celkem spácháno 36. Z toho 17 bylo spácháno nezletilými a 22 mladistvými. 126 jich bylo spácháno osobou již trestanou. 126 jich bylo spácháno cizinci. 105 jich bylo spácháno pod vlivem omamných látek a pod vlivem alkoholu to z nich bylo 71.[27]

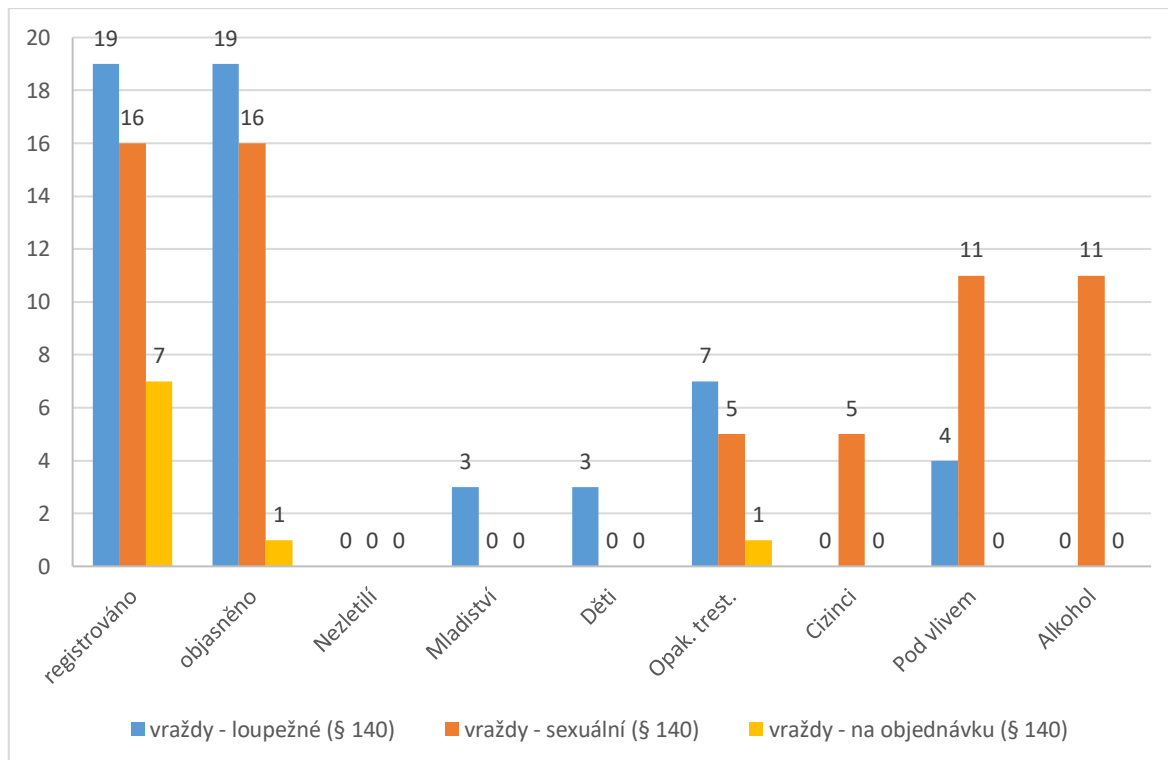

Obr. 11 – Graf vražd 1. skupina

Další kategorie jsou vraždy loupežné. Těchto bylo nahlášeno 19 a všechny byly objasněny. V žádném případě se nejednalo o vraždu způsobenou nezletilým, ale ve 3 vraždu provedl mladistvý. V 7 případech se jednalo o osobu opakovaně trestanou a ve 4 o osobu pod vlivem omamných látek. V žádném případě se nejednalo o cizince nebo osoby pod vlivem alkoholu.[27]

Předposlední řešená kategorie jsou vraždy sexuální, kterých bylo registrováno 16 a znovu všechny byly objasněny. V žádném případě se nejednalo o děti. 5 nahlášených vražd bylo spácháno osobou opakovaně trestanou a 5 cizincem. 11 bylo spácháno osobou pod vlivem omamných látek a všechny byly pod vlivem alkoholu.[27]

Poslední řešená kategorie jsou vraždy na objednávku, kterých bylo registrováno 7. Objasněná z nich byla pouze 1 a byla spáchána osobou opakovaně trestanou. Kategorie vražd novorozence matkou nebyla zkoumána, protože s tématem práce nesouvisí.[27]

Obr. 12 – Graf vražd 2. skupina

3.2 Násilná kriminalita

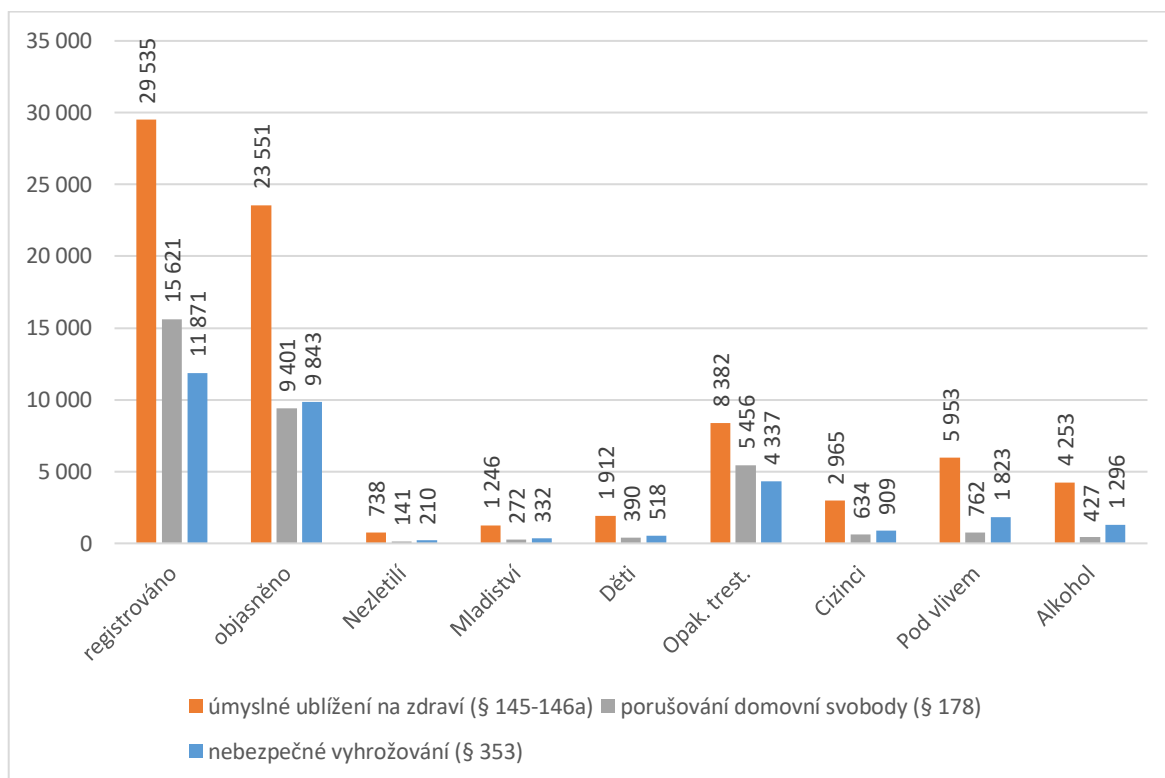
Druhou kategorií kriminality, kterou se tato práce zabývá je násilná kriminalita. Tato kategorie se dělí na výrazně větší množství podkategorií než vraždy. Zároveň ne všechny podkategorie souvisí s tématem práce a některé jsou tedy vynechány. Mezi vynechané podkategorie patří trestné činy jako pomoc a svádění těhotné ženy k umělému přerušení těhotenství, nedovolené přerušení těhotenství se souhlasem těhotné ženy, nedovolené přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy, opuštění dítěte nebo svěřené osoby, únos dítěte a osoby ztížené duševní poruchou, násilí a vyhrožování proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - mimo příslušníka Policie ČR a obecní policie, násilí a vyhrožování proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníka Policie ČR, násilí a vyhrožování proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníka obecní policie, zavlčení, brání rukojmí, účast na sebevraždě, týrání svěřené osoby a týrání osoby žijící ve společném obydlí.[27]

Naopak zkoumané kategorie jsou zabití, usmrcení z nedbalosti, loupež, loupeže na finančních institucích, mučení a jiné nelidské a kruté zacházení, úmyslné ublížení na zdraví, rvačka, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, nebezpečné vyhrožování, nebezpečné pronásledování, zbavení a omezování osobní svobody, porušování domovní svobody, omezování svobody vyznání, útisk a porušování svobody sdružování a shromažďování.[27]

Nejčtenější podkategorií za rok 2023 je úmyslné ublížení na zdraví. Tento trestný čin byl nahlášen celkem 29 535krát a z toho 23 551 případů bylo objasněno. Z objasněných případů jich bylo 1 912 spácháno dětmi. Z toho 738 případů spadá na nezletilé a 1 246 na mladistvé. 8 382 činů spáchaly osoby opakovaně trestané a 2 965 cizinci. V 5 953 bylo pod vlivem omamné látky a z toho ve 4 253 případech byl přítomen alkohol.[27]

Další podkategorií je porušování domovní svobody, což bylo nahlášeno 15 621krát. Z tohoto množství se objasnilo 9 401 případů. 390 jich bylo spácháno dětmi, kde 141 připadá na nezletilé a 272 na mladistvé. 5 456 spadá na osoby opakovaně trestané a 634 na cizince. 762 bylo spácháno pod vlivem a jmenovitě 427 pod vlivem alkoholu.[27]

11 871krát bylo nahlášeno nebezpečné vyhrožování, kdy bylo objasněno 9 843 případů. Přitom 518 mají na kontě děti, kdy 210 případů jde o nezletilé a 332 případů o mladistvé. Opakovaně trestané osoby tento čin spáchaly 4 337krát a cizinci 909krát. Omamné látky byly přítomny v 1 823 případech a v 1 296 to byl alkohol.[27]

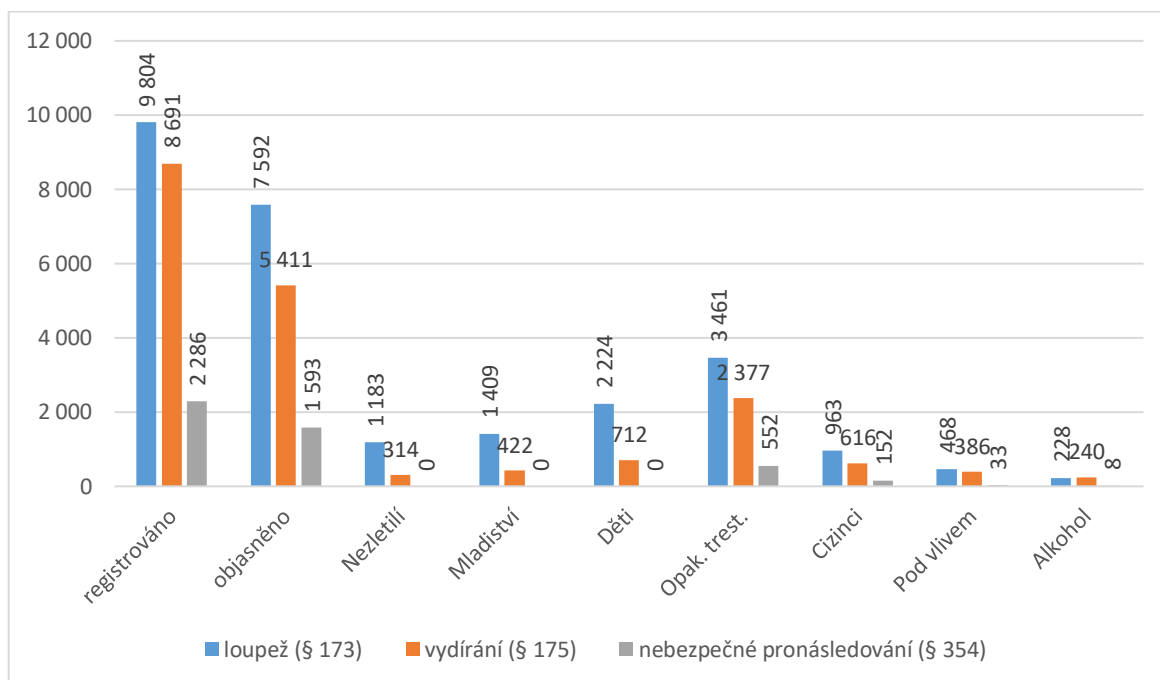

Obr. 13 – Graf násilné kriminality 1. skupina

Další nejčetnější podkategorií jsou loupeže, kterých bylo nahlášeno 9 804 a objasněno 7 592. Děti bylo spácháno 2 224 případů a z toho 1 183 nezletilými a 1 409 mladistvými. Opakovaně trestané osoby spáchaly 3 461 případů a cizinci 963 případů. Ve 468 případech byl pachatel pod vlivem omamných látek a jmenovitě alkohol to byl v 228 případech.[27]

Případů vydírání za rok 2023 bylo zaregistrováno 8 691 a 5 411 z nich bylo objasněno. 712 jich mělo na svědomí děti. Z toho 314krát se jednalo o nezletilé a 422krát o mladistvé. V 2 377 případech se prohřešku dopustily opakovaně trestané osoby a v 616 to byli cizinci. Pod vlivem se odehrálo 386 případů a z nich to 240krát byl alkohol.[27]

Nebezpečného vydírání bylo nahlášeno 2 286 případů a objasněno bylo 1 593. Žádný z objasněných případů nemělo na svědomí dítě. Opakovaně trestané osoby to byly v 552 případech. V 152 se jednalo o cizince. 33 bylo provedeno pod vlivem a z toho 8 případů se týkalo alkoholu.[27]

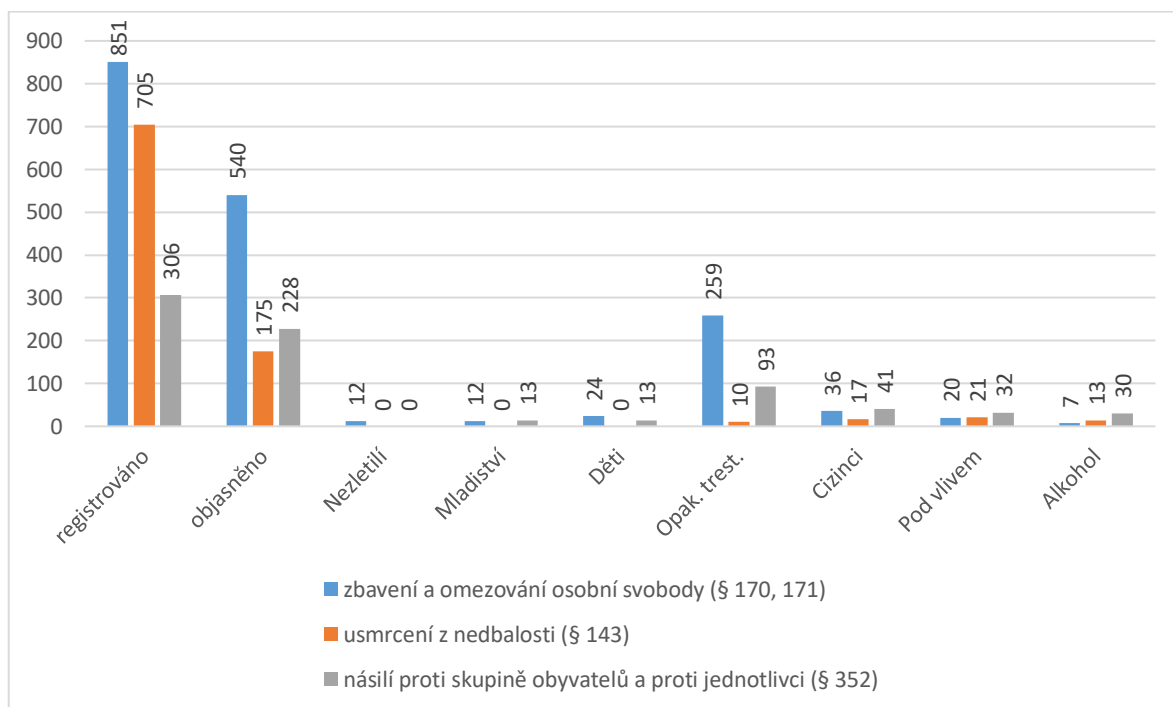

Obr. 14 – Graf násilné kriminality 2. skupina

Další podkategorií je zbavení a omezování domovní svobody. Trestných činů této podkategorie bylo zaregistrováno 851 a objasněno 540. Z objasněných bylo 24 spácháno dětmi z toho 12 spáchali nezletilí a 12 mladiství. Za 256 stojí osoby opakovaně trestané a za 36 cizinci. 20 případů bylo spácháno pod vlivem omamných látek a 7 pod vlivem alkoholu.[27]

Následující kategorií v pořadí z hlediska četnosti jsou usmrcení z nedbalosti. Těch bylo za zkoumaný rok nahlášeno 705, ale jen objasněno 175. Žádný z objasněných případů nespáchaly děti. 10 jich spáchaly osoby opakovaně trestané a 17 cizinci. Ve 21 případech byl pachatel pod vlivem a z toho ve 13 případech požil alkohol.[27]

Násilí proti obyvatelům a proti jednotlivci je další podkategorií. V této kategorií bylo zaznamenáno 306 případů a z toho bylo objasněno. 13 jich mají na svědomí mladistvé děti. 93 připadá na osoby opakovaně trestané a 41 na cizince. 32 bylo spácháno pod vlivem a z toho 30 pod vlivem alkoholu.[27]

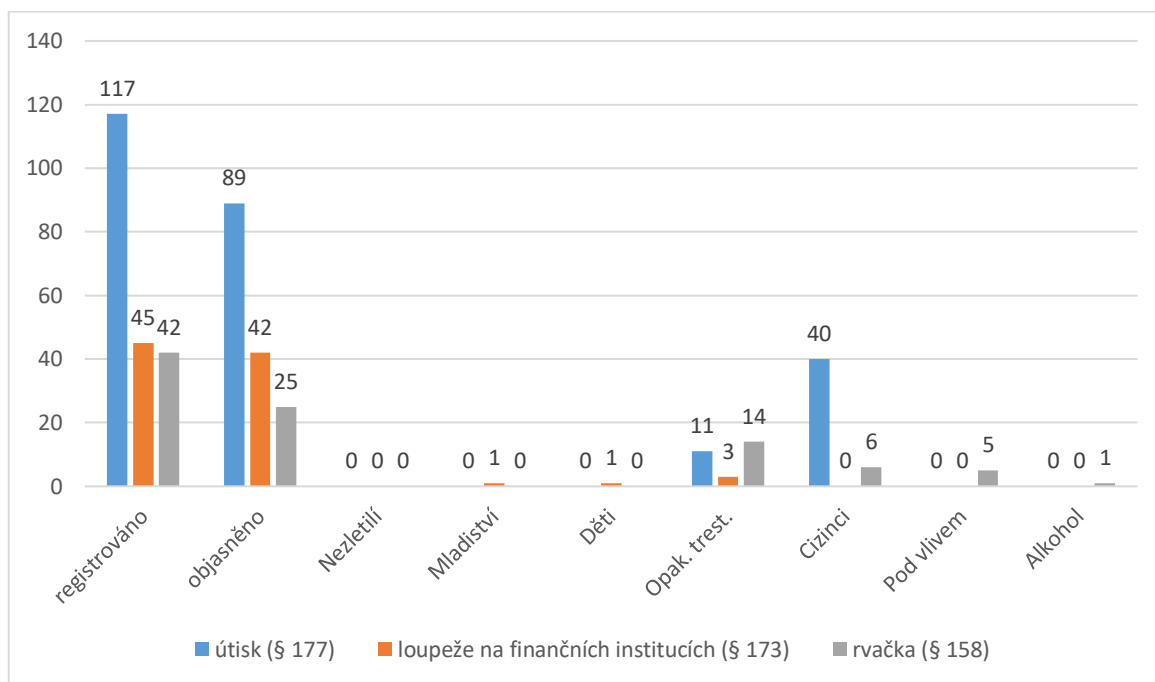
Obr. 15 – Graf násilné kriminality 3. skupina

117 zaregistrovaných případů patří k trestnému činu útisku. Objasněno jich bylo 89 a žádného z nich se nedopustili děti nebo osoby pod vlivem omamných látek. 11 z nich připadá na osoby opakovaně trestané a 40 na cizince.[27]

Loupeži ve finančních institucích bylo nahlášeno 45 a z nich objasněno 42. Pouze jednu z nich mají na svědomí mladistvé děti a 3 osoby opakovaně trestané.[27]

Rvaček se dle dat odehrálo 42 a z nich bylo objasněno 25. Ten rok ale byly dodatečně objasněny i další rvačky z předchozího roku a za ten rok bylo tedy objasněno 73 rvaček. Pro tento případ jsou použity statistiky hlavně z daného roku. Ze zmíněných objasněných 25 nemělo na svědomí žádnou dítě, 14 se jich dopustily osoby opakovaně trestané a 6 cizinci. 5 jich bylo vyvolaných osobou pod vlivem a z toho jednou pod vlivem alkoholu.[27]

Obr. 16 – Graf násilné kriminality 4. skupina

Zabití u nás bylo zaregistrováno 7, ale žádné z nich nebylo objasněno. Od zbylých kategorií nebyly v roce 2023 zaznamenány žádné případy.[27]

3.3 Mravnostní kriminalita

Třetí a poslední druh kriminality, která bude v rámci této práce zkoumána je mravnostní kriminalita. Jako u předchozích dvou druhů se jedná pouze o kriminalitu za rok 2023. Celkem v této době bylo registrováno 22 265 činů odpovídajícího charakteru, ale do této skupiny spadá velké množství podkategorií, které s tématem práce přímo nesouvisí. Jsou jimi kategorie: pohlavní zneužití v závislosti, komerční forma pohlavního zneužití v závislosti, šíření pornografie, ohrožování pohlavní nemocí, úmyslné ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí, ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí z nedbalosti, kuplířství, soulož mezi příbuznými, obchodování s lidmi, prostitute ohrožující mravní vývoj dětí, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní, účast na pornografickém představení a dvojí manželství.[27]

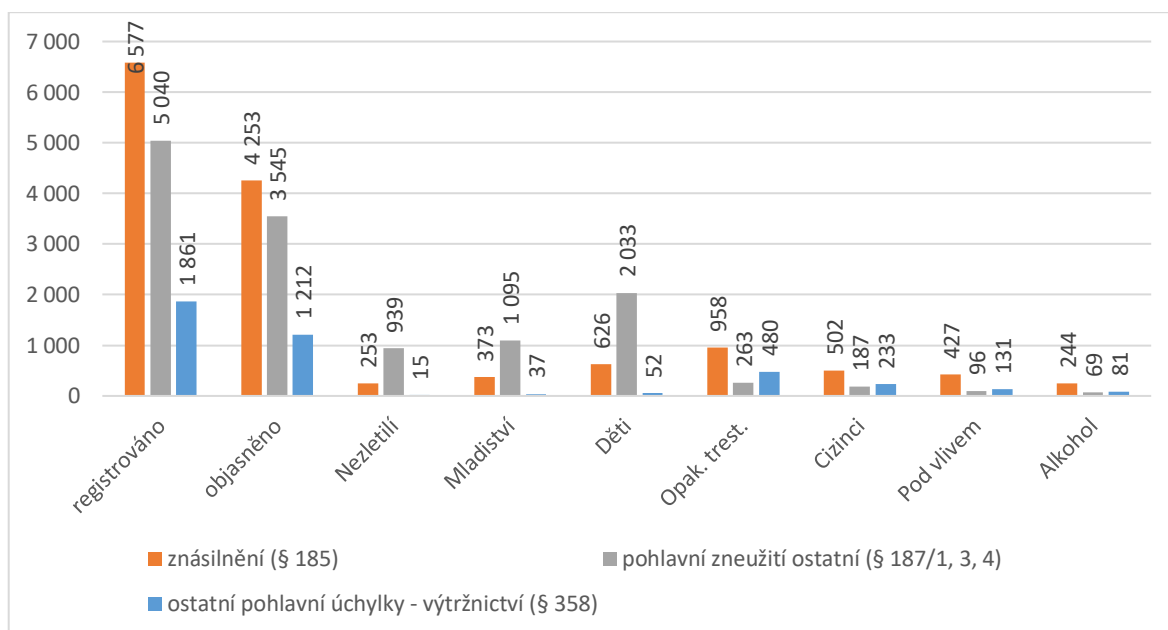
Zabývat se práce bude tedy podskupinami: znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití ostatní, komerční forma pohlavního zneužití, ostatní pohlavní úchytky - výtržnictví, navazování nedovolených kontaktů s dítětem a svádění k pohlavnímu styku. Po zúžení zkoumaných podkategorií se dostaneme na číslo 14 725 registrovaných případů.[27]

Nejpočetnější skupinou trestných činů v mravnostní kriminalitě je znásilnění, kterých bylo za rok 2023 nahlášeno 6 577 a z toho bylo objasněných 4 253 případů. Z nich bylo 626

spácháno dětmi. Z toho bylo 373 případů spácháno mladistvými a 253 nezletilými. 958 spáchaly osoby opakovaně trestané a 502 případů připadá na cizince. 427 bylo spácháno pod vlivem omamných látek z toho 244 pod vlivem alkoholu.[27]

Druhou nejpočetnější skupinou je podkategorie pohlavní zneužití ostatní. Těch bylo za daný rok registrováno 5 040 a z toho bylo objasněno celkem 3 545. Z těchto objasněných případů bylo 2 033 spácháno dětmi a z toho 939 nezletilými a 1 095 mladistvými. 263 měla na svědomí opakovaně trestaná osoba a 187 cizinci. 96 se odehrálo pod vlivem omamných látek z čehož 69 bylo pod vlivem alkoholu.[27]

Následující skupinou je podkategorie ostatní pohlavní úchytky – výtržnictví. Těchto skutků bylo zaznamenáno 1 861 a objasněno 1 212. Děti bylo spácháno 52. 15 připadá na nezletilé pachatele a 37 na mladistvé. 480 objasněných případů spáchaly opakovaně trestané osoby a 233 cizinci. U 131 byly přítomny omamné látky a u 81 to byl alkohol.[27]

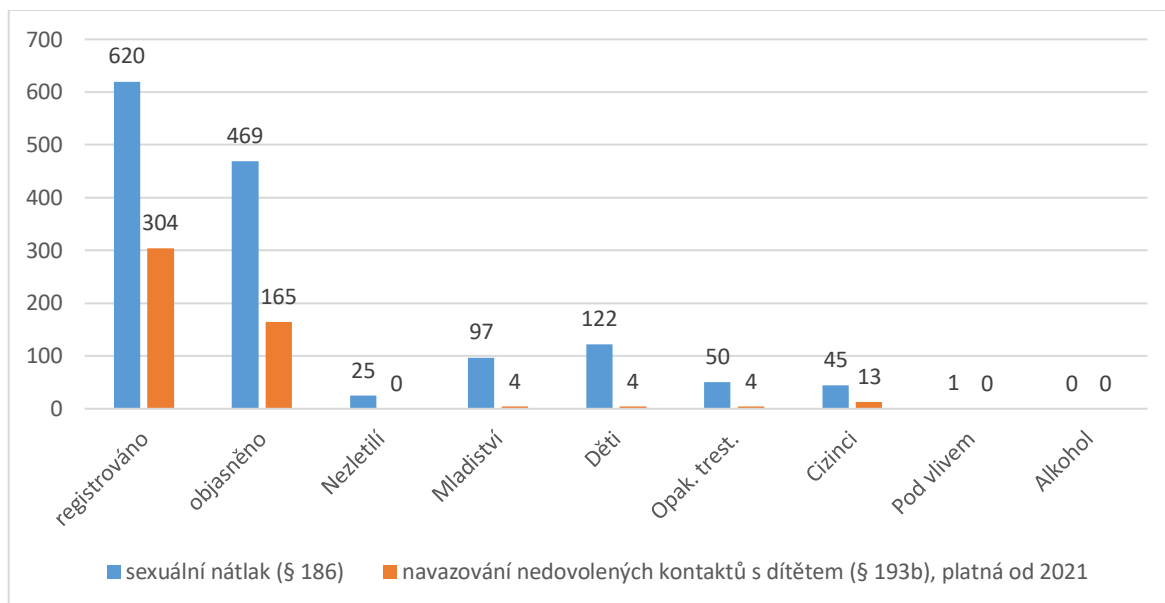

Obr. 17 – Graf mravnostní kriminality 1. skupina

Další podkategorii je sexuální nátlak. Zaregistrováno bylo 620 skutků této povahy a 469 jich bylo objasněno. 122 jich bylo spácháno dětmi z čehož se v 25 případech jednalo o nezletilé a 97 o mladistvé. Opakovaně trestané osoby měly na svědomí 50 případů a 45 cizinci. V jednom případě se jednalo o čin spáchaný pod vlivem, ale nebyl to alkohol.[27]

Případů navazování nedovolených kontaktů s dítětem bylo nahlášeno 304, ale jen 165 bylo objasněno. Ve 4 případech se jednalo o jiné dítě, kde to byl vždy někdo mladiství. 4 případy

spáchaly opakovaně trestané osoby a 13 cizinci. Žádné případy nezahrnovali omamné látky.[27]

Obr. 18 – Graf mravnostní kriminality 2. skupina

Podkategorie svádění k pohlavnímu styku je ve vztahu k dětem. Tento trestný čin je v Trestním zákoníku definován v §202. V tabulce se pak data dělí na dvě data podle částí paragrafu.[27]

První skupina spadá pod tuto část:

„Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatu, výhodu nebo prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.“[3]

Z této skupiny se událo 159 skutků a objasněno z nich bylo 116. V sedmi případech byl čin spáchán dítětem, kdy ve 3 případech se jednalo o nezletilé a ve 4 o mladistvé. 35 spáchaly osoby opakovaně trestané a 23 cizinci. V žádném případě nehrály vliv omamné látky.[27]

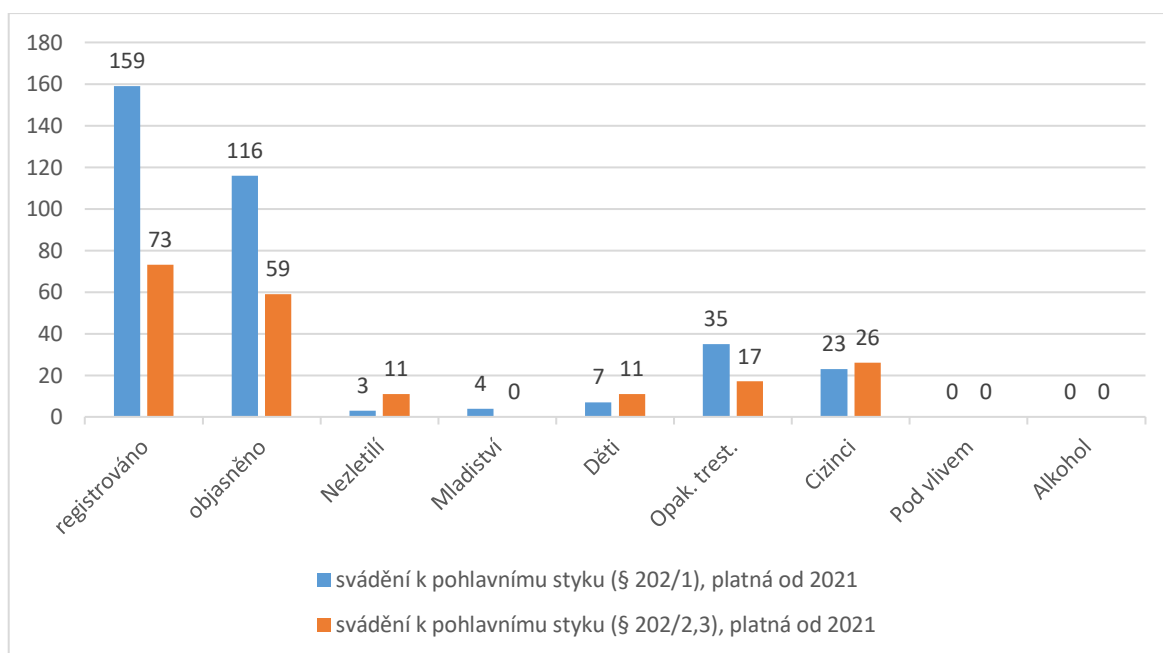
Druhá skupina spadá pod následující definice:

„Stejně bude potrestán, kdo vykoná pohlavní styk s dítětem nebo se účastní jeho pohlavního sebeukájení, obnažování nebo jiného srovnatelného chování za účelem vlastního pohlavního uspokojení, jestliže tomuto dítěti nebo jinému byla za to nabídnuta, slíbena nebo poskytnuta úplata, výhoda nebo prospěch.“[3]

„Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

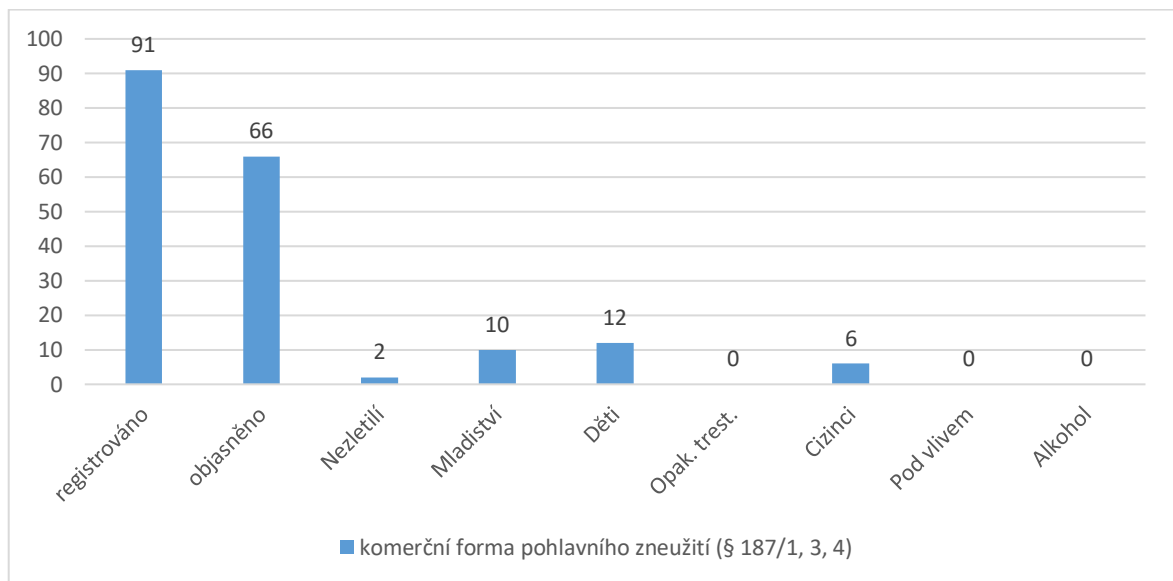
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
- d) spáchá-li takový čin opětovně.“[3]

Z této skupiny bylo nahlášeno 73 skutků a 59 jich bylo objasněno. V 11 případech byl tento trestný čin spáchán nezletilým dítětem. V 17 případech to byly opakovaně trestané osoby a v 26 cizinci. V žádném případě opět nebyl pachatel pod vlivem omamných látek.[27]

Obr. 19 – Graf mravnostní kriminality 3. skupina

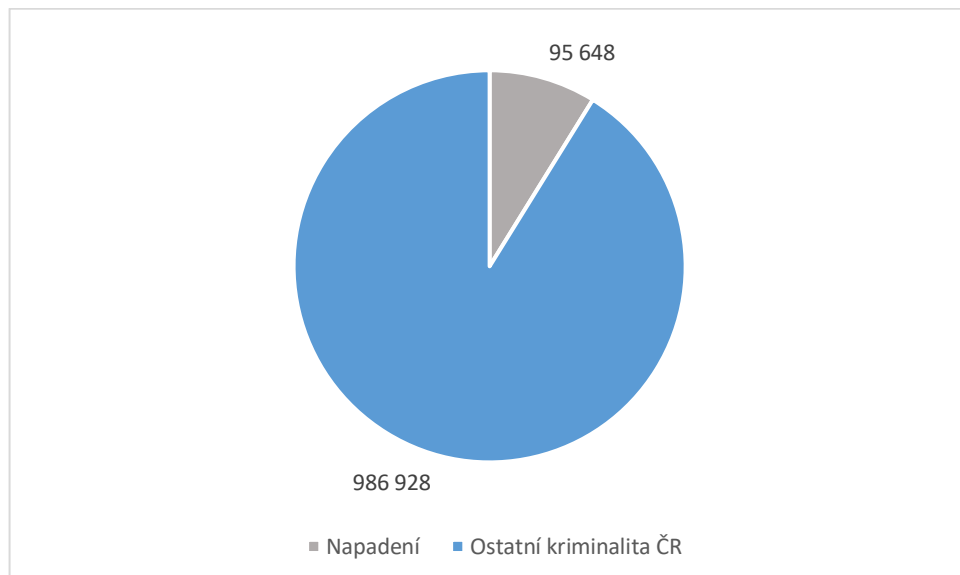
Poslední zkoumanou podkategorií komerční forma pohlavního zneužití, od které bylo zaznamenáno 91 případů a 66 případů bylo objasněno. 12 případů měly na svědomí děti, kdy ve 2 případech se jednalo o nezletilé děti a v 10 o mladistvé děti. 6 případů bylo spácháno cizinci. Opakovaně trestanými osobami nebo pod vlivem omamných látek nebyly v daném roce spáchány žádné ze zaregistrovaných případů.[27]

Obr. 20 – Graf komerční formy pohlavního zneužití

3.4 Kriminalita celkem

Jak již bylo řečeno v úvodu této kapitoly, tak za zkoumaný rok 2023 bylo v České republice registrováno 1 082 576 trestných činů a z toho jich pouze 95 648 souvisí s napadením, kterému se tato práce věnuje. To je zhruba 8,8% celkové kriminality. Lze tedy říct, že napadení není natolik běžné, ale zároveň je vhodné být na něj připraven.[27]

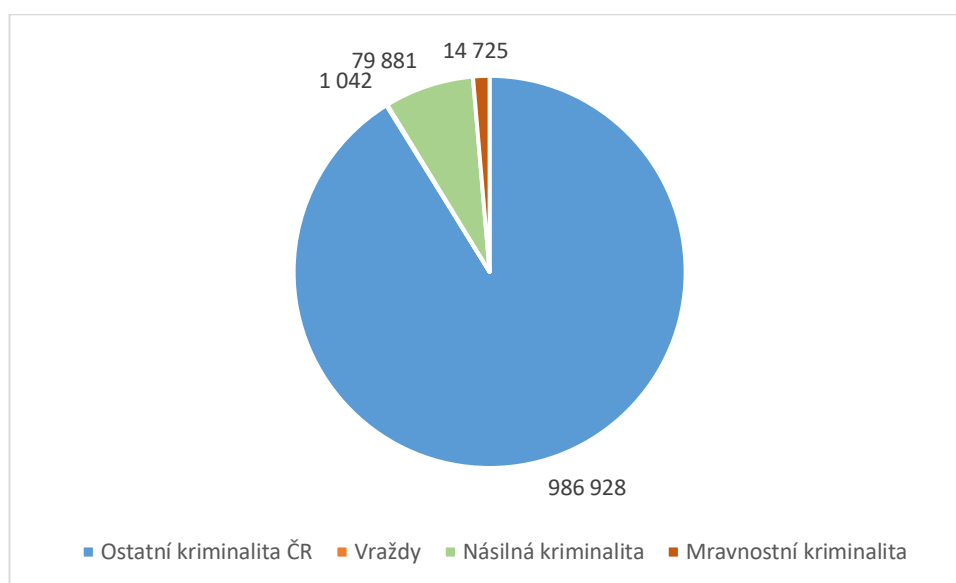
Obr. 21 – Graf celkové kriminality vs napadení

Těchto 95 648 trestných činů bylo rozděleno do tří kategorií, z kterých byly blíže zkoumány skutky související s napadením.[27]

Vražd za rok 2023 bylo zaznamenáno 1 042 což dělá 1,1% napadení a méně než 0,1% celkové kriminality. Lze tedy říci, že vraždy jsou zde vzácné.[27]

Násilné kriminality, které tato práce zkoumala bylo nahlášeno 79 881 skutků což je zhruba 83,5% napadení a zaokrouhlené 7,4% celkové kriminality. Většina napadení bude tedy spadat do této kategorie, která už má na celkové kriminalitě ČR už významný podíl.[27]

Zbýlých 14 725 zkoumaných trestných činů spadá pod mravnostní kriminalitu. To dělá asi 15,4% všech nahlášených napadení a zhruba 1,4% celkové kriminality ČR za rok 2023.[27]

Obr. 22 – Graf druhů napadení vs celková kriminalita

Nutné je taky nezapomenout, že všechny tyto statistiky jsou brány od policie a ministerstva vnitra. To znamená, že zde jsou pouze trestné činy, které byly ohlášeny. Realita se tedy pohybuje malinko jinde a není možné opravdová čísla a statistiky získat, protože je nikdo nemá.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pro posouzení vztahu obyvatel k napadení bylo sestaveno krátké dotazníkové šetření, které se snaží zmapovat jejich přístup k této problematice. Byly sestaveno celkem 10 otázek, které se snaží zjistit o respondentech několik aspektů. Odpovědi respondentů byly následně vyhodnoceny a porovnány podle několika hledisek.

4.1 Dotazníkové otázky

Cílem je zjistit, jak si respondenti myslí, že se umí bránit. Jaké očekávání mají od napadení ve smyslu času a místa, kde se to odehrává nejčastěji. Byly pokládány i otázky zaměřující se na jejich preventivní chování. V posledních otázkách byli respondenti popostrčeni k zamýšlení se nad otázkou: „Kdy už je to napadení a co bych dělal?“.

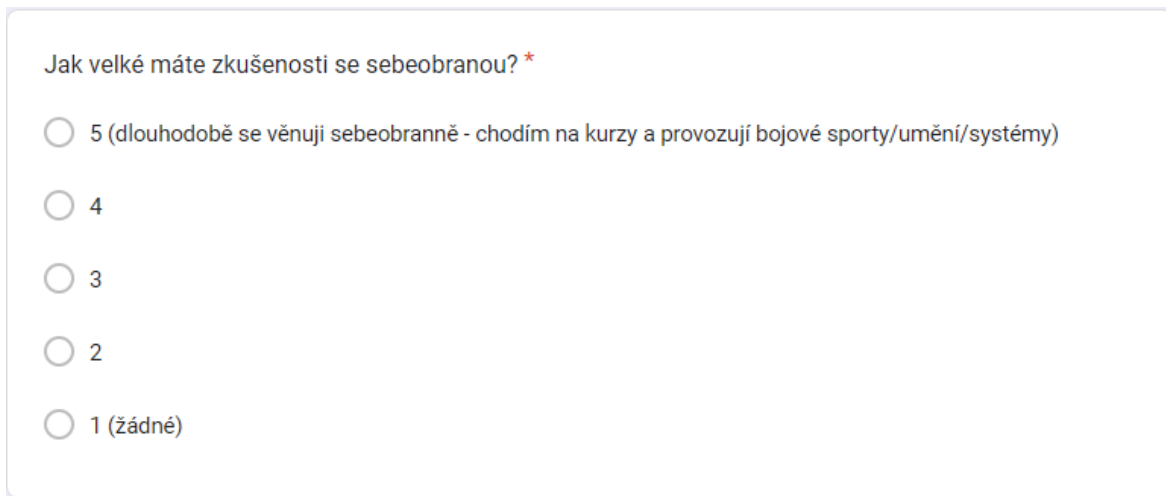
4.1.1 Základní rozdělení respondentů

V úvodní části se respondenti setkají s dvěma otázkami. V nejprve jsou tázáni na jejich pohlaví. V rámci dotazníku byly zadány pouze možnosti: „Muž“ a „Žena“. Snaha byla zjistit, jestli má pohlaví vliv na vnímání napadení a jeho prevenci. Zda se budou lišit reakce respondentů. Jestli se muži budou projevovat více bojovně nebo ne, nebo zda bude mít pohlaví vůbec vliv a dojde k výrazným rozdílům v odpovědích.

Druhá otázka byla ohledně věku. Cílem bylo zjistit, jestli se pohled na násilí a napadení mění podle generace a životních etap. V mladých letech jsou věková rozmezí menší kvůli velkému vývoji člověka a jeho dospívání. Nejnižší věková kategorie v dotazníku byla zvolena pod 18 let. Ačkoliv toto může teoreticky zahrnovat i respondenty okolo 14 let, tak cílem dotazníku jsou především dospělí lidé. Je to tedy pro věkovou kategorii lidí okolo 17 let, kteří právně dospělí ještě nejsou, ale už mohou takto přemýšlet. Nejvyšší věková kategorie, která byla použita, je nad 56 let, ale opět nebylo počítáno s rozesláním dotazníku mezi lidmi, kteří by výrazně překračovali tuto hranici.

4.1.2 Zkušenosti se sebeobranou

Jak velké máte zkušenosti se sebeobranou? *

- 5 (dlouhodobě se věnuji sebeobraně - chodím na kurzy a provozuji bojové sporty/umění/systemy)
- 4
- 3
- 2
- 1 (žádné)

Obr. 23 - Zkušenosti se sebeobranou

V první otázce respondenti odpovídají na otázku, jaké mají zkušenosti se sebeobranou. Původně tato otázka byla postavena úplně jinak. V prvním návrhu bylo v plánu se zeptat, jaký typ zkušenosti se sebeobranou mají, ale tato otázka měla jeden zásadní problém. U této otázky mohl člověk, který například na kurz sebeobrany nebo do bojového sportu chodí půl roku, zaškrtnout dané pole. To samé by mohl udělat ale i člověk, který tento sport nebo kurz dělá deset nebo víc let. Ačkoliv zkušenosti a schopnosti těchto dvou lidí budou výrazně odlišné, tak z hlediska dotazníku by měly obě odpovědi stejnou hodnotu.

Proto byla zvolena tato forma otázky, kde respondent sám uzná za vhodné, jak velké zkušenosti má. Výsledky této otázky budou brány trochu s rezervou, protože respondenti mohou mít milné mínění, jakou hodnotu měli zaškrtnout. Mohou si myslet, že jejich schopnosti jsou na úrovni čtyři, ale v realitě by to bylo pouze číslo tři.

Při posuzování pravděpodobnosti lidí se ubránit napadení, nebudou výsledky této otázky tedy brány, jako hlavní ukazatel, ale jako velmi významný vedlejší ukazatel.

4.1.3 Běžně nošené obranné prostředky

Nosíte u sebe nějaké obranné prostředky? *

- Střelná zbraň
- Obušek/tonfa
- Pepřový sprej
- Kubotan
- Osobní alarm
- Taser
- Nůž
- Boxer
- Kontaktní paralyzér
- Nenosím
- Jiné

Obr. 24 - Nošené obranné prostředky

V této druhé otázce se dotazník ptá, zda u sebe respondenti nosí některé obranné prostředky. Snahou bylo zde vypsát všechny standartně používané obranné prostředky, ke kterým se běžný člověk dostane. Jsou zde i vzácné předměty, jako je například Taser kvůli jeho dostupnosti a ceně. Dalším méně běžným obranným prostředkem je střelná zbraň. Za méně běžnou je pokládána kvůli všem omezením a požadavkům ohledně jejich získání a používání.

U žádného prostředku nejsou vysvětlivky, o jaký druh předmětu se jedná, protože se předpokládá, že respondenti danou věc nenosí, pokud neví, co to je.

Pro případ, že respondenti nenosí žádné obranné prostředky nebo naopak nosí nějaké velmi nestandardní, je v této otázce umožněna i odpověď „Nenosím“ a „Jiné“.

4.1.4 Zkušenosti s obrannými prostředky

Jak velké zkušenosti máte s těmito obrannými prostředky? (1 = žádná, 5 = vím moc dobře, co *
dělám)

	1	2	3	4	5
Střelná zbraň	☐	☐	☐	☐	☐
Obušek/tonfa	☐	☐	☐	☐	☐
Pepřový sprej	☐	☐	☐	☐	☐
Kubotan	☐	☐	☐	☐	☐
Osobní alarm	☐	☐	☐	☐	☐
Taser	☐	☐	☐	☐	☐
Nůž	☐	☐	☐	☐	☐
Boxer	☐	☐	☐	☐	☐
Kontaktní paral...	☐	☐	☐	☐	☐

Obr. 25 - Zkušenosti s obrannými prostředky nošenými respondenty

Tato otázka přímo navazuje na předchozí otázku. Cílem zde je zjistit, jak moc dobře umí respondenti zacházet s obrannými prostředky, které používají. Některé obranné pomůcky bez správného použití nemusí mít žádný efekt nebo dokonce mohou být akorát ke škodě. V prvním případě je možné si vzít příklad z kubotanu. Kubotan je velmi efektivní a může obránci pomoci velmi rychle útočníka zneškodnit, a přitom mu nijak neublížit. Při nesprávném použití jeho efektivnost v podstatě mizí.

V případě druhého efektu lze vzít příklad z pepřového spreje a nože. Pepřový sprej může útočníka vyřadit i při nesprávném použití, ale hrozí i velká šance, že obránci zneškodní sám sebe. V nejhorším případě může obránci ublížit jenom sobě a útočnickovi napadení dokonce usnadnit. Nůž může mít ještě horší následky, kdy kvůli špatnému zacházení dojde dokonce k ublížení na zdraví obránci.

Samozřejmě při vyhodnocení této otázky a použití výsledků v posouzení připravenosti bude brán zřetel na to, který obranný prostředek je používán. Velký kontrast je možné vidět například mezi osobním alarmem a střelnou zbraní. Ačkoliv osobní alarm může být velice efektivní v závislosti na místě, kde napadení probíhá, tak většině útoků nezabrání tak efektivně jako střelná zbraň.

4.1.5 Improvizované obranné prostředky

Nosíte u sebe předměty, které lze improvizovaně použít na obranu? Napiště jaké.

Text stručné odpovědi

Obr. 26 - Improvizované obranné prostředky

Tato otázka je spíše pro respondenty, aby se zamysleli, co všechno lze mimo předměty k obraně určené použít jako obranné prostředky. Je samozřejmě bráno na vědomí, že u reálného napadení mohou respondenti použít něco, co by je v životě nenapadlo.

Cílem této otázky je tedy zjistit, jestli by respondenti byly schopni se připravit na obranu, pokud by věděli o blížícím se nebezpečí.

4.1.6 Nejpravděpodobnější čas napadení respondenta

V kolik hodin je podle vás nejpravděpodobnější, že vás někdo napadne? *

- 4 - 7
- 8 - 12
- 13 - 16
- 17 - 20
- 21 - 23
- 24 - 3

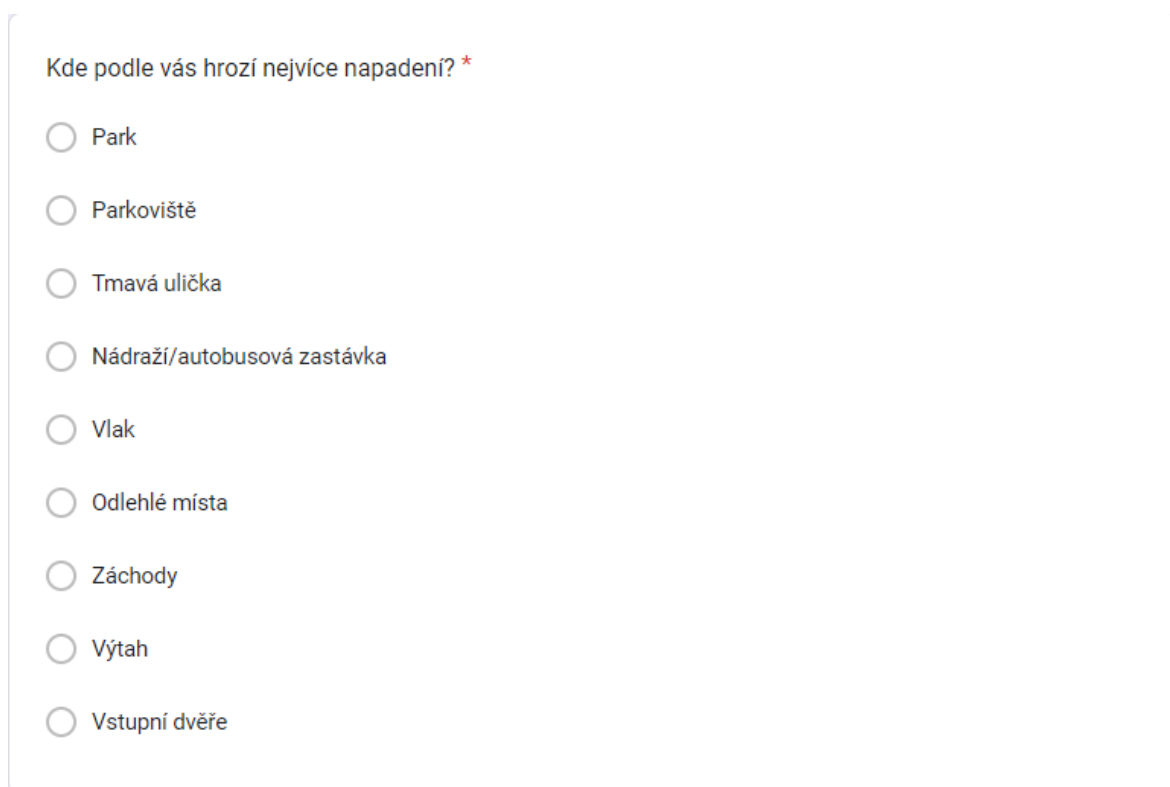
Obr. 27 - Čas napadení

Touto otázkou se respondent dostává do části, kde je cílem zjistit představy respondenta o nejběžnější scénérii napadení.

První otázka je zaměřená na čas napadení. Celý den je rozdělen do skupin po třech hodinách a cílem je zjistit, jaké časy respondenti označí jako nejnebezpečnější a nejnáchylnější k útoku. Mělo by tak dojít k vytvoření obrazu, kdy je podle respondenta nejnebezpečnější chodit venku.

Zároveň je snahou touto otázkou docílit popostrčení respondentů k zamyšlení se nad touto problematikou, aby si uvědomili, kdy mu může hrozit nebezpečí a docílit tak jejich opatrnějšímu chování. Otázka je sice postavená na nejvíce nebezpečném čase, ale snad bude respondent jednotlivé časové úseky porovnávat a během toho si uvědomí, že útok může přijít téměř kdykoli. U výsledku jsou očekávány jako nejvíce volené odpovědi možnosti nacházející se mezi 21 – 7 hodinou.

4.1.7 Nejpravděpodobnější místo napadení respondenta

Kde podle vás hrozí nejvíce napadení? *

- Park
- Parkoviště
- Tmavá ulička
- Nádraží/autobusová zastávka
- Vlák
- Odlehlé místa
- Záchody
- Výtah
- Vstupní dvěře

Obr. 28 - Místo napadení

Vždy platí pravidlo, že útok může přijít téměř kdekoli a kdykoli, ale jsou místa, kde bude hrozit víc. Po zamyšlení bylo tedy vypsáno co nejvíce možných míst, kde je velké riziko napadení.

Znovu je snahou zjistit, která místa respondenti považují za nejrizikovější a jsou zde tedy nejvíce opatrní. Ačkoliv tu jsou odpovědi, které by člověk mohl volit intuitivně, tak jsou zde

i odpovědi, které nemusí být na první pohled jasná volba. Takovou odpovědí jsou třeba „vstupní dveře“.

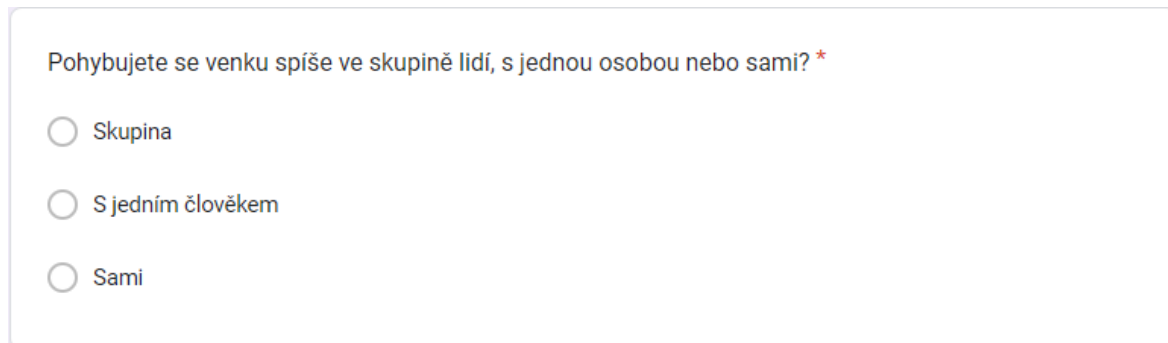
Ačkoliv se to může zdát nepravděpodobné, tak napadení se děje i u vchodových dveří. Jedním takovým případem je incident, kdy v červenci v roce 2023 byla žena napadena u svých vchodových dveří.[28]

„Žena chtěla připravenými klíči odemknout dveře a všimla si muže, který stál za ní, jako by chtěl také vejít. Když se na něho otočila, zda jde také dovnitř, měl nemravné návrhy a sáhl jí na hrudník.“[28]

Žena naštěstí neutrpěla žádné zranění, ale kdyby si muže nevšimla, tak by mohla nastat reálná hrozba, kdy by muž za ní vstoupil do domu a následně ji znásilnil.[28]

Snahou je tedy, aby tato otázka měla stejný vedlejší efekt jako otázka předchozí. Že si respondenti uvědomí a zamyslí se, kde všude je riziko napadení a třeba přehodnotí, kde je bezpečné nebýt ostražitý a kde je to velmi riskantní.

4.1.8 Pohyb respondenta venku

Pohybujete se venku spíše ve skupině lidí, s jednou osobou nebo sami? *

- Skupina
- S jedním člověkem
- Sami

Obr. 29 - Pohyb venku

Zde je respondent tázán, jak se nejčastěji pohybuje venku, protože ve větším počtu lidí je horším cílem pro potenciálního útočnicka. Toto pravidlo samozřejmě nemusí platit pokud je motiv útočnicka teroristické povahy, kde by počty mohly naopak zvyšovat atraktivitu.

4.1.9 Znaky útoku

Kdy se podle vás jedná o útok? *

- Uráží mě/ponižuje mě
- Křičí na mě
- Přibližuje se
- Mlátí mě
- Strká do mě
- Vyhrožuje mi
- Provokuje mě
- Drží mě
- Sexuálně mě obtěžuje
- Odchází/utíká

Obr. 30 - Znaky útoku

Z definice nutné obrany jasně vyplývá, že se člověk může napadení bránit. Aby se ale mohl bránit, tak potřebuje poznat, kdy to zákon dovoluje. Pro toto je nutné poznat, kdy se jedná o útok nebo kdy útok přímo hrozí.

Tato otázka je schválně postavena, tak že vlastně každá odpověď kromě poslední může spadat do útoku. Cílem je zjistit tedy, jestli respondenti mají představu, kdy se mohou bránit. Taky je snahou, aby si respondenti uvědomili skrytý úmysl otázky a došlo jim, že vše kromě poslední možnosti je útok.

4.1.10 Počátek jednání respondenta

Kdy byste začali být ostražiti, bránili se nebo jednali při daných situacích kdyby byly:

	Mířeny na mě	Mířeny na blízkou osobu	Mířené na ostatní lidi
Vidím poblíž podezřeléh...	☐	☐	☐
Sleduje/pronásleduje	☐	☐	☐
Komunikuje	☐	☐	☐
Verbálně napadá/provo...	☐	☐	☐
Přibližuje se	☐	☐	☐
Fyzicky provokuje (postr...	☐	☐	☐
Fyzicky ubližuje	☐	☐	☐

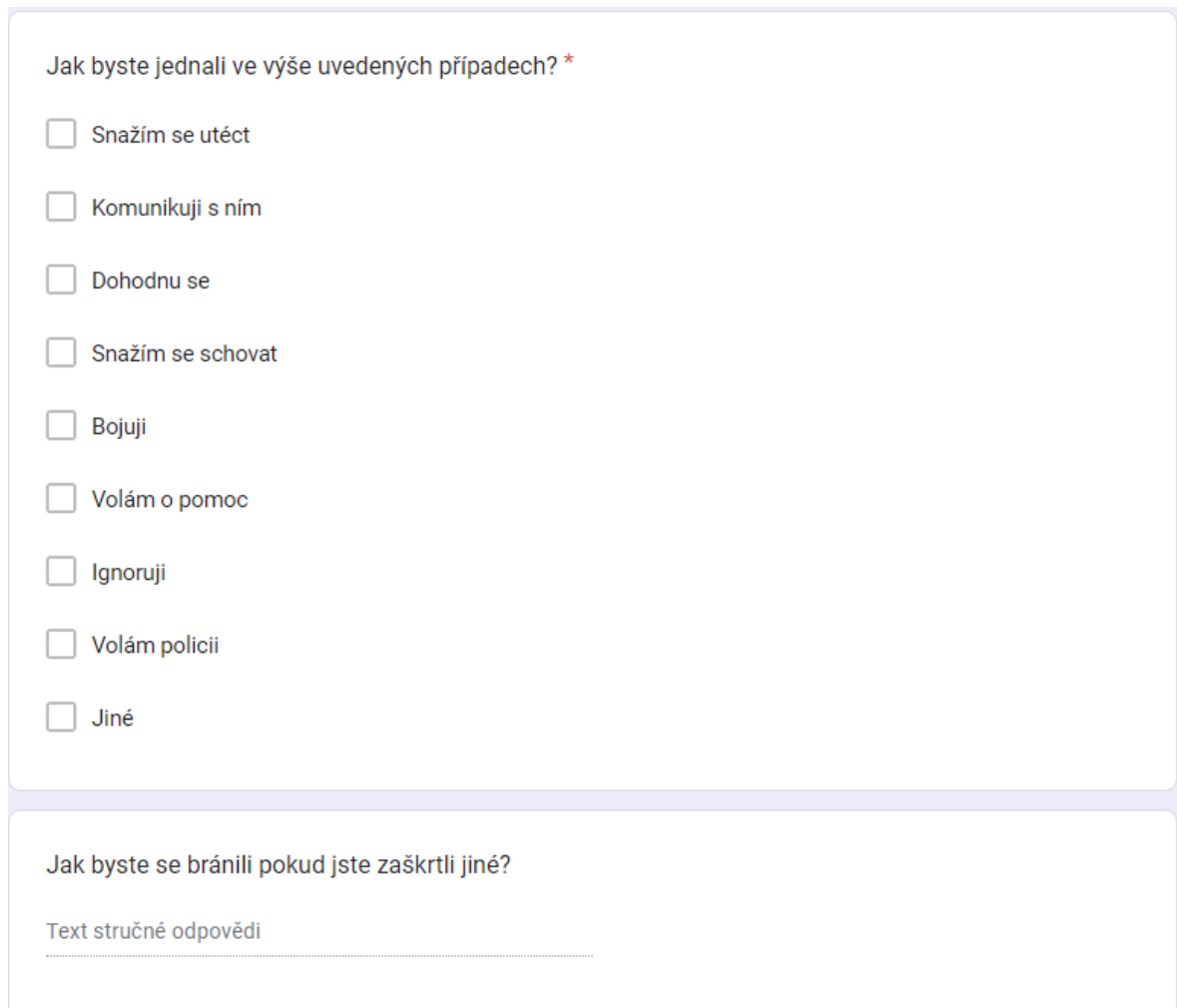
Obr. 31 - Kdy by respondenti začali jednat

V této otázce se navazuje na tu předchozí, kde byla snaha zjistit povědomí o tom, co je útok. Zde je snaha zjistit, kdy by respondenti začali jednat. Bylo vypsáno tedy několik fází útoku. Tyto fáze nejsou všechny součástí všech útoků a ani to nejsou všechny možné fáze útoku. Pokus byl vypsát nejběžnější situace nastávající před a během útoku. Jsou zde i chvíle, kdy se o útok ještě nejedná, ale už hrozí a respondenti by mohli nebo měli jednat.

Dále v otázce byly přidány možnosti, které se respondenta ptají na reakci podle cíle. Je přesvědčení, že podle toho, na koho útok směřuje se i bude lišit reakce respondentů. Očekává se, že u poslední možnosti všichni respondenti zaškrtnou, že budou nějak jednat. Otázka pak ale nastává, jak velká rozmanitost bude u prvních dvou možností.

4.1.11 Jednání respondenta při útoku

Jak byste jednali ve výše uvedených případech? *

- Snažím se utéct
- Komunikuji s ním
- Dohodnu se
- Snažím se schovat
- Bojuji
- Volám o pomoc
- Ignoruji
- Volám policii
- Jiné

Jak byste se bránili pokud jste zaškrtnli jiné?

Text stručné odpovědi

Obr. 32 - Jak by respondenti jednali

V této otázce se zase přímo navazuje na předchozí, kde se dotazník ptá, jak by respondenti reagovali ve výše uvedených případech. Bylo ponecháno na respondentech, aby si sami určili, v jaké situaci budou reagovat. Jelikož na každou situaci by respondenti mohli reagovat jinak, tak dostali možnost více odpovědí. Cílem této otázky je tedy hlavně zjistit, jak by většina lidí reagovala, ale taky jestli je nějaká reakce, kterou by skoro nikdo neměl nebo by byla málo frekventovaná. Očekávané je, že jedny z nejčtenějších odpovědí budou: „Volám policii“ a „Snažím se utéct“

Dotazník se pokouší pokrýt všechny možné reakce, ale lidé jsou různí a mohou je napadnout úplně jiné reakce. Proto tu je možnost jiné s navazující otázkou, jak by teda reagovali.

Tato otázka má tedy hlavní účel zjistit reakce. Vedlejší účely jsou dva. První je opět zamýšlení respondenta, jak by reagoval ve snaze zabránit zamrznutí nebo panice, pokud se někdy setkají s napadením. Druhý účel je i obohacení znalostí o reakci lidí.

4.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

V tomto segmentu byly jednotlivé odpovědi vyhodnoceny nejdříve samostatně a následně i ve spojitosti s odpověďmi na ostatní otázky. Celkem vyhodnocování bylo rozděleno na čtyři části. Nejdříve byly vyhodnoceny všechny odpovědi dohromady bez ohledu na pohlaví respondentů. Dále se budou řešit odpovědi pro jednotlivá pohlaví a nakonec dojde k porovnání výsledků mezi jednotlivými kategoriemi.

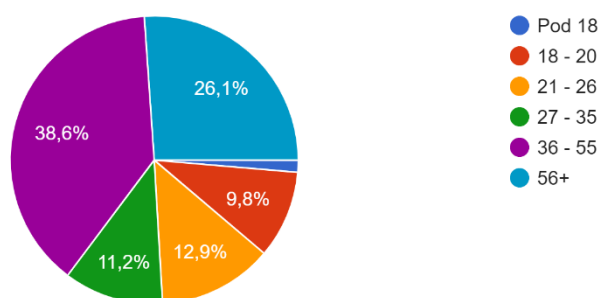
Součástí vyhodnocení otázek je čistý výčet výsledků, porovnání, jak se výsledky liší napříč věkovými kategoriemi, porovnání s mým vlastním očekáváním a jejich zhodnocení.

4.2.1 Společné vyhodnocení

Tato část se zabývá všemi odpověďmi celkově bez rozlišování výsledků podle pohlaví. Nejde ale do podrobností, kterým se věnují části pro jednotlivá pohlaví, a zaměřuje se spíše na obecné statistiky.

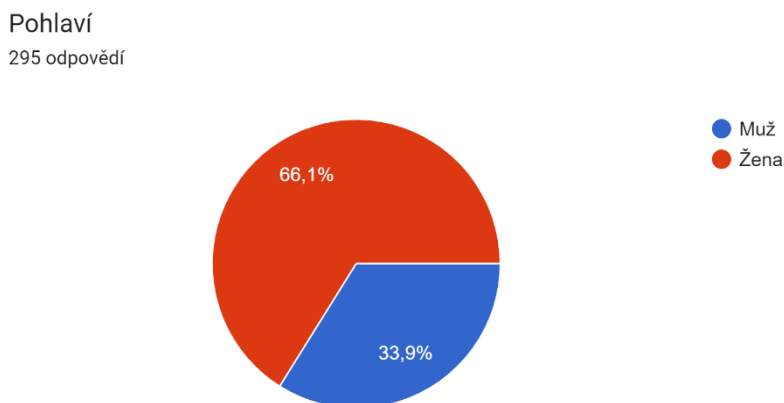
Ve věkovém rozdělení bylo nejvíce zastoupeno rozmezí mezi 36 – 55 lety. Celkem to bylo 38,6% všech respondentů. Druhá nejzastoupenější skupina byly lidé s věkem 56 a více, kterých bylo 26,1%. třetí nejzastoupenější skupina bylo věkové rozmezí 21 – 26 s 12,9% a pak 27 – 35 let s 11,2%. Věk 18 – 20 let byl zastoupen pouze v 9,8% a zbylých 1,4% náleží respondentům, kteří mají pod 18 let.

Věk
295 odpovědí

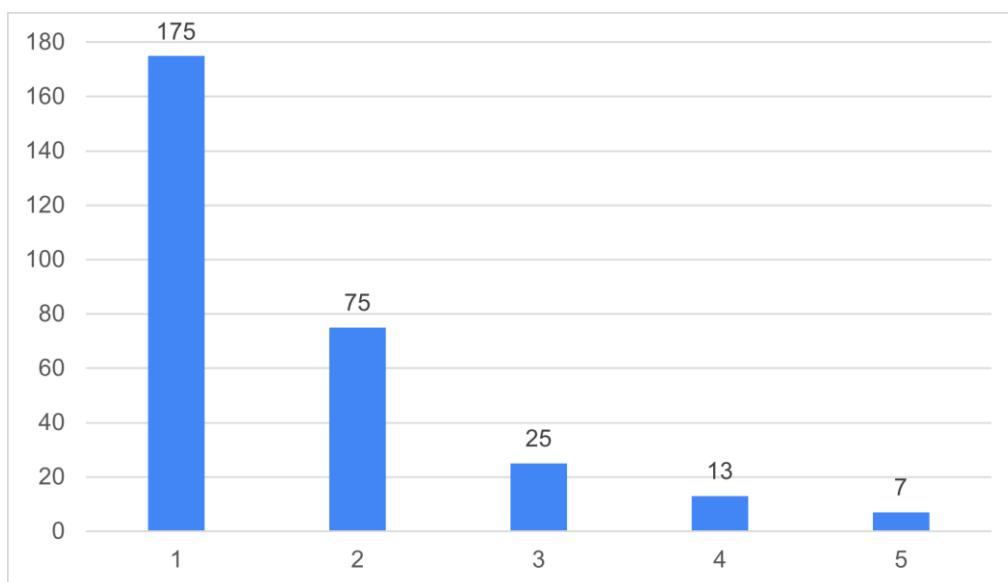
Obr. 33 – Rozložení věku všech respondentů

Pohlaví je v tomto dotazníku zastoupeno velmi nerovnoměrně protože zhruba 2/3 respondentů jsou ženy.

Obr. 34 – Podíly pohlaví respondentů

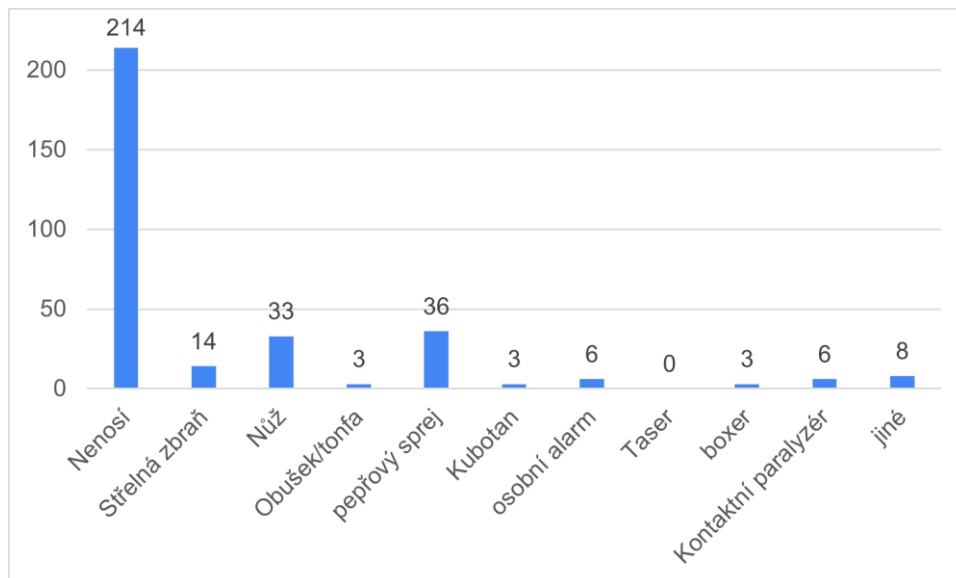
Většina respondentů má pouze malé nebo žádné zkušenosti se sebeobranou. Celkem z 295 respondentů jich 250 zaškrtnulo stupeň 1 nebo 2. Na pomyslném středu ve zkušenostech s úrovní 3 je 25 respondentů. Na úroveň 4 své zkušenosti posoudilo 13 lidí a pouze 7 lidí je přesvědčeno, že má dostatek zkušeností na úroveň 5.

Obr. 35 – Zkušenosti všech respondentů se sebeobranou

Ze všech respondentů 214 vypovědělo, že u sebe nenosí žádné obranné prostředky. U těch, kteří u sebe tyto prostředky nosí je nejoblíbenější obranný sprej, který je přítomen v 36 případech. Těsně za ním je nůž s 33 respondenty. Překvapivé je, že po těchto dvou běžných prostředcích je střelná zbraň, kterou u sebe nosí 14 respondentů. Ostatní obranné prostředky

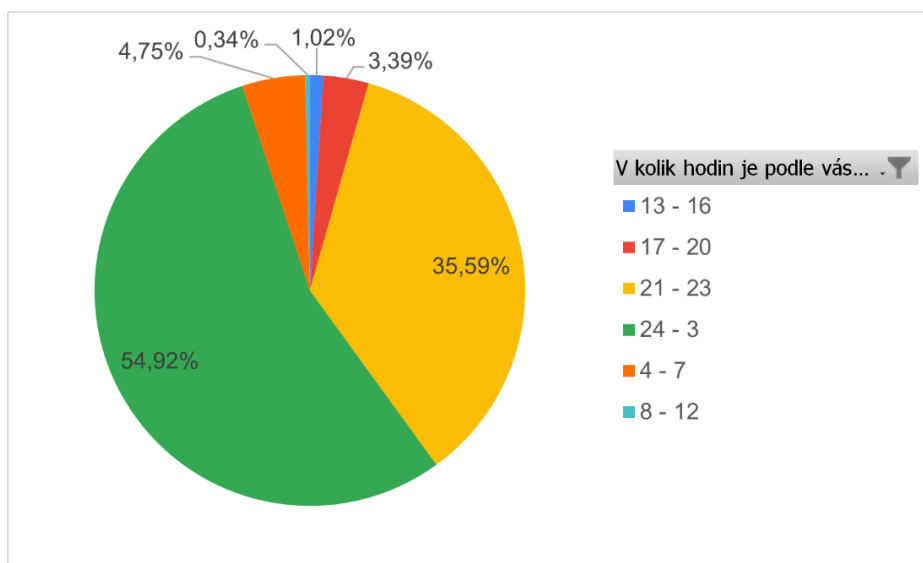
už jsou natolik menšinou, že žádný z nich není nošen víc jak 10 respondenty. Obušek, tonfu nebo kubotan u sebe nosí 3 respondenti. Osobní alarm nebo kontaktní paralyzér je přítomen u 6 lidí. Nakonec boxer u sebe běžně nosí pouze 3 respondenti.

Obr. 36 – Zkušenosti všech respondentů s obrannými prostředky

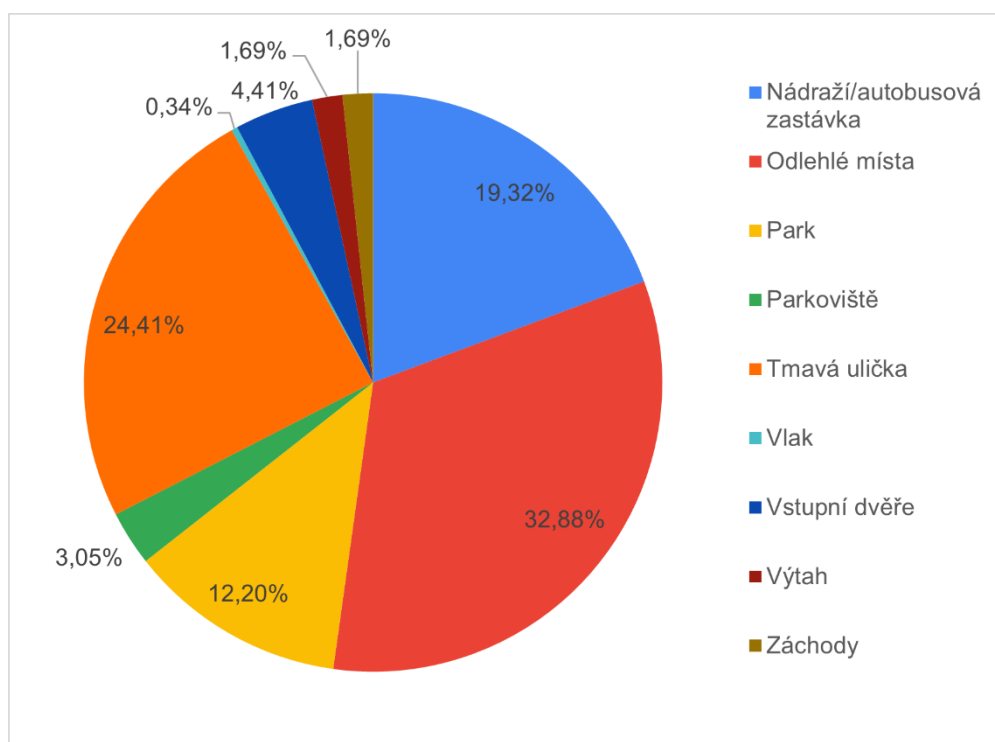
Zkušenosti s obrannými prostředky a improvizované obranné prostředky jsou probírané v částech věnovaných jednotlivým pohlavím.

V otázce nejnáchylnějšího času pro napadení se drtivá většina respondentů shodla na časy mezi 21 – 30 hodinou. V tomto rozmezí se pohybovalo 90,5% všech respondentů. Blíže se dělili na dvě skupiny, kdy 54,92% všech respondentů bylo pro časy 24 – 30 a 35,59% pro 21 – 23. Zbýlých 9,5% se rozdělilo mezi 4 – 7 s 4,75%, 17 – 20 s 3,39%, 13 – 16 s 1,02% a 8 – 12 s 0,34%.

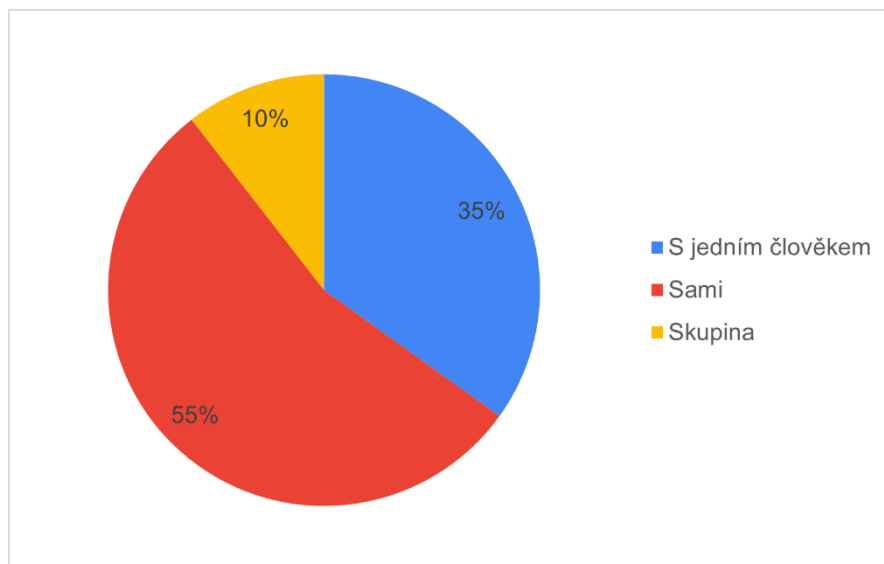
Obr. 37 – Čas nejnáchylnější na napadení dle všech respondentů

Ze všech vypsanych míst náchylných na napadení se nejvíce respondentů shodlo na odlehlém místě s 32,8%. Druhá byla tmavá ulička s 24,41% a kousek za ni nádraží/autobusová zastávka s 19,32%. Velkou část dostal také park, který si zvolilo 12,20% respondentů. Zbylé místa dostali všechny pod 10% v následujícím pořadí. Vstupní dveře s 4,41%, parkoviště s 3,05%, výtah a záchody s 1,69% a vlak s 0,34%.

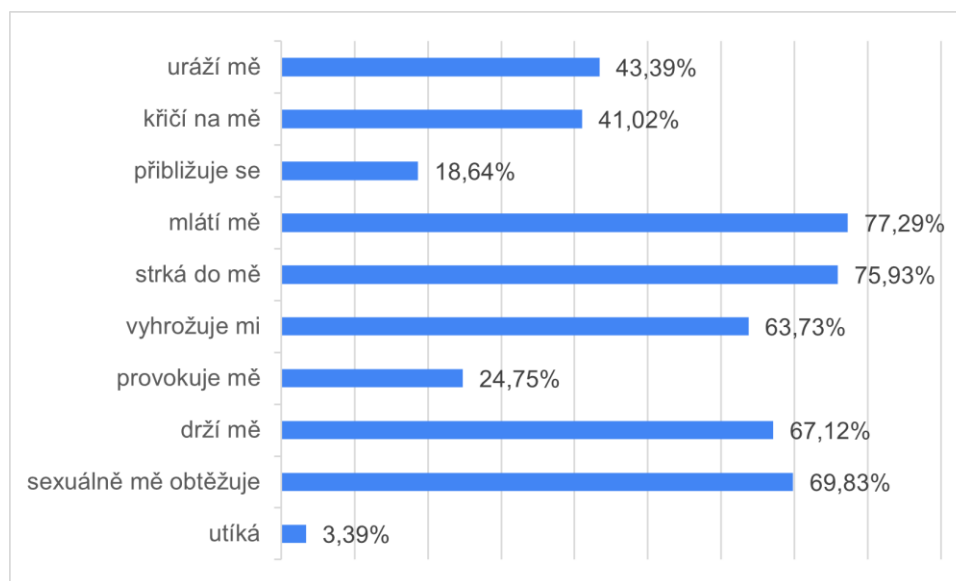
Obr. 38 – Místo nejnáchylnější na napadení dle všech respondentů

Většina respondentů mimo své obydlí chodí sami. Až 55% všech dotazovaných lidí tuto možnost zaškrtno. Na druhém místě je chození s jedním člověkem v 35% případů. Očekávaně nejmenší četnost byla mezi lidmi, kteří chodí běžně ve skupině alespoň tři lidí, kde tato skupina tvoří 10% všech respondentů.

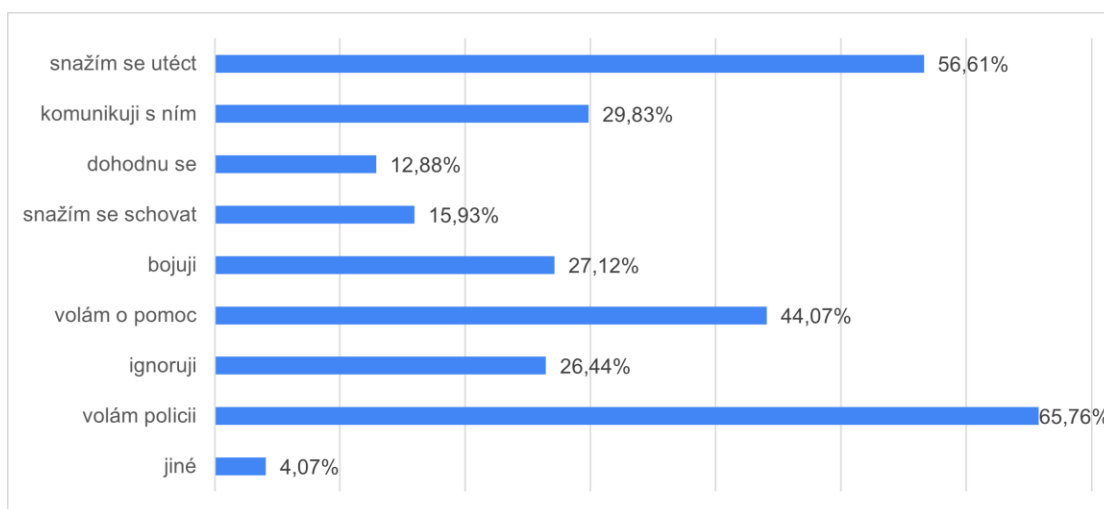
Obr. 39 – Pohyb respondentů venku

Co lidé považují za útok se může lišit, ale je si to pro každého člověka zvlášť uvědomit, aby věděl, kdy se může bránit. Z možností v dotazníku si respondenti nejčastěji vybrali možnost „mlátí mě“, která má 77,29%. Kousek za ni bylo vyhrožování s 75,93%. S menším odstupem následovaly postupně tři možnosti. Sexuální obtěžování s 69,83%, držení s 67,12% a vyhrožování s 63,73%. Pak následovala poměrně velká mezera až ke dvou odpovědím kousek pod 50%. Jsou jimi urážení s 43,39% a křičení s 41,02%. Provokování si zvolilo pouze 24,75% respondentů. Na předposledním místě je přibližování s 18,54%. Očekávaně nejméně častá odpověď byla útěk, který byl sice očekáván jako poslední kategorie, ale zvolilo si jej nečekaně velké množství respondentů.

Obr. 40 – Co vše spadá pod útok dle všech respondentů

S reakcemi na různé druhy útoku se lidé méně shodli. Dle způsobu a podoby útoku by až 65,76% respondentů volalo policii, 56,61% by se snažilo utéct a 44,07% by volalo o pomoc. Méně časté reakce byly komunikace s útočníkem s 29,83%, boj s 27,12% a ignorování s 26,44%. Poměrně málo lidí by se s ohledem na útok snažilo schovat nebo dohodnout, kdy schování se si zvolilo 15,93% a dohodnutí 12,88%. Ještě jinak by reagovalo 4,07% respondentů

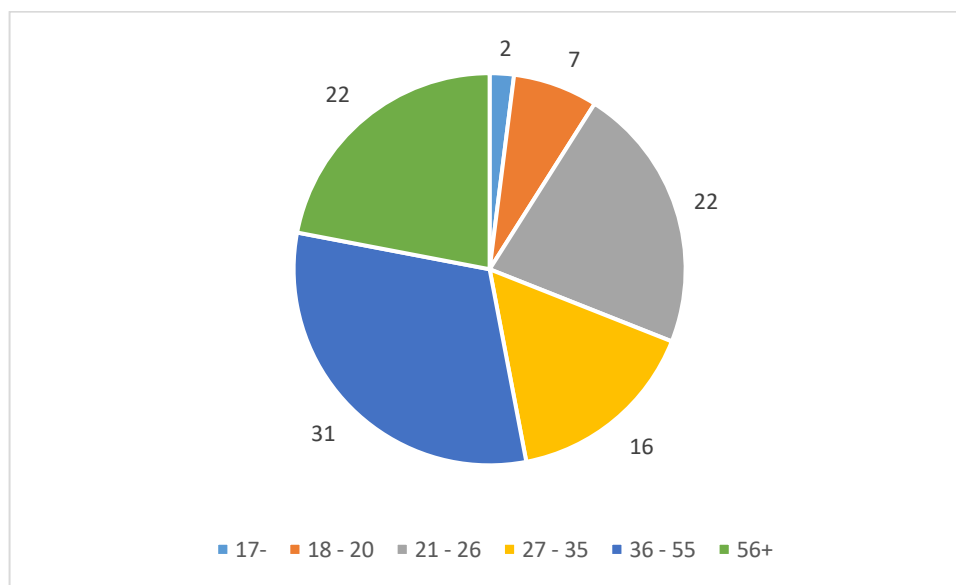

Obr. 41 – Možné reakce všech respondentů na útok.

U obou posledních grafů je nutné mít na paměti, že respondenti měli možnost zvolit si více možností a procenta tedy dohromady nedávají rovných 100.

4.2.2 Vyhodnocení mužské části

V této části se bude vyhodnocování týkat pouze mužské části respondentů. Celkem v této skupině bylo 100 odpovědí. Věkové rozdělení v této skupině bylo následovné. 2 respondenti měli pod 18 let, 7 respondentů bylo mezi 18 – 20 lety, 22 jich bylo ve věku 21 – 26 let, 16 mezi lety 27 – 35, 31 mezi lety 36 – 55 a zbylých 22 mužů mělo 56 a víc.

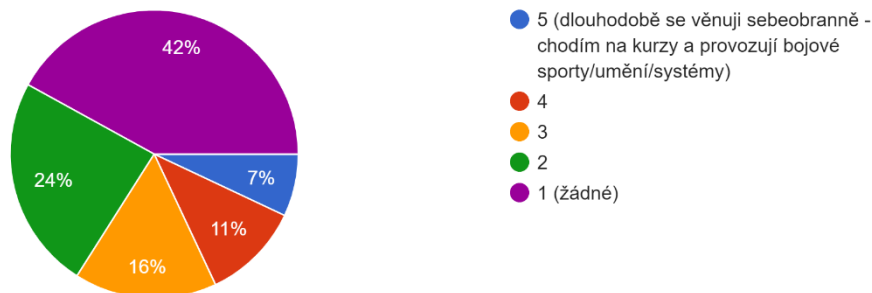

Obr. 42 – Věkové zastoupení mužů

Z první otázky bylo zjištěno, že 66% mužů nemá téměř žádné zkušenosti se sebeobranou protože zvolili buď odpověď 1 (nemám žádné zkušenosti) nebo odpověď 2. 16% mužů je na rozhraní a dali odpověď 3. 11% mužů považuje své zkušenosti za bohaté a dali odpověď 4. Pouze 7% mužů zaškrtnulo odpověď 5 tedy, že se dlouho době věnují sebeobraně.

Jak velké máte zkušenosti se sebeobranou?

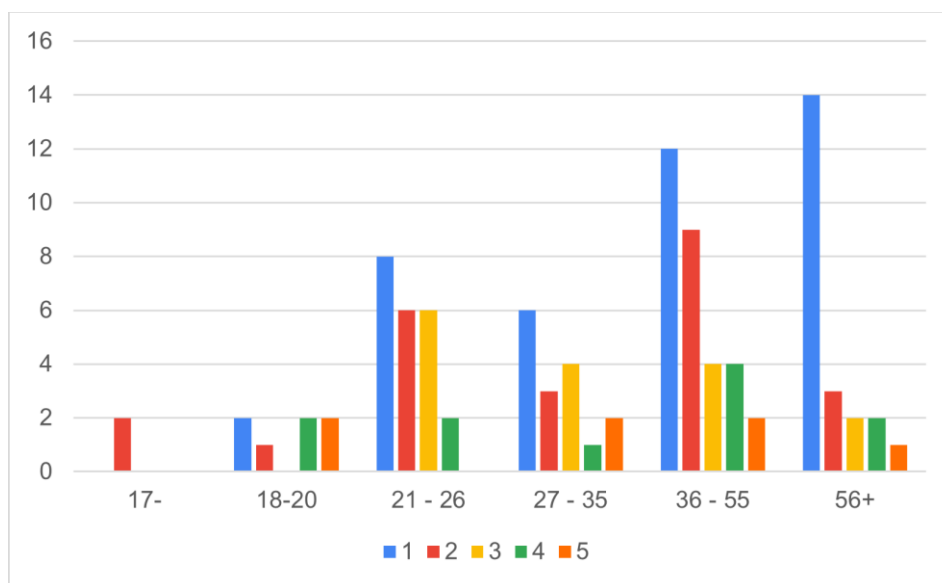
100 odpovědí

Obr. 43 – zkušenosti se sebeobranou mužů

Při dalším zkoumání Byla nalezen zvláštní trend, že se stoupajícím věkem je větší část respondentů přesvědčena, že mají malé nebo žádné zkušenosti se sebeobranou.

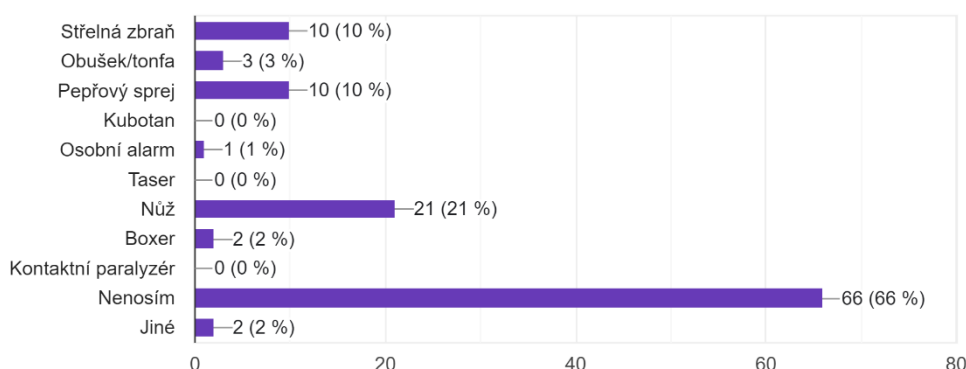

Obr. 44 – Zkušenosti mužů se sebeobranou dle věku

Pokud jde o obranné prostředky, tak nejčastější odpovědí je nic. Až 66% respondentů tedy u sebe nenosí žádný obranný prostředek. Mezi těmi, co nosí je nejčastější odpovědí nůž. Ten u sebe nosí 21% respondentů. O druhé místo se dělí střelná zbraň a obranný sprej, kde jsou oba nošeny v 10% případů. Obušek je přítomen u 3% respondentů a boxer ve 2%. Jeden člověk u sebe dokonce nosí osobní alarm.

Nosíte u sebe nějaké obranné prostředky?

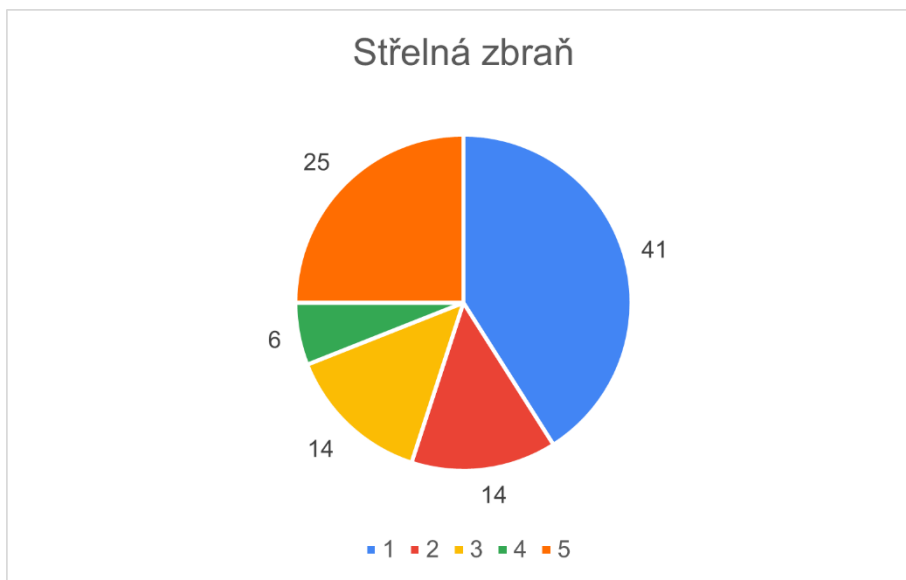
100 odpovědí

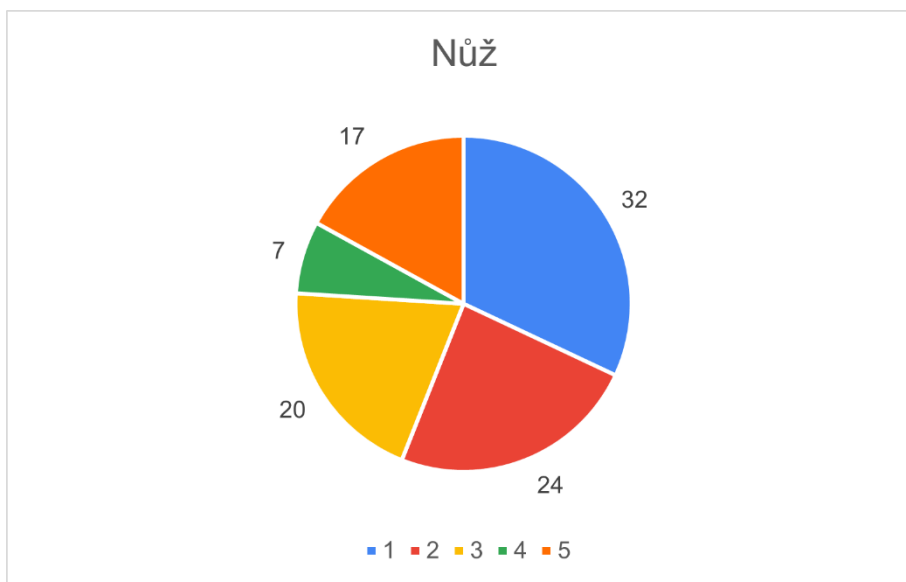
Obr. 45 – Muži nošené obranné prostředky

Jelikož u sebe většina lidí obranné prostředky nenosí, tak je nejčastější odpovědí na třetí otázku, že nemají žádné zkušenosti s daným obranným prostředkem. Výjimkami v tomto

jsou střelná zbraň a nůž, kde sice stále nejčastější odpověď je žádné zkušenosti, ale poměr mezi ostatními odpověďmi je výrazně vyrovnanější. U všech ostatních byla odpověď žádná zkušenost natolik převažující, že ostatní odpovědi jsou v rámci jednotek a kvůli tomu grafy vypadají skoro totožně.

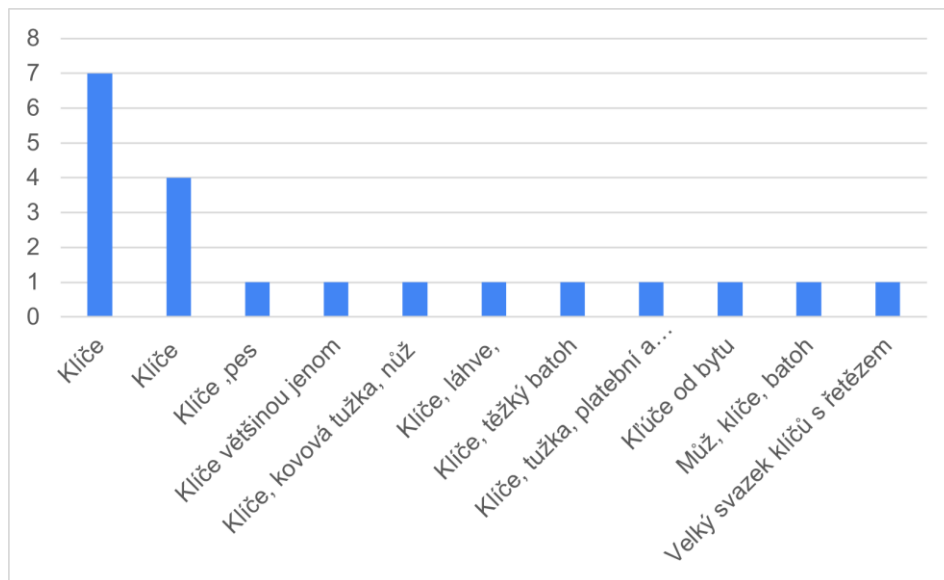
Obr. 46 – Zkušenosti mužů s používáním střelné zbraně

Obr. 47 – zkušenosti mužů s používáním nože

Na otázku, zda u sebe respondenti u sebe nosí něco, co lze použít jako improvizovaná zbraň, velké množství mužů odpovědělo ne. V realitě u sebe každý člověk nosí něco, co je možné v případě nouze použít jako zbraň. U lidí, kteří si toto uvědomili, byla nejčastější odpověď klíče. V následujícím grafu jsou zobrazeny všechny odpovědi obsahující klíče ze všech 100 odpovědí. Ačkoliv se to nemusí zdát jako hodně, tak nutno podotknout, že velká

část lidí na tuto otázku neodpověděla, protože byla dobrovolná, a nejčastější odpovědí bylo „ne“. Ze 100 lidí pouze 61 odpovědělo a z nich 24 odpovědělo ne. Zbývá tedy pouze 37 lidí, kteří odpověděli ano a z nich 21 mělo součástí odpovědi klíče.

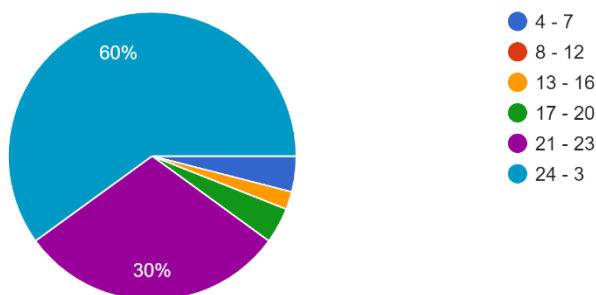

Obr. 48 – Počet respondentů, kteří by použili klíče pro obranu.

Nejvtipnější odpověď byla: „Bible (obrana v duchovním smyslu)“, kde respondent asi žertoval. Každopádně i bibli lze použít jako účinný obranný prostředek.

Odpovědi na následující otázku byly očekávané, kdy 90% považuje nejnáchylnější dobu pro napadení mezi 21 – 4 hodinou. Z toho 60 lidí se přiklání spíše na dobu po půlnoci. Pouze 10% lidí si myslí, že větší pravděpodobnost útoku je jindy. Zajímavé ale trochu očekávané je, že nikdo z respondentů nezaškrtl čas mezi 8 – 12 hodinami.

V kolik hodin je podle vás nejpravděpodobnější, že vás někdo napadne?
100 odpovědí

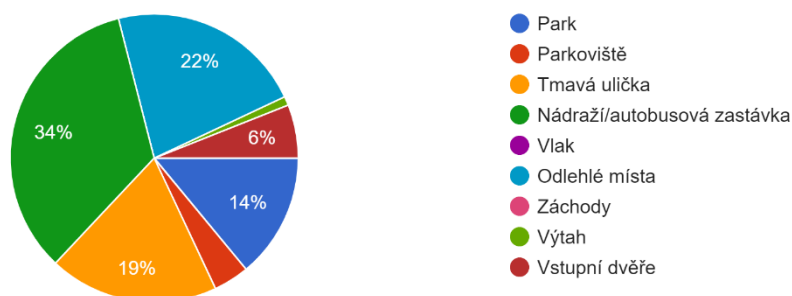
Obr. 49 – Čas nejnáchylnější na napadení dle mužů

Odpovědi na další otázku už byly více různorodé, protože respondenti nenašli výraznou shodu v jednom místě. Nejvíce volené místo bylo nádraží/autobusová zastávka. Toto místo mělo 34%. Na druhém místě byla odpověď „Odlehlé místo“ s 22%. Další byla tmavá ulička s 19% a poslední odpověď, která přesáhla 10% byla Park se 14%. Je lehce překvapivé, že parkoviště, které já osobně považuji za jedno z nejnáchylnějších míst na napadení, má pouze 6%.

Zároveň bylo zajímavé, že nikdo z respondentů nepovažoval za nejvíce nebezpečné místo záchody na veřejných místech nebo výtahy. Předpokládá se, že si jsou respondenti vědomi, že i na těchto místech může dojít k napadení, ale prostě jej nepokládají za tolik nebezpečné jako ostatní.

Kde podle vás hrozí nejvíce napadení?

100 odpovědí

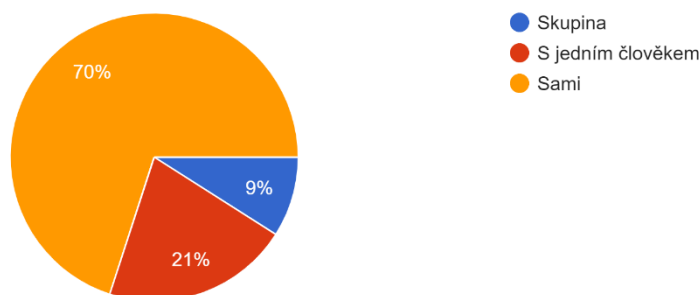

Obr. 50 - Místo nejnáchylnější na napadení dle mužů

Nemilé ale pochopitelné je z hlediska napadení s kolika lidmi se respondenti běžně pohybují. V 70% respondenti přiznali, že se venku pohybují spíše sami. Ve 21% u sebe mají jednoho dalšího člověka. Je zbylých 9% se nejčastěji pohybuje ve skupině o třech a více lidech.

Pohybujete se venku spíše ve skupině lidí, s jednou osobou nebo sami?

100 odpovědí

Obr. 51 – Pohyb mužských respondentů venku

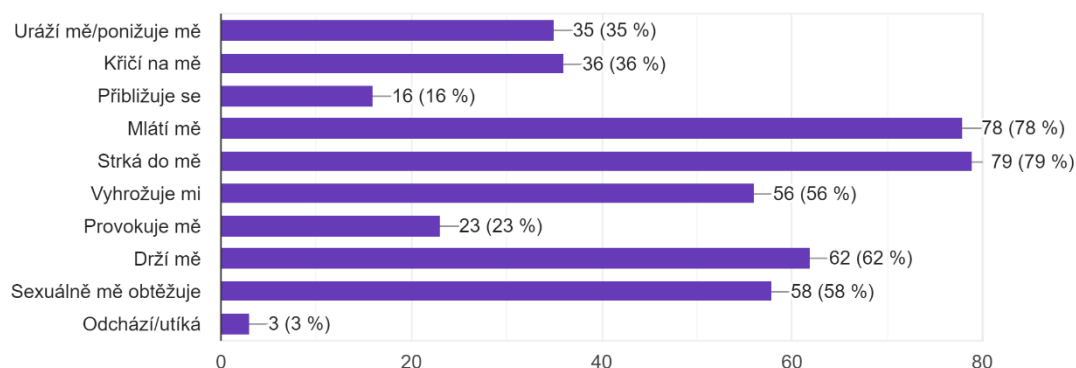
V otázce „Kdy se podle vás jedná o útok?“ je velké množství překvapivých a mnohdy až zarážejících výsledků. Velmi překvapivé je, že žádná odpověď nepřesáhla 80% i přes to, že se jedná o odpovědi jako třeba „mlátí mě“. V otázce byla možnost více odpovědí a i přes to má tato odpověď pouze 78%. Zajímavé je, že toto není ani nejčastěji vybíraná možnost. Nejčastější je odpověď „Strká do mě“ s 79%. Dále je zarážející, že 42% respondentů nepovažuje sexuální obtěžování za útok.

Velmi problematické je, že 3 respondenti vidí i útěk jako útok. Pokud by se jednalo o zadržení, tak to problém není. Problém hlavně z právního hlediska nastává při aplikaci nutné obrany, kdy ve chvíli útěku útočnicka ji už nelze dle zákona ČR aplikovat. V případě způsobení větší újmy by pak obránce mohl čelit horšímu trestu než útočník, protože by soud mohl rozhodnout, že nejednal v mezích zákona.

Skutečnost, že odpovědi nejsou vyrovnané a jsou mezi nimi velké rozdíly, není nijak překvapivá. To i přes fakt, že vše kromě poslední odpovědi může spadat pod útok nebo jím přímo hrozit. Lze se tedy už aktivně bránit.

Kdy se podle vás jedná o útok?

100 odpovědí

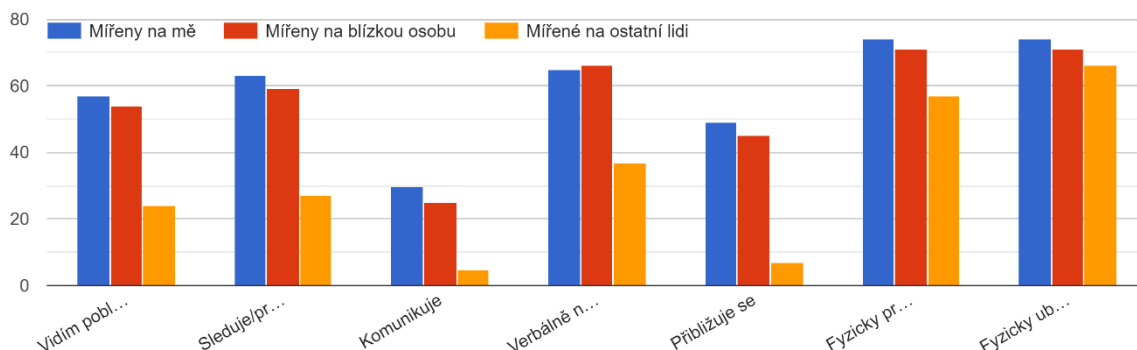
Obr. 52 – Co vše spadá pod útok dle mužů

V otázce, kde jsem se zajímal, kdy začnou respondenti reagovat, jsem byl mile překvapen. V případě fyzického ubližování nebo provokování by začalo jednat 74% respondentů pokud by byl útok směřován proti nim. Toto číslo klesá o 3% v případě, že je útok veden na blízkou osobu. Pokud jde o fyzické ubližování vůči ostatním lidem, tak toto číslo klesá pouze na 66% což je dle mého velmi dobré číslo. V případě provokace ostatních lidí je pokles větší až na 57%, ale i tak je to nadpoloviční většina.

Většina odpovědí má stejné pořadí procent. Nejčastěji začnou respondenti reagovat pokud je daná činnost vedena proti nim. Menší pokles nastává pokud je činnost vedena vůči blízké osobě. Pak je až na dvě již zmíněné odpovědi větší pokles v případě, kdy je cílem neblízká osoba.

Velkou výjimkou je verbální provokace, kdy naopak největší procento respondentů bude reagovat, pokud provokace bude vedena na blízkou osobu. V tomto případě by reagovalo sice jen o 1% víc respondentů, ale všude jinde by respondenti reagovali spíše jen při útoku přímo na ně.

Kdy byste začali být ostražití, bránili se nebo jednali při daných situacích kdyby byly:

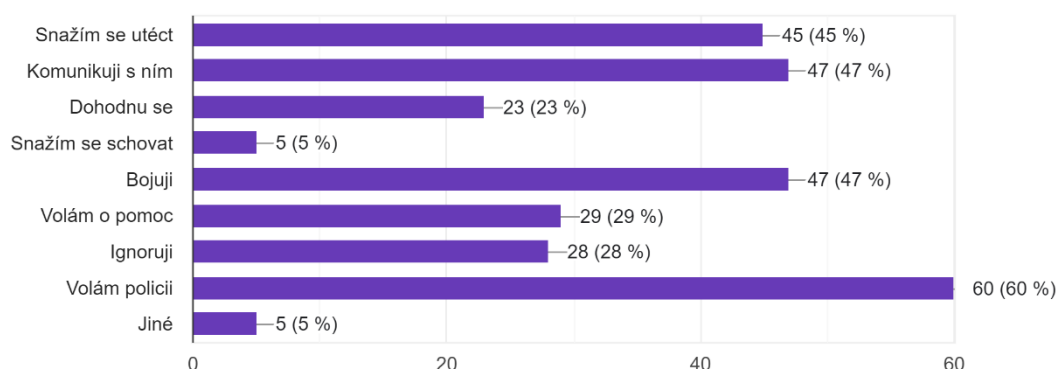

Obr. 53 – Počátek reakce mužů na útok s ohledem na cíl útoku

V případech, kdy by respondenti jednali by většina volila zavolání policie. Tato možnost byla zvolena až v 60%. O druhé nejčastější jednání se dělí boj a komunikace, kdy obě možnosti mají 47%. Kousek za nimi je útek, který by volilo 45% respondentů. 29% respondentů by v některých situacích volalo o pomoc. Až 28% by situaci ignorovalo, ale tady se předpokládá, že respondenti mají na mysli situaci, kdy jsou třeba verbálně provokováni. 23% by se pokusilo s útočníkem dohodnout. Pouze 5% by zvážilo schování se a 5% by někdy reagovalo úplně jinak. Tato otázka měla samozřejmě možnost více odpovědí. Proto procenta respondentů dohromady nedávají 100%. Člověk na různé typy útoku reaguje jinak a otázka se snažila spíše zjistit četnost reakcí.

Jak byste jednali ve výše uvedených případech?

100 odpovědí

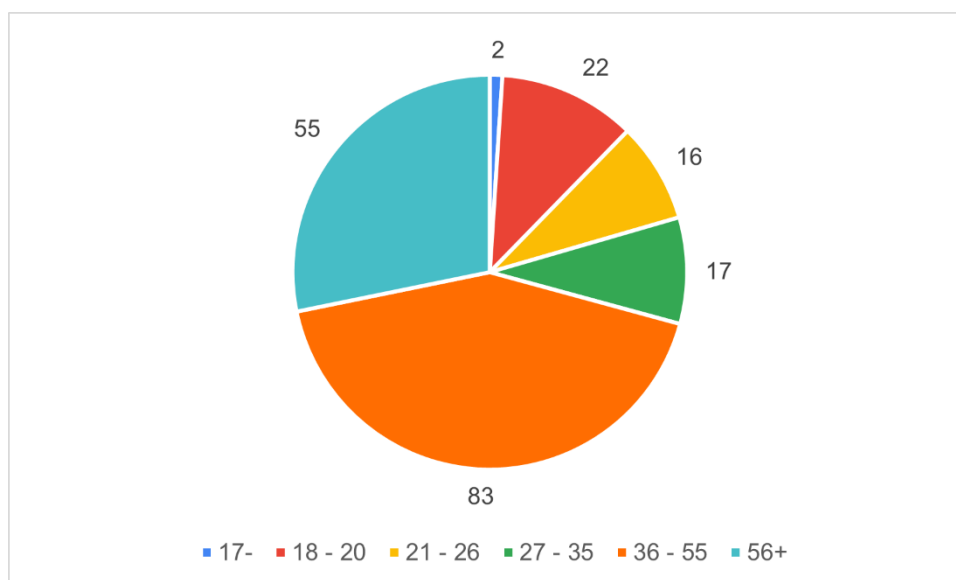

Obr. 54 – možné reakce mužů na útok

Na poslední otázku, kde byla možnost blíže specifikovat reakci, kterou dotazník nenabízel, odpovědělo jen malé množství respondentů. Dva respondenti by reagovali podle situace. Jeden se přiznal, že netuší, jak by reagoval. Jeden by si připravil zbraň a nachystal se na boj.

4.2.3 Vyhodnocení ženské části

Tato část bude orientována čistě na ženskou část respondentů. Ženy v tomto dotazníkovém šetření výrazně převažují muže, a to téměř dvojnásobně s počtem 195 odpovědí. Pod 18 let zde mají pouze dvě respondentky. Mezi lety 18 – 20 jich dotazník vyplnilo 22. Pro 21 – 26 let jich bylo 16. Za roky 27 – 35 jich je 17. Největší skupinou pro roky 36 – 55 je 83 žen. Do poslední skupiny 56+ spadá zbylých 55 žen a tvoří tak druhou největší skupinu.

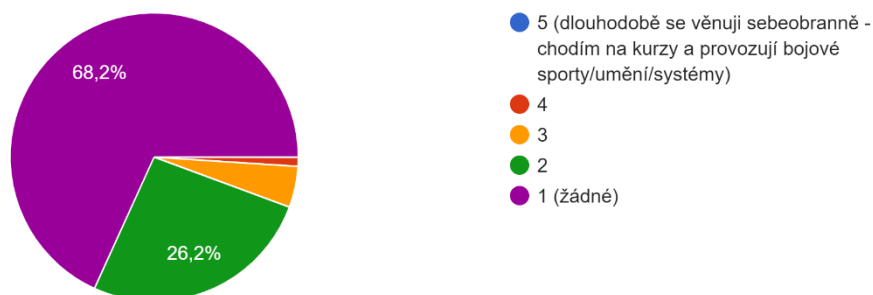
Obr. 55 – věkové zastoupení žen

Zkušeností se sebeobranou v této skupině nemá drtivá většina žen, protože 68,2% zvolilo možnost žádné a 26,2% možnost 2 (velmi malé). Okolo 5% žen má nějaké zkušenosti pro zvolení možnosti 3 a pouze 2 ženy věří tomu, že mají větší zkušenosti a zaškrtnou možnost 4. Žádná z respondentek se tedy aktivně dlouhodobě nevěnuje sebeobraně, aby mohla zvolit možnost 5.

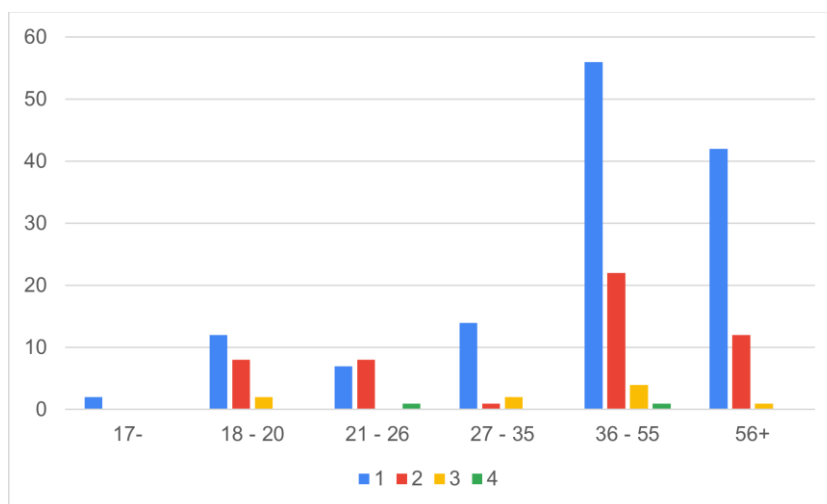
Jak velké máte zkušenosti se sebeobranou?

195 odpovědí

Obr. 56 – Zkušenosti žen se sebeobranou

Při bližším prozkoumání dat je možné si všimnout, že se vzrůstajícím věkem se výrazně zvyšuje nepoměr ve zkušenostech s napadením. Ačkoliv respondentky, které se sebeobranou mají nějaké zkušenosti jsou rovnoměrně rozmístěny v téměř všech kategoriích, tak respondentky s velmi malou až žádnou zkušeností jsou soustředěny do posledních dvou věkových skupin. Samozřejmě je třeba brát v potaz, že poslední dvě skupiny tvoří nad 70% všech respondentek. Nic to ale nemění na tom i tak je zde podobný počet zkušených žen v rámci sebeobrany jako v ostatních výrazně méně početných skupinách.

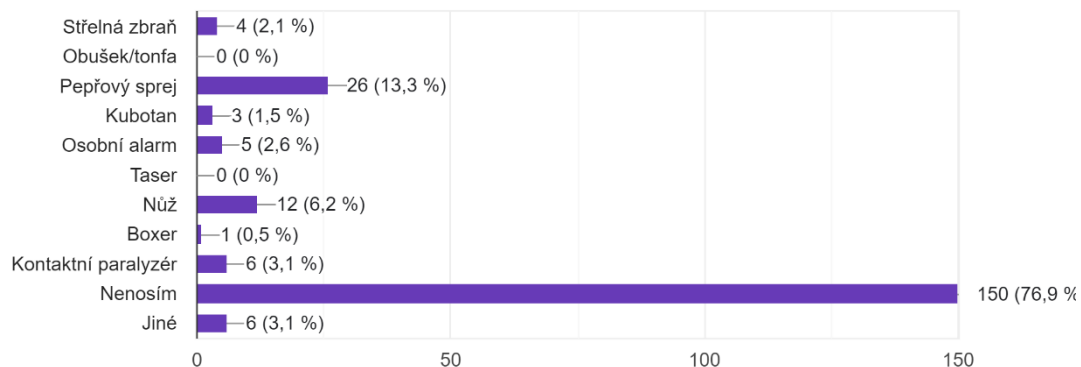
Obr. 57 – zkušenosti žen se sebeobranou dle věku

Při otázce na obranné prostředky odpovědělo 77% respondentek, že u sebe žádné nenesí. Z kladných odpovědí byl nejpočetnější obranný prostředek obranný sprej s 13,3%. Na druhém místě byl nůž s 6,2%. Na třetím místě byly v podstatě 3 obranné prostředky, které se všechny pohybovaly v rozmezí 2 – 3%. Byly jimi osobní alarm, kontaktní paralyzér a střelná

zbraň. Kubotan byl přítomen ve 3 případech a boxer v jednom. Obušek nebo tonfu u sebe nenosí žádná z respondentek.

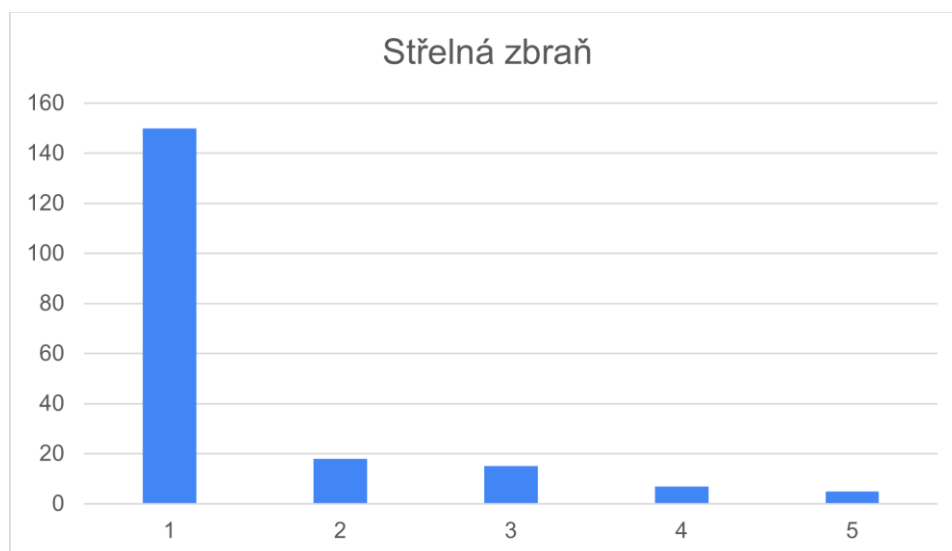
Nosíte u sebe nějaké obranné prostředky?

195 odpovědí

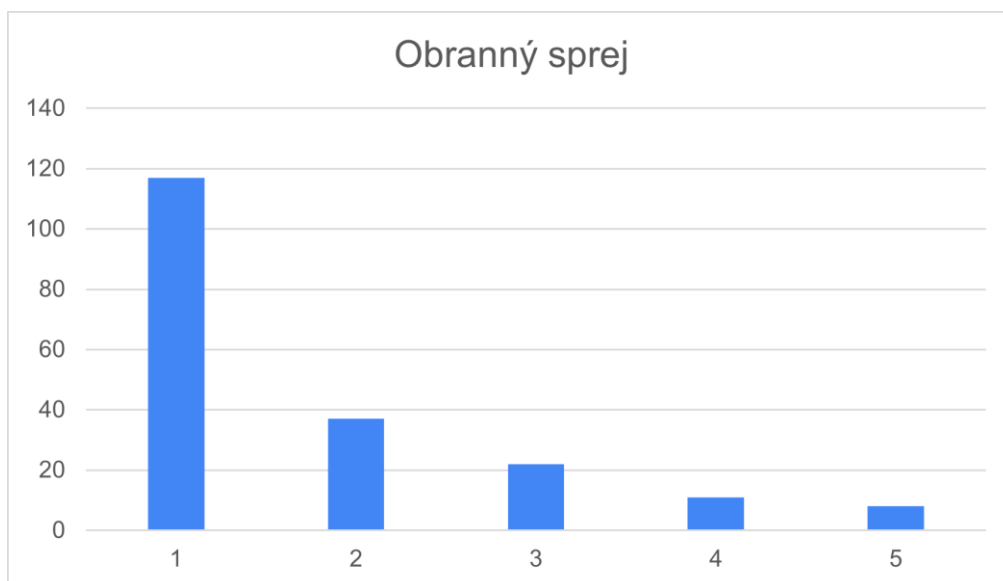

Obr. 58 – Obranné prostředky nošené ženami

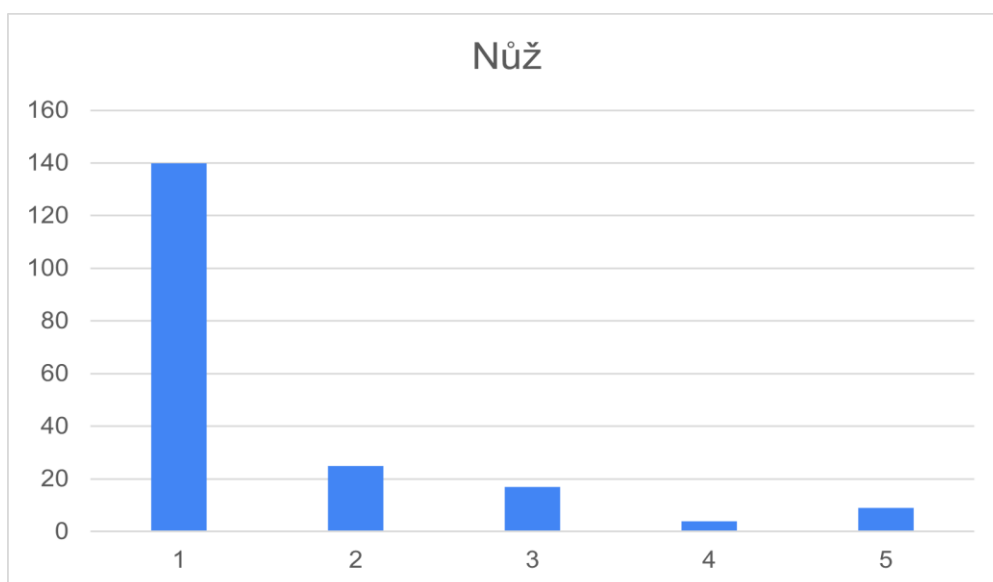
S obrannými prostředky respondentky neměly ve většině případech skoro žádné zkušenosti. U téměř všech prostředků byla drtivá většina odpovědí 1 (žádné zkušenosti) a zbylé odpovědi byly zvoleny pouze jednotlivci. Výjimkou byly střelná zbraň, obranný sprej a nůž, kde byl poměr mezi první a ostatními odpověďmi byl mnohem lepší.

Obr. 59 – zkušenosti žen se střelnou zbraní

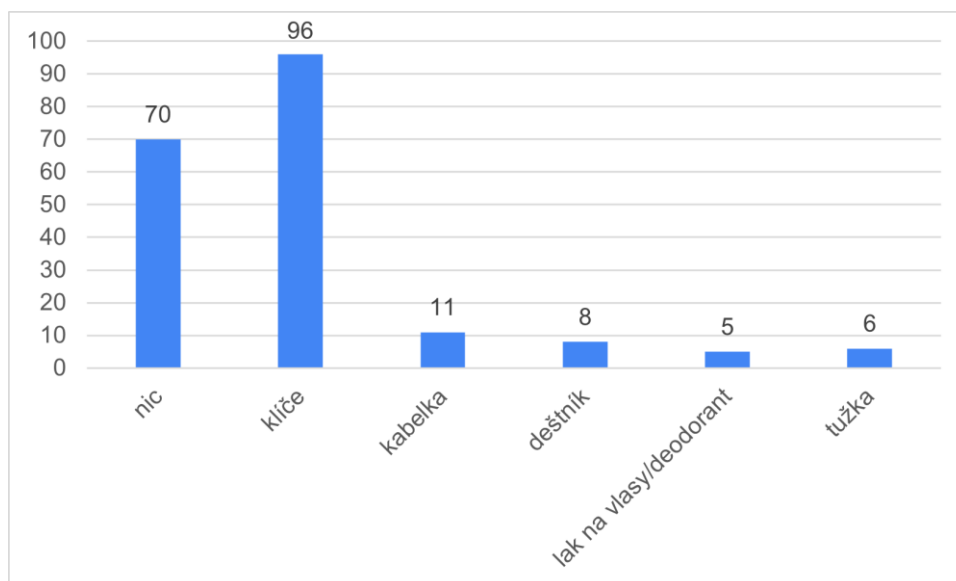

Obr. 60 – Zkušenosti žen s obranným sprejem

Obr. 61 – Zkušenosti žen s nožem

Ze 195 respondentek si 70 myslí, že u sebe nenesí nic, co by šlo použít jako improvizovaná zbraň. U žen, které si uvědomily, že lze použít téměř vše, byly nejčastěji zmíněny klíče a to v 96 případech. V 11 odpovědích je kabelka, v 8 deštník, v 5 deodorant nebo lak na vlasy a v 6 tužka nebo propiska. Jedna respondentka byla dokonce natolik vynalézavá, že zmínila i jelení lůj.

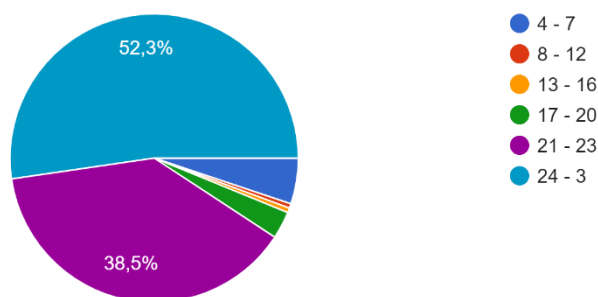

Obr. 62 – Nejčastěji zmíněné předměty použitelné k obraně

V otázce doby napadení se naprostá většina respondentek shodla na dobu mezi 21 – 3 hodinou. Z toho 52,3% bylo pro dobu mezi 24 – 3 hodinou a 38,5% pro dobu mezi 21 – 23 hodinou. Třetí nejčastější odpověď byla 4 – 7 hodina s 5% a čtvrtá 17 – 20 s 3%. Zbylé dva intervaly měly oba po jedné odpovědi.

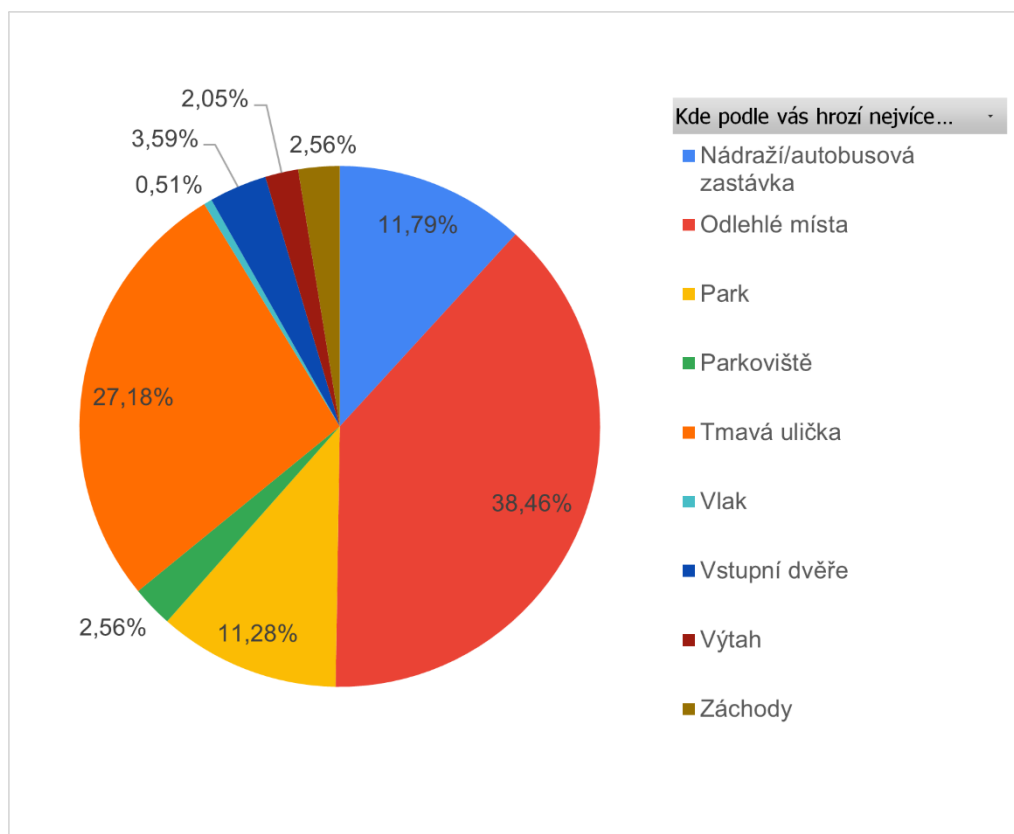
V kolik hodin je nejpravděpodobnější, že vás někdo napadne?

195 odpovědí

Obr. 63 – Čas nejnáchylnější na napadení dle žen

Nejnebezpečnější místo bylo dle 38,5% respondentek odlehlé místo. Za ním na druhém místě byla s 27,2% tmavá ulička. S trochu větším skokem v procentech se o třetí místo dělí nádraží/autobusová zastávka s 11,8% a park s 11,3%. Vstupní dveře si zvolilo 3,6% žen. Parkoviště, záchody a výtah mají všechny okolo 2,5%. Jedna respondentka si dokonce zvolila jako na napadení nejnáchylnější místo vlak.

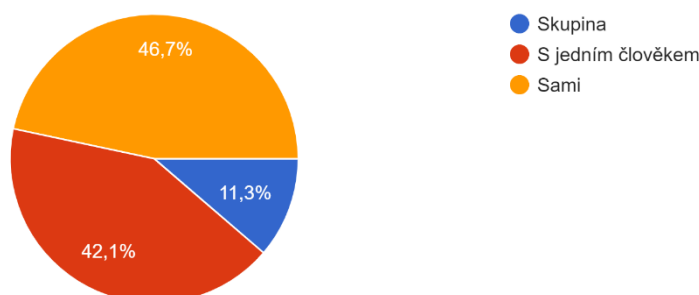

Obr. 64 – Místo nejnáchylnější na napadení dle žen

Ohledně pohybu venku jsou zde dvě hlavní velké skupiny. Především samotné chodí celkem 46,7% respondentek. Druhá hlavní skupina není o moc menší, protože s jednou další osobou většinou chodí 42,1% respondentek. Zbýlých 11,3% se při pohybu venku většinou zdržuje ve skupině alespoň tří lidí.

Pohybujete se venku spíše ve skupině lidí, s jednou osobou nebo sami?

195 odpovědí

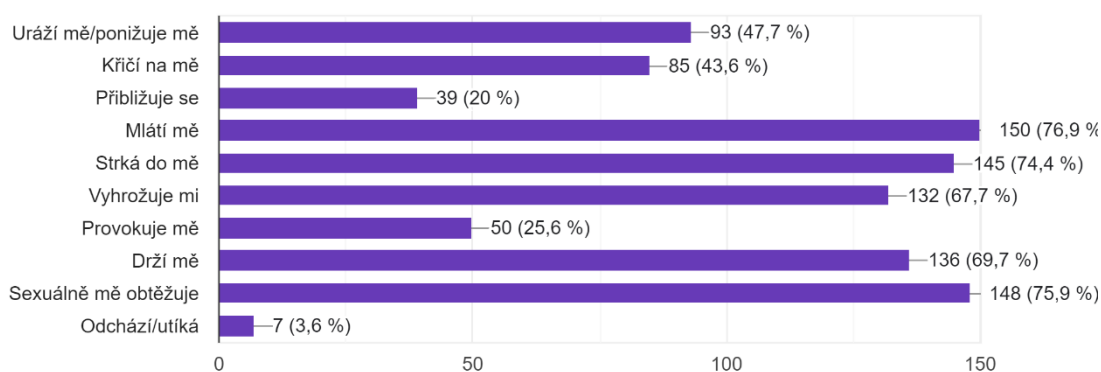
Obr. 65 – Pohyb žen venku

V otázce, kdy se podle respondentek jedná o útok, byly nejvíce četné odpovědi „mlátí mě“, „strká do mě“ a „sexuálně mě obtěžuje“. Všechny tyto možnosti měli mezi 74 – 77%. Další

v pořadí byly odpovědi „drží mě“ a „vyhrožuje mi“, které si zvolilo okolo 68 - 69% žen. Ostatní odpovědi se už nedostaly přes 50%, ale velmi blízko byly možnosti „uráží mě“ s 47,7% a „křičí na mě“ s 43,6%. „provokuje mě“ dostalo 25,6% a „přibližuje se“ dostalo 20%. Očekávaně nejméně volenou možnost útoku si vybralo 7 respondentek, což je opět problém při správné aplikaci nutné obrany.

Kdy se podle vás jedná o útok?

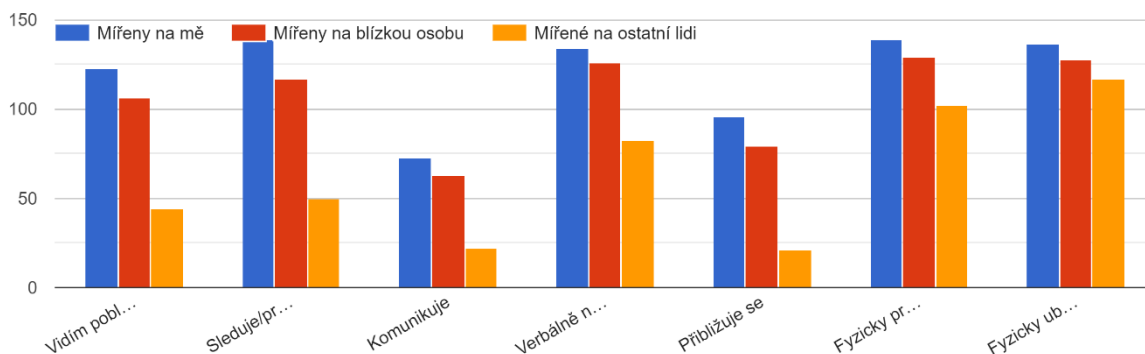
195 odpovědí

Obr. 66 – Co vše spadá pod útok dle žen

Otázka na počátek jednání dopadla u všech případů velmi podobně. U všech forem chování útočníka by respondentky nejčastěji jednaly, když by to bylo mířeno proti nim. Nejvíce by respondentky jednaly v případech jako jsou pronásledování, verbální napadání, fyzická provokace a fyzické ubližování. Nejméně reakcí by vyvolala komunikace útočníka, jako je pokřikování, mluvení, atd, a přibližování. Téměř všechny možnosti měly podobný vývoj, kdy je mezi případy činnosti mířené na respondentky nebo jejich blízkou osobu poměrně malý rozdíl. Maximálně to bývá třeba 20 odpovědí. Následně je případ, kdy je cílem neblízká osoba, kde je ten rozdíl výrazně větší. Výjimkou pro tento vývoj je fyzické ubližování, kde jsou všechny odpovědi dosti vyrovnané a skoky nejsou tak velké.

Kdy byste začali být ostražití, bránili se nebo jednali při daných situacích kdyby byly:

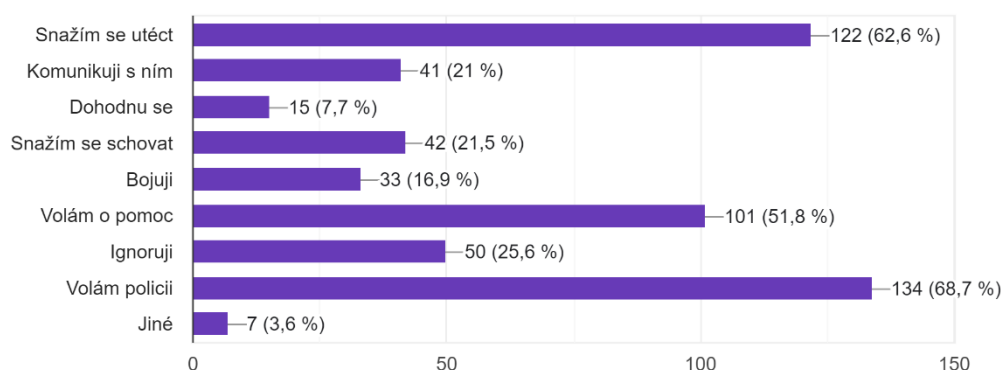

Obr. 67 – Počátek reakce žen na útok s ohledem na cíl

Na tyto situace by většina žen reagovala zavoláním policie. Tuto možnost zaškrtno až 68,7% respondentek. Velké zastoupení měl i pokus o útěk s 62,6%. Nadpoloviční většina žen se taky shodla na volání o pomoc s 51,8%. Všechny ostatní reakce už byly spíše v menšině, protože se žádná nedostala na 30%. Nejbliže této hranici bylo ignorování útočnicka až ve 25,6%. Komunikovat s útočnickem nebo se před ním schovat by za určitých okolností zkusilo okolo 21% žen. Bojovat by se snažilo jen 21,5% respondentek. Dohodnout se s útočnickem byla nejméně volená odpověď s 7,7%.

Jak byste jednali ve výše uvedených případech?

195 odpovědí

Obr. 68 – Možné reakce žen na útok

Respondentky, které využily možnosti blíže specifikovat jejich reakci v poslední otázce, se téměř vždy shodli na volání o pomoc, útěk nebo jednání dle situace.

4.2.4 Porovnání a závěr vyhodnocení

Vzhledem k tomu, že 2/3 respondentů byly ženy, tak bylo nutné vyhodnotit tyto dvě skupiny zvlášť. Ačkoliv v některých ohledech spolu odpovědi mužů i žen souhlasili, tak jsou místa, kde byly opravdu výrazné rozdíly. Tyto rozdíly měly za výsledek, že u některých otázek nebo možností se společné statistiky neblížily ani k jednomu z pohlaví anebo reprezentovaly spíše ženy.

Velké rozdíly byly spatřitelné hned v první otázce, kde jsou muži výrazně lépe přesvědčení o svých zkušenostech se sebeobranou. Zatímco ženy své schopnosti ve více jak 90% zhodnotily na úroveň jedna nebo dva, tak muži toto udělali jen v 66% případů. Také muži měli v nejvyšší kategorii 7% na rozdíl od žen, které zde nemají jedinou odpověď. Zda se to prolíná i do reality a je pravdou, že muži jsou v sebeobraně zkušenější, je otázka, kterou toto dotazníkové šetření zodpovědět nemůže.

Další rozdíl byl v druhé otázce, kde se zjišťovalo, jaké obranné prostředky respondenti nosí. Ačkoliv u obou pohlaví většina lidí nenesí nic, tak z těch, kteří něco nosí, se odpovědi liší. Jednak u žen je nižší procento respondentek, které u sebe nosí obranné prostředky, a taky je rozdíl i v oblíbeném prostředku. U mužů je nejpopulárnější nůž a na druhém místě je obranný sprej se střelnou zbraní. Zatímco u žen je obranný sprej jednoznačně na prvním místě a nůž je až druhý. Střelná zbraň u žen není ani ve třech nejčastějších prostředcích. Zajímavé je taky, že ženy mají větší tendence používat osobní alarm natolik, že u nich to čtvrtý nejběžnější prostředek, zatímco u mužů jej vlastnil pouze jeden respondent.

Ve zkušenostech s obrannými prostředky je sice rozdíl, ale ten přímo navazuje na výsledky předchozí otázky. Muži mají dle jejich úsudku větší zkušenosti s noži a střelnými zbraněmi a ženy zase s pepřovým sprejem. Zároveň je dobré vidět, že největší množství lidí s nejvyšší zkušeností je právě u střelných zbraní.

Ohledně nejpravděpodobnější hodiny na napadení měly obě pohlaví v podstatě stejné výsledky, akorát u mužů se větší část respondentů přiklání k době po půlnoci.

U místa napadení je fascinující, že muži mají výrazně větší podezření vůči nádraží a zastávkám. Zde to byla nejčastější odpověď. Na druhém místě byl park a pak tmavá ulička. Ženy na druhou stranu mají park jako nejnáchylnější místo a druhým je temná ulička. Muži zvolené nádraží/autobusová zastávka je u žen až jako třetí odpověď s pouhými 12%.

O pohybu ve skupinách je zajímavé, že muži mají větší tendenci pohybovat se sami než ženy. Muži se venku pohybují sami až o 23% případů více než ženy.

U toho, co respondenti považují za útok, jsou mezi muži a ženami dva velké rozdíly. První je větší procentuální zastoupení ostatních odpovědí u žen. U žen kromě dvou nejčastějších odpovědí, jako jsou mlácení a strkání, mají všechny ostatní odpovědi okolo 5 - 10% více než u mužů. Z výsledků se tedy dá vyvodit, že ženy považují za útok více věcí. Vzhledem k tomu, že tato otázka obsahovala až na jednu výjimku pouze odpovědi, které lze zahrnout do útoku, tak je to dobře.

Druhý zvláštní rozdíl je v považování sexuálního obtěžování za útok. U mužů toto byla čtvrtá nejčastější odpověď a rozdíl vůči nejčastější odpovědi byl až 20%. U žen tato otázka byla natolik zodpovídaná, že se jednalo o druhou nejčastější odpověď, která byla pouze o 1% méně četná než mlácení.

Tato otázka byla zároveň zvláštní ve výsledcích s ohledem na nejčastější odpověď. Ačkoliv mlácení bylo přidáno jako jednoznačný útok a počítalo se s 95 – 100% výsledky, tak nejvyšší procenta byla 79%. Tento rozdíl mohla vytvořit otázka sama svou komplikovaností a mohla tak zmást respondenty.

V otázce, kdy by respondenti reagovali, nebyly v podstatě žádné rozdíly a všechny grafy vypadaly stejně nebo velmi podobně. Jediný malý detail, který zde nastal, byl v situaci verbálního útoku. Zde by muži trochu častěji reagovali na tento útok vedený vůči jejich blízké osobě než jim samotným.

V předposlední otázce bylo několik větších rozdílů. U mužů zde byly nejčastější reakce zavolat polici, bojovat, komunikovat s útočníkem a snažit se utéct. Ženy sdílely body volání policie a snahy o útěk, ale komunikovat nebo bojovat by se snažilo malé množství respondentek. Místo těchto dvou odpovědí zde převažovala spíše možnost volání o pomoc. Velký rozdíl byl ještě ve snaze se schovat, kde u mužů tuto možnost zaškrtno jen 5% lidí, ale u žen to bylo nad 20%. Stejný rozdíl je i u možnosti dohodnutí se s útočníkem. Akorát zde je to obráceně, kde by na tuto možnost bylo ochotno přistoupit až 23% mužů, ale u žen je to pouze necelých 8%.

Celkově byly výsledky tohoto dotazníkového šetření překvapující. Byly zde sice odpovědi, které byly očekávané, ale takový rozdíl mezi pohlavími v některých ohledech očekávaný nebyl. Při porovnání s obecnými statistikami, lze vidět, jak občas spojení všech výsledků kompletně změnilo podoby grafu.

S ohledem na výsledky dotazníku může být pouze pár doporučení pro zvýšení šance na zvládnutí sebeobrané situace. Sehnat si obranný prostředek, který člověku sedne a naučit se s ním v rámci kurzu sebeobrany. Nejdůležitější věcí je ale být ostražitý, vnímat okolí a jednat včas. Některým napadením se dá předejít, pokud je člověk pozorný a jinde to zase poskytne výhodu, protože se člověk může připravit.

5 VZOROVÉ PŘÍPADY NAPADENÍ

V rámci této práce budou odpovědi respondentů hodnoceny se snahou určit jejich postoj k možnosti jejich napadení. Kromě hodnocení samotného dotazníku budou vybrané otázky a jejich odpovědi vztahovány na napadení z praxe.

Původně bylo cílem použít statistiky o nejčastější formě napadení, ale během rešerše bylo zjištěno, že takové statistiky neexistují nebo nejsou pro tuto práci dostatečně vypovídající. Nakonec byl použit jiný přístup, kde se použily konkrétní případy napadení. Tyto jednotlivá napadení jsou všechny různé povahy a liší se způsobem útoku, motivem i použitými zbraněmi. Všechny použité napadení budou blíže popsány.

Po seznámení se všemi událostmi budou jednotlivé situace zobecňovány pro další použití. V případech, kde to bude nezbytné motiv nebo jiné okolnosti budou samozřejmě ponechány, aby vytvořená situace byla reálná. Vynechávány budou specifické znaky, které sice mohou být pro dané napadení charakteristické, ale znemožnili by mi posuzování odpovědí všech respondentů.

5.1 Napadení seniora

První případ se odehrál v Praze v polovině listopadu roku 2023. Obětí byl senior ve věku 78 let. Muž si jedno odpoledne vybral z banky své životní úspory v přibližné hodnotě 700 000 Kč. Vybrané peníze vložil do batohu. Učinil tak v bance, která se nacházela v Praze 4 a následně použil metro k přesunu na Prahu 10.[29]

Jeho smůlou se stalo, že si ho už v bance všiml jeden muž, který jej sledoval a následoval až na Prahu 10. Během cesty se kontaktoval se svým komplicem, který za ním dorazil na místo, kam směřoval senior. Společně se potkali na tramvajové zastávce a tento druhý muž pokračoval v pronásledování místo prvního.[29]

Nakonec na zastávce na ulici Jetelova druhý muž seniora přepadl. Strhl jej na zem za batoh a vláčel ho po zemi, dokud batoh ze seniora nesundal. Následně s batohem utekl.[29]

Kromě již zmíněných úspor seniorovi odcizili i laptop další osobní věci. Naštěstí byl senior kromě pohmožděnin zraněn pouze na ruce. Hned po tomto loupežném přepadení byla seniorovi zavolána zdravotní záchranná služba a v sanitce byl senior ošetřen.[29]

5.2 Napadení ukrajince

Tento případ je mediálně velmi známý. Odehrál se 10. června 2023 v Brně na a poblíž trolejbusové zastávky Přístaviště.[30]

Napadnutý ukrajinec jel v tramvaji číslo 10 společně se skupinkou romů, která dle výpovědi svědků dělala v tramvaji hluk, kouřila a pouštěla hlasitou muziku. Roman je okřikl, aby se utišili a to vedlo ke konfliktu, který pokračoval i po vystoupení z tramvaje.[31][32]**Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

Tři romové jej pak na zastávce napadli pěstmi. Po nějaké době přestali a všichni se přesunuli mimo zastávku, kde byl ukrajinec napaden znovu. Během druhého konfliktu byl povalen na zem a skupina tří útočníků jej mlátila a kopala do něj. V rámci nutné obrany napadený vytáhl nůž a poranil s ním všechny útočníky, kteří pak skončili v nemocnici, kde jeden z útočníků podlehl zraněním a vykrvácel do dutiny břišní.[31][32]

Napadnutý ukrajinec byl uvrhnut do vazby a byl souzen za vraždu. Po několika soudních líčení a odvolání byl nakonec 22. 3. 2024 zproštěn všech obvinění u Krajského soudu v Brně. Dva útočníci, kteří událost přežili byli u jiného soudního řízení odsouzeni za výtržnictví.[31][32]

5.3 Napadení plynovkou

Tento incident se odehrál v první polovině května roku 2023. Stalo se to v Praze v části Modřany. Jednalo se napadení dětským gangem, kdy mladému chlapci v rozmezí let 12 – 15 let jeho vrstevníci drželi u hlavy plynovku.[33][34][35]

Pomocí vyhrožování již zmíněnou plynovkou jej donutili se omluvit a následně jej chytili do kravaty a několikrát do něj kopl. Celý incident si aktéři přitom natáčeli a později jej nahráli na sociální sítě, kde si videa všimla policie.[33][34][35]

O skutečnosti, že je pistole plynovka chlapec vědět nemohl a v rámci videa to nebylo nijak řečeno. První informace o této skutečnosti přišla z komentáře pod videem, kde někdo zmínil, že pistole je plynovka. Následně po vyšetřování tuto skutečnost potvrdila policie. Všechny aktéry policie našla a situaci dále monitorovala.[33][34][35]

5.4 Napadení ve škole nožem

Toto napadení se stalo 20. prosince 2023 ve Střední průmyslové škole v Třebíči, kde žák pomocí nože napadl pracovníci školy. Pracovnice naštěstí neutrpěla vážné zranění. Na místo byla přivolána policie i záchranka, ale pracovníci nebylo dle slov mluvčího záchranářů nebylo nutné ošetřit.[36][37]

Chlapec byl ze školy odvezen a výuka probíhala dál. Později byl souzen za pokus o vraždu. Dle svědků byla napadená pracovnice ještě ten den spatřena u oběda a nebyť policejních vozů, tak o napadení skoro nikdo ze školy neví. U samotného napadení totiž nikdo další nebyl.[36][37]

5.5 Zobecnění jednotlivých napadení

Jelikož zmíněná napadení zahrnují několik faktorů, které nejsou pro tuto práci relevantní a nebo naopak omezují jejich aplikaci v obecné rovině. Tyto případy budou tedy přetvořeny vynecháním faktů, zaměněním některých zkušeností nebo dokonce přidáním jiných faktorů tak, aby je bylo možné aplikovat na vybrané výsledky dotazníkového šetření.

5.5.1 Zjednodušení případu se seniorem

Tento případ, ačkoliv je specifický, tak pro použití v této práci postačí vynechat hlavně věk a pohlaví seniora. Taky bude vynechána výše peněžního obnosu.

Dostaneme tak napadení, kde byl obránce v bance nebo bankomatu a vybral si větší obnos peněz, který si následně dal do batohu nebo kabelky. Obránce bude následně pronásledován a po nějaké době napaden. útočník se mu nebude primárně snažit ublížit, ale pouze ukrást již zmíněný batoh nebo kabelku.

5.5.2 Zjednodušení případu s Ukrajincem

V tomto případě bude vynecháno víc faktorů. Hlavními vynechanými faktory budou národnost nebo etnikum. Nevynechání těchto faktorů by vedlo k menší obecnosti napadení společně s rasovým podtextem, protože napadnout někoho ve skupině není nijak podmíněno etnikem. Dalším faktorem, který bude upraven je věk. Vzhledem k tomu, jak situace eskalovala by k napadení mohlo dojít bez ohledu na to, zda by obránce měl 20 nebo 60 let. Mohl by se měnit průběh, ale to nebude předmětem této části.

Vniklé napadení bude tedy vypadat následovně. Obránce pojedí v městské hromadné dopravě se třemi muži, kteří jsou hluční a dělají nepořádek. Obránce je okřikne, aby se uklidnili a následkem toho vznikne konflikt, který vygraduje až k napadení po vystoupení z dopravního prostředku.

5.5.3 Zjednodušení napadení plynovkou

Dle věku aktérů je asi jasné, že hlavním faktorem, který bude upraven je věk obránce a útočníků. Další upravená skutečnost bude to, že útok byl podniknut členy skupiny dětského gangu a celý incident byl vlastně konfliktem gangů. Motiv jako takový bude taky lehce upraven, kdy nepůjde o pomstu a vyřizování si účtů ale o zastrašení či ztrapnění.

Výsledné napadení bude tedy vypadat tak, že obránce bude obklíčen v parku skupinou útočníků. Jeden z aktérů vytáhne plynovku, aby obránce vystrašil a ponížil. Obránce o skutečnosti, že je pistole plynovka samozřejmě nemá, jak vědět.

5.5.4 Zjednodušení napadení nožem

V tomto případě bude opomenuto hodně faktorů, kterými jsou věk aktérů, bližší určení budovy, vztah aktérů a případný motiv. Celý případ byl použit spíše pro ukázání, že k napadení, i tak nebezpečnou zbraní jako je nůž, může dojít kdykoliv a kdekoliv. I ve škole od člověka, který je v podstatě ještě dítě. Vynechání bližšího určení budovy je kvůli tomu, že dotazník nezjišťoval, jak často se respondenti pohybují ve škole a proč. Hlavní je, že k útoku dojde uvnitř budovy.

Napadení bude tedy založené na situaci, kdy se obránce společně s útočníkem budou nacházet na chodbě v nějaké budově a budou sami. Útočník obránce napadne s nožem například kvůli snaze jej okrást.

5.6 Porovnání výsledků dotazníku s napadeními

V této části budou některé výsledky dotazníkového šetření posuzovány vzhledem k zobecněným napadením. Nebudou porovnávány všechny. Budou vybrány pouze některé relevantní části, které by mohly ovlivnit výsledek. Tyto části budou pouze posuzovány jako faktory ovlivňující situaci, ale nikoliv jako určující výsledek situace. Nakládáno s nimi bude tímto způsobem, protože odpovědi respondentů jsou subjektivní a v reálné situaci se mohou chovat zcela jinak. To samé platí pro obranné prostředky. Ačkoliv u sebe respondent může

mít například obušek, tak jej nemusí použít. Jak se zachováme a co použijeme zkrátka lze zjistit pouze až při vystavení se takové situaci.

5.6.1 Napadení seniora

Na toto napadení se domnívám by mohly mít vliv hlavně výsledky otázek: „Nosíte u sebe nějaké obranné prostředky?“ a „Pohybujete se venku spíše ve skupině lidí, s jednou osobou nebo sami?“ Menší vliv by mohly i mít odpovědi otázek kdy a kde nejvíce hrozí napadení.

Hlavní a největší vliv by měl právě pohyb s lidmi. Vzhledem k typu napadení, kde jde pouze o odcizení batožiny bez jakéhokoliv složitějšího boje, tak jsem názoru, že přítomnost další osoby by útočníky odradila. V tomto ohledu by mělo 30% mužů a 53,3% žen větší šanci útočníka od útoku odradit. Samozřejmě se tato šance bude zvyšovat při pohybu ve skupině než s jednou osobou.

Další vliv by mohla mít přítomnost obranného prostředku, kde v případě, že by se obránci povedlo prostředek vytáhnout, tak může zvýšit své šance na odražení útoku. V tomto směru by mělo výhodu 34% mužských respondentů a 23% ženských respondentek. To ale jen pokud nosí daný prostředek nebo zbraň na dostupném místě, kde by se k nim rychle dostali.

Nejmenší ale přece nějaký by mohli mít vliv výsledky otázek ohledně doby a místa napadení. Respondenti by v danou dobu a na daném místě mohli být více obezřetní.

5.6.2 Napadení ukrajince

V první řadě se bude brát ohled na počátek reakce respondenta a pohyb ve skupině nebo s někým. Čím dříve je reakce na útok, tím více má obránce času a zvyšují se tak jeho šance na vítězství. Přítomnost dalších osob by mohla taky kladně ovlivnit šance pro obránce ve smyslu vyhnutí se eskalaci konfliktu a taky vítězství při něm. Další vliv by měly i obranné prostředky. Velký vliv budou mít i zkušenosti se sebeobranou nebo zkušenosti s nošeným obranným prostředkem nebo zbraní.

Při verbálním útoku, který vlastně předchází celému konfliktu, by už reagovalo 65% mužů a 69% žen. Tato včasná obrana nebo alespoň příprava na napadení by mohla výrazně zvýšit šance. Další je pohyb ve skupině, kde 9% mužů a 11,3% žen by mělo minimálně vyrovnané počty. 21% mužů a 42,1% žen by mohlo u sebe mít dalšího člověka, který by sice nemusel nutně pomoci v boji, ale alespoň by mohl zavolat policii. Zbylí respondenti by s největší pravděpodobností museli spoléhat pouze na sebe a pomoc kolemjdoucích.

Výhodu z obranných prostředků by mělo opět 34% respondentů a 23% respondentek. Je nutno brát i ohled na použitý prostředek, jelikož malá část lidí používá osobní alarm, který by zde neměl efekt. Jak reálné napadení, tak i toto zjednodušené počítá s přítomnými svědky. Jelikož jsou svědci už přítomní, ale pouze se nezapojují, tak je spuštění osobního alarmu může maximálně přivolat další lidi, kteří by už pomoci mohli. S ostatními prostředky by se obránce už mohl ale aktivně sám bránit. Větší účinnost a šanci na úspěch budou mít lidé, kteří se svým obranným prostředkem mají zkušenosti.

5.6.3 Napadení plynovkou

Tento typ napadení je složitý, protože obránce nemůže reagovat vhodně k reálnému hrozícímu nebezpečí. Ačkoliv útočník nemá zbraň tak silnou, jak si obránce myslí, tak je obránce v přesvědčení, že nemá šanci na obranu nebo je aktivní obrana nebezpečná. Vzhledem k typu napadení zde nehraje roli pohyb s lidmi nebo bez nich. Nezáleží zde ani na obranném prostředku, pokud obránce nepřemůže strach a nerozhodne se jej použít. Větší šanci na úspěch by zde mohli mít lidé, kteří by byli schopni se vůbec pokusit bránit.

Za předpokladu tedy, že se najde někdo, kdo by byl schopen překonat strach a aktivně se bránit, tak budou mít větší šanci jedinci s obrannými prostředky. V této situaci, kdy se odhodlají k obraně, by opět mělo větší šanci 34% respondentů a 23% respondentek.

5.6.4 Napadení nožem

V tomto případě bude mít velký vliv reakce při napadení. Ačkoliv originální případ dopadl v mezích dobře protože se oběti nic nestalo, tak při jiném napadení to může být smrtelné. Nůž je velmi nebezpečná zbraň a brát jej na lehkou váhu může být pro obránce i osudné. Osobně si myslím, že by největší šanci na „vítězství“ zde měli respondenti, kteří by se snažili utéct nebo schovat. Taky by zde mohla hrát roli přítomnost jiné osoby, která by mohla zvýšit šance, že si útočník svůj čin rozmyslí nebo si radši zkusí najít jiný cíl. V určitých případech by mohly pomoci i některé obranné prostředky.

Možnost útěku by zvažovalo 45% mužů a 62,6% žen. U snahy najít si úkryt je 5% mužů a 21,5% žen. V realitě by tyto procenta asi byla ještě větší.

Pro případ přítomnosti druhé osoby by mohlo mít menší výhodu 21% mužů a 42% žen. Větší výhodu by mohlo mít zase 9% mužů a 11,3% žen.

Když už by se respondent rozhodl pro boj, tak nejúčinnější prostředky na obranu budou střelná zbraň, obušek/tonfa a pepřový sprej (pokud si je obránce schopen udržet rozestup).

V tomto směru bude mít teoretickou výhodu více než 10% mužů a 13,3% žen. Skutečná čísla jsou trochu větší, ale protože respondenti mohli zaškrtnout více obranných prostředků, tak je složité určit přesné číslo.

5.6.5 Závěr porovnání

Respondenti mají o svých schopnostech určité mínění, které se více nebo méně zakládá na pravdě. Často jsou tyto názory subjektivní a v realitě se lidé budou chovat možná úplně jinak. Tuto reakci nemají moc jak zjistit, dokud se do dané nebo podobné situace nedostanou. Výsledky byl při porovnávání tedy brány s rezervou a vyloženě jen pro uznání, zda mají respondenti větší šanci. I s ideálními podmínkami pro obranu může být útok úspěšný.

ZÁVĚR

Možností obrany proti napadení má každý člověk spoustu. Ačkoliv samotné napadení v právním řádu České republiky není definováno, tak je zde blíže popsáno násilí, jehož definici lze v rámci této problematiky použít. Co je ale už více definováno jsou možnosti obrany každého občana. Z právního hlediska se obrany dotýkají tři paragrafy. Jsou jimi paragraf nutné obrany v občanském a trestním zákoníku, paragraf krajní nouze opět v občanském i trestním zákoníku a svépomoc v občanském zákoníku. Každý z těchto paragrafu se na obranu dívá z jiného úhlu a společně dávají základ toho, jak člověk může bránit sám sebe nebo jiné. Oblasti napadení se z těchto tří blíže věnuje především paragraf o nutné obraně.

Kromě zákonů je díky lidské vynalézavosti spoustu pomůcek k obraně. Typické obranné prostředky, které se nejčastěji používají jsou obušek, tonfa, boxer, obranný sprej, kubotan, kontaktní paralyzér a v některých případech i osobní alarm. Zároveň se k obranně často používají i zbraně, které jsou sice primárně určeny k ublížení, ale v rámci sebeobrany jsou běžné. Jsou jimi především střelné zbraně a nože. Každý prostředek určený k obraně je jinak účinný a má své podmínky a situace, kde nejvíce exceluje.

Jedny z mnoha podmínek ovlivňující formu a průběh obrany jsou typy napadení, motivace k napadení a obecně hlavní vlivy na řešení obranné situace z pohledu obránce.

Napadení lze rozdělit na dvě hlavní formy. Přepadení a střetný souboj. Přepadení se blíže dělí na přepadení příležitostné a léčku. Střetný boj se pak dělí trochu jinak na dvě fáze, které se navzájem nevylučují a mohou být obě součástí jednoho napadení. Těmi jsou výpad a boj.

Motivací k napadení je bezpočet, ale jedny z nejběžnějších jsou určitě příležitost, obohacení/uspokojení, poměrování a msta. Další neméně silné motivace, které považuji za míň běžné, jsou bezvýhodná situace, závist, duševní nemoc, prosazování a skupinový/státní zájem.

Jako třetí tu jsou i hlavní vlivy na řešení obranné situace. Ty mají takové hlavní čtyři body, kterými jsou formy řešení, neboli způsob jakým se obránce rozhodne jednat, faktory, jak daleko je útočník, odkud útočí, kam útočí a několik dalších. Třetím bodem jsou metody, které představují, zda je řešení situace profesionální nebo amatérské. Posledním bodem jsou aspekty, které se vztahují hlavně na pohled účastníků a následky. Jsou to aspekty osobní, společenské a právní.

Jelikož je napadení nezákonná činnost, tak je zahrnuto i ve statistikách kriminality České republiky. Obecně je kriminalita v české republice docela nízká, kdy se v roce 2023 událo 1 082 576 trestných činů a po vyfiltrování skutků, které s napadením nesouvisí bylo toto číslo sníženo na 95 648 trestných činů. To znamená, že napadení tvoří ani 9% celkové kriminality v ČR. Z řečených 95 648 trestných činů byla většina v množství 79 881 (83,5%) násilnou kriminalitou. 14 725 (15,4%) skutků bylo v rámci mravnostní kriminality a zbylých 1 042 (1,1%) skutků představovalo vraždy. Z těchto dat vyplývá, že naše země je v celku bezpečná a napadení zde není tolik běžné a když už nastane, tak velmi vzácně končí smrtí. Samozřejmě je nutné mít na paměti, že tyto data jsou pouze nahlášené případy, o kterých policie ví. Reálná čísla by vypadaly trochu jinak, ale ty nelze nijak zjistit.

V praktické části jsem zvolil metodu dotazníkového šetření k zjištění vztahu k napadení a jejich subjektivního názoru ohledně vlastní připravenosti na něj. V rámci dotazníku bylo respondentům položeno 10 otázek, které se jich ptaly na zkušenosti se sebeobranou, používané obranné prostředky a zkušenosti s nimi, improvizované obranné prostředky, nebezpečná místa a časy, v kolika lidech se často pohybují, co považují za útok a reakce na něj.

Při vyhodnocování bylo zjištěno velké množství zajímavých výsledků a některé i nečekané. Zajímavé a překvapující bylo, že muži se sami pokládají za více zkušené v rámci sebeobrany, ale hlavně u sebe častěji nosí prostředky na obranu. Nejoblíbenější předmět na obranu byl u mužů s přehledem nůž a u žen obranný sprej. Toto se i odráželo i ve statistikách zkušeností s prostředky, kdy muži předpokládali, že nejlépe umí používat nůž a ženy sprej. Ve věci použití improvizovaných obranných prostředků byla nejdominantnější odpověď klíče.

V nejnáchylnějších časech pro napadení se většina respondentů shodla na večerních až nočních hodinách. Rozdíl byl spíše v místě, kde muži pokládali za nejnebezpečnější místo nádraží nebo autobusovou zastávku, zatímco ženy si za toto místo zvolily park.

Další dvě velké zjištění byly v případě kdy pouze necelých 80% respondentů zaškrtnulo souboj jako útok, ale to je přisuzováno postavení otázky. Někteří respondenti nemuseli otázku prostě pochopit. Co ale už nebylo ovlivněno formulací otázky bylo to, že pouze 58% mužů považuje sexuální obtěžování za útok, kdežto u žen toto číslo bylo na 75,9%. V otázce začátku reakce moc velké rozdíly nebyly a odpovědi se u pohlaví nelišily.

Poslední rozdíly byly v reakcích na situace uvedené v otázkách, kde muži by spíše šly do konfliktu a snažily se útočníka přemoci a ženy by volily spíše útěk nebo schování se.

S ohledem na výsledky dotazníku může být pouze pár doporučení pro zvýšení šance na zvládnutí sebeobrané situace. Sehnat si obranný prostředek, který člověku sedne a naučit se s ním v rámci kurzu sebeobrany a hlavně dávat pozor, co se děje kolem člověka samotného.

Některé tyto výsledky pak byly použity při srovnání s napadeními vytvořenými na základě čtyř nedávných napadení. Za vzorová napadení byly zvoleny okradení důchodce, velmi mediálně známe napadení ukrajince, napadení plynovkou a napadení nožem. Ve zkratce proběhly napadení následovně.

U okradení důchodce si postarší pán vybral v bance úspory a dal je do batohu. Dva lidé jej pak sledovali na tramvajové zastávce z něj batoh strhli a utekli.

U napadení ukrajince jeli všichni zúčastnění v šalině a útočníci dělali hluk, tak je ukrajinec oslovil, aby toho nechali. To vy eskalovalo později v konflikt, kdy tři útočníci jednoho ukrajince napadli a ten se musel bránit nožem, přičemž jednoho útočníka zabil.

U napadení plynovkou se jednalo o pomstu dětského gangu. Skupina dětí si našla svého vrstevníka a plynovkou mu vyhrožovali, nutili se omluvit a u toho jej natáčeli.

Poslední napadení se odehrálo v Třebíči, kde žák napadl nožem pracovníci školy. Při tomto incidentu se napadené ženě naštěstí nic nestalo.

Všechny napadení pak byly zjednodušeny a byly na ně vztaženy určité výsledky dotazníku, které měly vliv. Nejčastěji měl vliv pohyb ve skupině nebo bez ní a obranné prostředky, které u sebe obránci běžně nosí.

Celkově byly výsledky zajímavé a místy i překvapivé. Obecně by se dalo říct, že muži se považují za více připravené na útok a volí si reakce a metody, které se nesnaží tolik vyhnout konfliktu, ale spíše jej vyhrát. Všechno toto jsou samozřejmě jen subjektivní názory, protože člověk nemůže na 100% vědět, jak by se v dané situaci zachoval. Jediný způsob, jak toto zjistit by bylo respondenty opravdu napadnout, aniž by o tom věděli a to by bylo nelegální. V případě jejich souhlasu by byly data stejně skresleny, protože reakce člověka, který by o všem věděl by byla pravděpodobně jiná než při reálném napadení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GAWRON, Tomáš, 2023. *Nutná obrana v právní praxi*. Brno: Václav Klemm. ISBN 978-80-87713-23-5.
- [2] *Násilné trestné činy*, c2024. Online. Policie.cz. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nasilne-trestne-ciny.aspx>. [cit. 2024-05-18].
- [3] ČESKO, c2010. *Zákon č. 40/2009 Sb.: Trestní zákoník*. Online. In: Zakonypro- lidi.cz. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#f3918483>. [cit. 2024-05-18].
- [4] ČESKO, c2010. *Zákon č. 89/2012 Sb.: Občanský zákoník*. Online. In: Za- konyprolidi.cz. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#f4588166>. [cit. 2024-05-18].
- [5] LUKÁŠ, Luděk a kolektiv, 2012. *Bezpečnostní technologie, systémy a ma- nagement II*. Zlín: VeRBuM. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [6] SVOBODA, Jiří, c2024. *Kubotan a sebeobrana aneb vždy připraven*. Online. In: Paganian.cz. Dostupné z: <https://www.paganian.cz/clanky-1/kubotan-a-sebeobrana-aneb-vzdy-pripraven/>. [cit. 2024-05-18].
- [7] *Kubotan Kampfversion.jpg*, c2017. Online, obrázek. In: Wikimedia- commons. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kubotan_Kampfversion.jpg. [cit. 2024-05-18].
- [8] *Teleskopické obušky*, c2008. Online. Armed.cz. Dostupné z: <https://www.armed.cz/teleskopicke-obusky/>. [cit. 2024-05-18].
- [9] *TELESKOPICKÝ OBUŠEK KALENÝ, CHROM PROTISKLUZOVÁ RUKOJEŤ, ESP*, c2008. Online, obrázek. In: Armed.cz. Dostupné z: <https://www.armed.cz/teleskopicky-obusek-esp-kaleny-cerna-protiskluzova-rukojet-52987/>. [cit. 2024-05-18].

- [10] *Tonfa plastová TR-24/59*, c2013. Online, obrázek. In: Afgobrana.cz. Dostupné z: <https://www.afg-obrana.cz/tonfa-plastova-tr-2459/>. [cit. 2024-05-18].
- [11] *Boxer jako prostředek sebeobrany?*, c2022. Online. Sevo.cz. Dostupné z: <https://www.sevo.cz/Boxer-jako-prostredek-sebeobrany-b32523.htm#>. [cit. 2024-05-18].
- [12] *Boxer černý*, c2010. Online, obrázek. In: Colosus.cz. Dostupné z: <https://www.colosus.cz/boxer-cerny-x128072>. [cit. 2024-05-18].
- [13] MILLER, Rory a KANE, Lawrence, 2018. *Přiměřená sebeobrana*. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-5038-8.
- [14] *PEPŘOVÝ SPREJ EQUALIZER 2, 50 ML, STŘELA, A1 SECURITY*, c2008. Online, obrázek. In: Armed.cz. Dostupné z: <https://www.armed.cz/obranny-peprovy-sprej-equalizer2-50ml-strela/>. [cit. 2024-05-18].
- [15] *Osobní alarm PIRANHA iALARM PIA3*, c2019. Online, obrázek. In: Paralyzer.eu. Dostupné z: <https://www.paralyzer.eu/p/osobni-alarm-piranha-ialarm-pia3>. [cit. 2024-05-18].
- [16] *Elektrický paralyzér*, c2002. Online. Danyk.cz. Dostupné z: <https://danyk.cz/paral.html>. [cit. 2024-05-18].
- [17] *ELEKTRICKÝ PARALYZER - POWER 200*, c2018. Online, obrázek. In: Army-shop.cz. Dostupné z: <https://www.army-shop.cz/produkty/elektricky-paralyzer---power-200/635.html>. [cit. 2024-05-18].
- [18] PLOUFFE, William C., c2024. *Taser*. Online. Britannica.com. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/TASER>. [cit. 2024-05-18].
- [19] *Pulse*, c2024. Online, obrázek. In: Taser.com. Dostupné z: <https://taser.com/products/taser-pulse>. [cit. 2024-05-19].

- [20] *Zavírací nůž KA-BAR Jarosz "Beartooth" 3086*, c2009. Online, obrázek. In: Bushcraftshop.cz. Dostupné z: <https://www.bushcraftshop.cz/zaviraci-nuz-ka-bar-jarosz--beartooth--3086/>. [cit. 2024-05-19].
- [21] ČESKO, c2010. *Zákon č. 119/2002 Sb.: o střelných zbraních a střelivu*. Online. In: Zakonyprolidi.cz. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>. [cit. 2024-05-19].
- [22] *PISTOLE CZ P-10 C*, c2024. Online, obrázek. In: Army.cz. Dostupné z: <https://acr.army.cz/technika-a-vyzbroj/pechotni/pistole-cz-p-10-c-216442/>. [cit. 2024-05-19].
- [23] MILLER, Rory, 2017. *Realita násilí*. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-4401-1.
- [24] MALÁNÍK, Zdeněk. *Profesní obrana AP101: Zákonitosti sebeobrany 2*. 9. přednáška pro studenty oboru BTSM 2.11.2021. 1. Zlín, 2021, 30 s.
- [25] MALÁNÍK, Zdeněk. *Profesní obrana AP101: Osobní bezpečnost*. 6. přednáška pro studenty oboru BTSM 19.10.2021. 1. Zlín, 2021, 16 s.
- [26] MALÁNÍK, Zdeněk. *Profesní obrana AP101: Zákonitosti sebeobrany 1*. 7. přednáška pro studenty oboru BTSM 26.10.2021. 1. Zlín, 2021, 24 s.
- [27] *Statistické přehledy kriminality za rok 2023*, c2024. Online. Policie.cz. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2023.aspx>. [cit. 2024-05-19].
- [28] ORHOLZ, Pavel, 2023. *Nemrava obtěžoval ženu u vchodových dveří*. Online. In: Novinky.cz. 17. 8. 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-nemrava-obtezoval-zenu-u-vchodovych-dveri-40440909>. [cit. 2024-05-19].

- [29] MÁRA, Ondřej, 2023. *V Praze přepadli seniora, zrovna když vybral životní úspory. Podezřelé zachytily kamery*. Online. In: Novinky.cz. 18. 11. 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-v-praze-prepadli-seniora-zrovna-kdyz-vybral-zivotni-uspory-podezrele-zachytily-kamery-40451218>. [cit. 2024-05-19].
- [30] OSOUC, Marek, 2023. *Soud propustil z vazby cizince obviněného z násilné smrti Roma v Brně* Zdroj: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/rom-ukrajinec-bitka-smrt-soud-vazba-propusteni.A230821_124203_brno-zpravy_mos1. Online. In: Idnes.cz. 21. srpna 2023. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/rom-ukrajinec-bitka-smrt-soud-vazba-propusteni.A230821_124203_brno-zpravy_mos1. [cit. 2024-05-19].
- [31] LANKAŠOVÁ, Markéta, 2024. *Soud zprostil Ukrajince viny za zabití Roma v Brně, šlo o nutnou sebeobranu* Zdroj: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/soud-ukrajinec-rom-brnenska-prehrada-vyhlaseni-rozsudku.A240321_144257_brno-zpravy_mos1. Online. In: Idnes.cz. 22. března 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/soud-ukrajinec-rom-brnenska-prehrada-vyhlaseni-rozsudku.A240321_144257_brno-zpravy_mos1. [cit. 2024-05-19].
- [32] BROŽOVSKÁ, Natálie, 2024. *„Nutná obrana“*. *Soud osvobodil Ukrajince z brněnské přehrady*. Online. In: Parlamentnilisty.cz. 22. 3. 2024. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/-Nutna-obrana-Soud-osvobodil-Ukrajince-z-brnenske-prehrady-752655>. [cit. 2024-05-19].
- [33] KOŘÍNEK, Ondřej, 2023. *Pistole u hlavy mladíka z videa byla hračka, zjistila policie*. Online. In: Novinky.cz. 19.5.2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-pistole-u-hlavy-mladika-z-idea-byla-hracka-zjistila-policie-40432105>. [cit. 2024-05-19].

- [34] KOŘÍNEK, Ondřej a JAŇUREK, Pavel, 2023. *Po sítích kolovalo video s napadením mladíka v Praze. U hlavy měl pistoli.* Online. In: Novinky.cz. 15. 5. 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-po-sitich-kolovalo-video-s-napadenim-mladika-v-praze-u-hlavy-mel-pistoli-40431572>. [cit. 2024-05-19].
- [35] KROŠOVÁ, Lucie a VAŠKOVÁ, Natálie, 2023. *K hlavě mu dal pistoli. Policie řeší záběry napadení a vyřizování účtů mezi dětmi.* Online. In: Tn.cz. 15. 5. 2023. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/504631-k-hlave-mu-dal-pistoli-police-resi-zabery-napadeni-a-vyrizovani-uctu-mezi-detmi>. [cit. 2024-05-19].
- [36] GLASEROVÁ, Dominika, 2023. *Žák napadl v Třebíči nožem pracovníci školy, lehce ji zranil.* Online. In: Ct24. 20. 12. 2023. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/zak-napadl-v-trebici-nozem-pracovnici-skoly-lehce-ji-zranil-344334>. [cit. 2024-05-19].
- [37] BARTOSZ, Jakub a PECHOVÁ, Jana, 2023. *Útok studenta s nožem ve škole v Třebíči policie řeší jako pokus o vraždu.* Online. In: Novinky.cz. 21. 12. 2023. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-utok-studenta-s-nozem-ve-skole-v-trebici-police-resi-jako-pokus-o-vrazdu-40455001>. [cit. 2024-05-19].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Kubotan [7]	15
Obr. 2 – Obušek [9].....	16
Obr. 3 – Tonfa [10].....	16
Obr. 4 – Boxer [12]	17
Obr. 5 – Obranný sprej [14].....	18
Obr. 6 – Osobní alarm [15].....	19
Obr. 7 – Elektrický paralyzér [17]	20
Obr. 8 – Taser [19].....	21
Obr. 9 – Zavírací nůž [20]	23
Obr. 10 – Pistole [22]	24
Obr. 11 – Graf vražd 1. skupina.....	34
Obr. 12 – Graf vražd 2. skupina.....	35
Obr. 13 – Graf násilné kriminality 1. skupina	37
Obr. 14 – Graf násilné kriminality 2. skupina	38
Obr. 15 – Graf násilné kriminality 3. skupina	39
Obr. 16 – Graf násilné kriminality 4. skupina	40
Obr. 17 – Graf mravnostní kriminality 1. skupina.....	41
Obr. 18 – Graf mravnostní kriminality 2. skupina.....	42
Obr. 19 – Graf mravnostní kriminality 3. skupina.....	43
Obr. 20 – Graf komerční formy pohlavního zneužití.....	44
Obr. 21 – Graf celkové kriminality vs napadení.....	44
Obr. 22 – Graf druhů napadení vs celková kriminalita	45
Obr. 23 - Zkušenosti se sebeobranou	48
Obr. 24 - Nošené obranné prostředky	49
Obr. 25 - Zkušenosti s obrannými prostředky nošenými respondenty.....	50
Obr. 26 - Improvizované obranné prostředky.....	51
Obr. 27 - Čas napadení	51
Obr. 28 - Místo napadení	52
Obr. 29 - Pohyb venku.....	53
Obr. 30 - Znaky útoku	54
Obr. 31 - Kdy by respondenti začali jednat	55
Obr. 32 - Jak by respondenti jednali.....	56

Obr. 33 – Rozložení věku všech respondentů.....	57
Obr. 34 – Podíly pohlaví respondentů.....	58
Obr. 35 – Zkušenosti všech respondentů se sebeobranou	58
Obr. 36 – Zkušenosti všech respondentů s obrannými prostředky	59
Obr. 37 – Čas nejnáchylnější na napadení dle všech respondentů.....	60
Obr. 38 – Místo nejnáchylnější na napadení dle všech respondentů	60
Obr. 39 – Pohyb respondentů venku	61
Obr. 40 – Co vše spadá pod útok dle všech respondentů	62
Obr. 41 – Možné reakce všech respondentů na útok.....	62
Obr. 42 – Věkové zastoupení mužů	63
Obr. 43 – zkušenosti se sebeobranou mužů.....	63
Obr. 44 – Zkušenosti mužů se sebeobranou dle věku	64
Obr. 45 – Muži nošené obranné prostředky.....	64
Obr. 46 – Zkušenosti mužů s používáním střelné zbraně.....	65
Obr. 47 – zkušenosti mužů s používáním nože.....	65
Obr. 48 – Počet respondentů, kteří by použili klíče pro obranu.	66
Obr. 49 – Čas nejnáchylnější na napadení dle mužů.....	66
Obr. 50 - Místo nejnáchylnější na napadení dle mužů	67
Obr. 51 – Pohyb mužských respondentů venku.....	68
Obr. 52 – Co vše spadá pod útok dle mužů	69
Obr. 53 – Počátek reakce mužů na útok s ohledem na cíl útoku	70
Obr. 54 – možné reakce mužů na útok	70
Obr. 55 – věkové zastoupení žen	71
Obr. 56 – Zkušenosti žen se sebeobranou	72
Obr. 57 – zkušenosti žen se sebeobranou dle věku.....	72
Obr. 58 – Obranné prostředky nošené ženami.....	73
Obr. 59 – zkušenosti žen se střelnou zbraní.....	73
Obr. 60 – Zkušenosti žen s obranným sprejem.....	74
Obr. 61 – Zkušenosti žen s nožem	74
Obr. 62 – Nejčastěji zmíněné předměty použitelné k obraně.....	75
Obr. 63 – Čas nejnáchylnější na napadení dle žen.....	75
Obr. 64 – Místo nejnáchylnější na napadení dle žen.....	76
Obr. 65 – Pohyb žen venku.....	76

Obr. 66 – Co vše spadá pod útok dle žen	77
Obr. 67 – Počátek reakce žen na útok s ohledem na cíl	78
Obr. 68 – Možné reakce žen na útok.....	78